

ผลการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลองที่มีต่อความสามารถ
ด้านการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

สารนิพนธ์
ของ
นางสาวเยาวลักษณ์ ลอยลิบ

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษในฐานะ
ภาษาต่างประเทศ

ตุลาคม 2547

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ผลการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลองที่มีต่อความสามารถ
ด้านการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

บทคัดย่อ
ของ
นางสาวเยาวลักษณ์ ลอยลิบ

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษในฐานะ
ภาษาต่างประเทศ
ตุลาคม 2547

เยาวลักษณ์ ลอยลิป. (2547). ผลการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลองที่มีต่อความสามารถด้าน
การพูดภาษา

อังกฤษเพื่อการสื่อสาร. สารนิพนธ์ ศศ.ม. (การสอนภาษาอังกฤษในฐานะ
ภาษาต่างประเทศ).

กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์:
อาจารย์ ดร. แสงจันทร์ เหมเชื้อ.

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาผลการสอนและความคิดเห็นต่อการสอนโดยใช้
กิจกรรมสถานการณ์จำลองที่มีต่อความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของ
นักเรียนชั้นมัธยม ศึกษาปีที่ 5 ประจำภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2547 โรงเรียนหารเทา อำเภอบาง
แพะญน จังหวัดพัทลุง จำนวน 30 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ใน
การศึกษานี้ได้แก่ 1) แผนการสอน จำนวน 6 แผน 2) แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการ
พูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารก่อนและหลัง การทดลอง 3) แบบประเมินตนเองด้านการพูด
ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร 4) แบบสังเกตพฤติกรรม ด้านการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร
5) แบบสอบถามความคิดเห็นในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษโดย ใช้กิจกรรมสถานการณ์จำลอง
ดำเนินการทดลองจำนวน 26 คาบ ๆ ละ 50 นาที โดยทดสอบความสามารถด้านการพูด
ภาษาอังกฤษของกลุ่มตัวอย่างก่อนและหลังการทดลอง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่
ค่าเฉลี่ย และ t - test แบบ dependent samples ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. นักเรียนมีความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารหลังการทดลองสูง
กว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งแสดงว่าการจัดการสอนโดยใช้
กิจกรรมสถานการณ์จำลอง ส่งเสริมให้นักเรียนพัฒนาความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษ

2. นักเรียนมีความคิดเห็นโดยรวมว่าการเรียนการสอนโดยใช้กิจกรรมสถานการณ์จำลองทำ
ให้นักเรียน มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม รู้จักการทำงานร่วมกัน และเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ฝึกใช้
ภาษาอย่างเต็มที่

SIMULATION STRATEGY: THE EFFECT ON COMMUNICATIVE
ORAL ENGLISH PROFICIENCY

AN ABTRACT

BY

MISS. YAOWALAK LOYLIB

Presented in partial fulfillment of the requirements for the

Master of Arts degree in Teaching English as a Foreign Language
at Srinakharinwirot University

October 2004

Yaowalak Loylib. (2004). *Simulation Strategy: The Effect on Communicative Oral English*

Proficiency. Master's Project, M. A. (Teaching English as a Foreign Language).

Bangkok: Graduate School, Srinakharinwirot University. Project Advisor:
Dr. Sangchan Hemchua.

The objectives of this research were to study the effect of simulation strategy on communicative oral English proficiency of Mattayomsuksa 5 students and their opinions on the use of this strategy in the classroom. The subjects were 30 students studying in the first semester of the 2004 academic year. They were selected by simple random sampling. The research instruments consisted of 1) 6 lesson plans, 2) a pre and post communicative oral English proficiency test, 3) a self-evaluation form, 4) an observation form, and 5) a specially designed opinion form on simulation strategy. The study was carried out for 26 periods (50 minutes / period). The statistics used were mean, and t-test dependent samples. The findings were as follows:

1. Communicative oral English proficiency of the subjects was significantly improved at the .01 level after being taught through simulation strategy.
2. The subjects considered that studying English through simulation strategy allowed them to fully participate in the activities, promoted cooperation among group members, and gave them a great opportunity to practice English.

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และคณะกรรมการสอบ
ได้พิจารณาสารนิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ ของมหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒได้

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

.....
(อาจารย์ ดร. แสงจันทร์ เหมเชื้อ)

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ทิพา เทพอัศวพงศ์)

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน
(อาจารย์ ดร. แสงจันทร์ เหมเชื้อ)

..... กรรมการสอบสารนิพนธ์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เพ็ญณี ดิสกะประกาย)

..... กรรมการสอบสารนิพนธ์
(อาจารย์เตือนตา เลาสุขศรี)

อนุมัติให้รับสารนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษในฐานะวิชาภาษาต่างประเทศของมหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีคณะมนุษยศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ สุภา ปานเจริญ)

วันที่ เดือน ตุลาคม พ. ศ. 2547

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดีเพราะความกรุณาเป็นอย่างสูงจากอาจารย์ที่ปรึกษา
สารนิพนธ์ อาจารย์ ดร.แสงจันทร์ เหมเชื้อ ผู้ซึ่งให้คำแนะนำอย่างดียิ่งแก่ผู้วิจัยมาโดยตลอดและ
กราบขอบพระคุณอาจารย์เตือนตา เลาสุขศรี และผู้ช่วยศาสตราจารย์เพ็ญณี ดิสกะประกายที่
กรุณาเป็นกรรมการสอบสารนิพนธ์ในงานวิจัยครั้งนี้ด้วย

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์นงเยาว์ กอสนาน และ อาจารย์อรพรรณ วีระวงศ์
ที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจเครื่องมือ ทำให้ผู้วิจัยสามารถนำไปปรับใช้ได้มีประสิทธิภาพ

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์กุลทิพย์ โรหิตร์ตนะที่กรุณาเป็นอาจารย์สอบการ
นำเสนอเค้าโครงสารนิพนธ์ และขอบพระคุณอาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิประสาทวิชาความรู้ให้
ตลอดจนจบหลักสูตรการศึกษา โดยผู้วิจัยจะนำความรู้ที่ได้ไปพัฒนางานวิชาชีพที่ปฏิบัติอยู่ให้ดียิ่งขึ้น

ขอขอบคุณคณะครู อาจารย์ โรงเรียนหรรเทา โดยเฉพาะอย่างยิ่งอาจารย์หมวดวิชา
ภาษาอังกฤษที่ให้การสนับสนุนและเป็นกำลังใจในการศึกษาต่อ รวมทั้งขอขอบคุณนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 5/1 ประจำปีการศึกษา 2547 ทุกคนที่ให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูลการวิจัย
ในครั้งนี้

ท้ายสุดผู้วิจัยขอขอบพระคุณบิดา มารดา พี่ น้อง ที่เป็นผู้สนับสนุนและเป็นกำลังใจที่ดี
และขอบคุณเพื่อน ๆ ในสาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษทุกท่านที่เป็นกำลังใจ ให้การช่วยเหลือ
และเป็นที่ปรึกษาตลอดระยะเวลาที่ศึกษาเล่าเรียนและทำวิจัยจนสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

เยาวลักษณ์ ลอยลิบ

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	4
ความสำคัญของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย.....	4
กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย.....	4
ตัวแปรที่ศึกษา.....	4
เนื้อหาที่ใช้ในการทดลอง.....	5
ระยะเวลาในการทดลอง.....	5
นิยามคำศัพท์เฉพาะ.....	5
สมมติฐานในการวิจัย.....	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
เอกสารเกี่ยวกับการสอนโดยใช้สถานการณณ์จำลอง.....	8
ความหมายของการสอนโดยใช้สถานการณณ์จำลอง.....	8
ความมุ่งหมายในการสร้างสถานการณณ์จำลอง.....	9
ลักษณะของสถานการณณ์จำลองเพื่อการเรียนการสอน.....	9
หลักการและกระบวนการเรียนรู้ของกิจกรรมสถานการณณ์จำลอง.....	10
ขั้นตอนการสร้างสถานการณณ์จำลอง.....	12
ข้อควรคำนึงเกี่ยวกับการสร้างสถานการณณ์จำลอง.....	14
ขั้นตอนการสอนโดยใช้สถานการณณ์จำลอง.....	15
หลักการเลือกใช้สถานการณณ์จำลอง.....	16
ข้อเสนอแนะสำหรับการใช้สถานการณณ์จำลอง.....	17
ประโยชน์ที่ได้รับจากการใช้สถานการณณ์จำลอง.....	18
บทบาทของผู้สอนในการสอนโดยใช้สถานการณณ์จำลอง.....	19

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
2 (ต่อ) เอกสารเกี่ยวกับความสามารถในการพูดเพื่อการสื่อสาร.....	20
ความหมายของความสามารถในการพูดเพื่อการสื่อสาร.....	20
องค์ประกอบของความสามารถในการพูดเพื่อการสื่อสาร.....	21
การสอนทักษะการพูดเพื่อการสื่อสาร.....	22
การทดสอบและการประเมินผลความสามารถในการพูดเพื่อการสื่อสาร.....	30
งานวิจัยในประเทศและต่างประเทศ.....	37
งานวิจัยเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง.....	37
งานวิจัยเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้ สถานการณ์จำลอง.....	38
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	41
การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	41
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	41
แผนการสอน.....	42
แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร.....	44
เกณฑ์ประเมินความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร.....	44
แบบประเมินตนเองด้านการพูดภาษาอังกฤษ.....	46
แบบสังเกตพฤติกรรมด้านการพูดภาษาอังกฤษ.....	46
แบบสอบถามความคิดเห็น.....	47
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	47
การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	48
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	50
ผลการทดสอบวัดความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของ นักเรียนก่อนและหลังการทดลอง.....	50

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 (ต่อ) ผลการประเมินตนเองและผลการสังเกตพฤติกรรมด้านการพูดภาษาอังกฤษ	
เพื่อการสื่อสาร.....	52
ผลการประเมินตนเองด้านการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร.....	52
ผลการสังเกตพฤติกรรมด้านการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร.....	55
เปรียบเทียบผลการประเมินตนเองด้านการพูดภาษาอังกฤษและผลการ	
สังเกตพฤติกรรมด้านการพูดภาษาอังกฤษ.....	57
ผลการแสดงความคิดเห็นในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรม	
สถานการณ์จำลอง.....	62
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	65
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	65
สมมติฐานของการวิจัย.....	65
วิธีดำเนินการวิจัย.....	65
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	66
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	67
สรุปผลการวิจัย.....	67
อภิปรายผล.....	68
ปัญหาที่พบในการวิจัย.....	72
ข้อเสนอแนะ.....	72
ข้อเสนอแนะทั่วไป.....	72
ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป.....	73
บรรณานุกรม.....	74
ภาคผนวก.....	82

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ภาคผนวก (ต่อ).....	83
ภาคผนวก ก แผนการสอน.....	83
ภาคผนวก ข แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษ.....	106
ภาคผนวก ค เกณฑ์ประเมินความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษ.....	117
ภาคผนวก ง แบบประเมินตนเองด้านการพูดภาษาอังกฤษ.....	120
ภาคผนวก จ แบบสังเกตพฤติกรรมด้านการพูดภาษาอังกฤษ.....	122
ภาคผนวก ฉ แบบสอบถามความคิดเห็น.....	124
ภาคผนวก ช ตารางแสดงคะแนนผลการทดสอบวัดความสามารถด้านการพูด ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร.....	127
ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์.....	130

บัญชีตาราง

ตาราง

หน้า

1	แสดงผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยจากผลการทดสอบวัดความสามารถด้าน การพูดภาษาอังกฤษก่อนและหลังการทดลอง 4 รายการ.....	51
2	แสดงผลการเปรียบเทียบผลการทดสอบวัดความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษ เพื่อการสื่อสารของนักเรียนก่อนและหลังการทดลอง.....	51
3	แสดงผลการเปรียบเทียบการประเมินตนเองด้านการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการ สื่อสาร 3 ระยะ.....	53
4	แสดงผลการเปรียบเทียบผลการสังเกตพฤติกรรมด้านการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการ สื่อสารโดยผู้วิจัย 3 ระยะ.....	55
5	แสดงผลการเปรียบเทียบผลการประเมินตนเองกับผลการสังเกตพฤติกรรมด้าน การพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร 3 ระยะ.....	57
6	แสดงผลการแสดงความคิดเห็นในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรม สถานการณ์จำลอง.....	62
7	แสดงคะแนนผลการทดสอบวัดความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการ สื่อสาร.....	127

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ

หน้า

1	แผนภูมิเปรียบเทียบผลการประเมินตนเองด้านการพูดภาษาอังกฤษ 3 ระยะ.....	54
2	แผนภูมิเปรียบเทียบผลการสังเกตพฤติกรรมด้านการพูดภาษาอังกฤษ 3 ระยะ.....	56
3	แผนภูมิเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยรวมผลการประเมินตนเองกับผลการสังเกต พฤติกรรมด้านการพูดภาษาอังกฤษ 3 ระยะ.....	58
4	แผนภูมิเปรียบเทียบผลการประเมินตนเองกับผลการสังเกตพฤติกรรมด้านการพูด ภาษาอังกฤษระยะที่ 1	59
5	แผนภูมิเปรียบเทียบผลการประเมินตนเองกับผลการสังเกตพฤติกรรมด้านการพูด ภาษาอังกฤษระยะที่ 2	60
6	แผนภูมิเปรียบเทียบผลการประเมินตนเองกับผลการสังเกตพฤติกรรมด้านการพูด ภาษาอังกฤษระยะที่ 3	61

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ในปัจจุบันการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศมีความสำคัญเป็นอย่างมาก สาเหตุเนื่องมาจากความเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็วของวิทยาการสมัยใหม่ด้านต่าง ๆ และภาษาต่างประเทศที่ใช้กันอย่างแพร่หลายเพื่อรองรับความทันสมัยของเทคโนโลยีข่าวสารคือภาษาอังกฤษ กระทรวงศึกษาธิการจึงได้มีการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนภาษาอังกฤษมาเป็นระยะๆ โดยให้มีการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษต่อเนื่องตั้งแต่ระดับประถมศึกษาถึงระดับมัธยมศึกษา เพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนมีความสามารถทางภาษาอังกฤษในระดับที่สามารถติดต่อสื่อสารได้ตามความต้องการในสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งในชีวิตประจำวันและการทำงานอาชีพ (คณะอนุกรรมการพัฒนาคุณภาพวิชาการ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ กรมวิชาการ, กระทรวงศึกษาธิการ. 2544 : 1)

ดังนั้น จึงเป็นหน้าที่ของครูผู้สอนที่จะต้องจัดการเรียนการสอนเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าว ซึ่งวิธีการสอนที่เป็นที่นิยมกันอย่างแพร่หลายที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถนำภาษาไปใช้ในการติดต่อสื่อสารได้เมื่อเผชิญกับสถานการณ์จริงคือวิธีการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (Communicative Approach) วิธีการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารเป็นวิธีการสอนภาษาที่ไม่ได้เน้นความสำคัญแต่เพียงรูปแบบไวยากรณ์และคำศัพท์เท่านั้นแต่ยังเน้นความสามารถในการนำภาษาไปใช้ในการติดต่อสื่อสารกับบุคคลได้ถูกต้องตามกาลเทศะด้วย (Littlewood. 1981 : X) เช่นเดียวกับซาวิญอง (Savignon. 1983 : V) ที่กล่าวว่า การเรียนภาษาเพื่อการสื่อสารควรเน้นการปฏิบัติมากกว่าการสอนโครงสร้างหรือการให้กฎเกณฑ์ทางภาษา ประสบการณ์ในการใช้ภาษาเป็นสิ่งสำคัญในการเรียนภาษา และผู้ที่มีความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารได้ดีคือ บุคคลที่สามารถเลือกใช้ภาษาได้เหมาะสมตามบริบทของสังคมร่วมกับความถูกต้องของไวยากรณ์ ด้วยเหตุผลดังกล่าวครูผู้สอนจึงต้องจัดการเรียนการสอนภาษาในห้องเรียนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีการพัฒนาทักษะภาษา และการที่จะช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาความสามารถในการสื่อสาร ผู้สอนต้องจัดสภาพแวดล้อมให้ผู้เรียนนำภาษาไปใช้ได้ ซึ่งภาษาที่ใช้สอนต้องไม่ยากหรือง่ายจนเกินไป สิ่งที่สอนตรงกับความต้องการของผู้เรียน บรรยากาศในการเรียนไม่เครียด (กาญจนา ปราบพาล. 2541 : 3) นอกจากนี้ สมนศักดิ์ สินธุระเวชญ์ (2544 : 4) ได้กล่าวถึงการจัดการเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารว่า ภาษาไม่อาจแยกจากสถานการณ์ ดังนั้นการจัดการเรียนรู้ จึงควรเน้นเนื้อหาสาระจากประสบการณ์และสิ่งแวดล้อมที่อยู่ใกล้ตัวผู้เรียน

จากการที่ผู้วิจัยเป็นครูผู้สอนภาษาอังกฤษในระดับมัธยมศึกษามาเป็นระยะเวลา 5 ปี ผู้วิจัยพบว่าการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษส่วนใหญ่ไม่ได้เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกประสบการณ์ในการใช้ภาษาในห้องเรียนมากนัก การเรียนการสอนส่วนใหญ่เป็นไปโดยนักเรียนปฏิบัติตามสิ่งที่ครูบอกหรือตามบทเรียนในหนังสือเท่านั้น ซึ่งบางครั้งพบว่าสถานการณ์ที่ปรากฏในบทเรียนเป็นสิ่งที่อยู่ไกลตัวนักเรียน นักเรียนจึงไม่สามารถนำความรู้ที่เรียนไปใช้ได้เมื่อเผชิญกับสถานการณ์จริง โดยเฉพาะทักษะสำคัญที่สามารถใช้ภาษาในการปฏิสัมพันธ์ได้ทันทีเมื่อเผชิญกับเหตุการณ์จริง คือทักษะการพูด นักเรียนจะขาดความมั่นใจในการพูด ไม่กล้าสนทนาโต้ตอบเพราะนักเรียนไม่ได้รับการฝึกให้ใช้ภาษาในสถานการณ์นั้น ๆ ทั้งที่ทักษะการพูดเป็นทักษะเดียวที่สามารถแสดงออกได้ทางสีหน้าและท่าทาง และยังเป็นพื้นฐานในการนำไปสู่การอ่านและการเขียนอีกด้วย ทักษะการพูดจึงเป็นทักษะที่สำคัญสำหรับบุคคลในการสื่อสารในชีวิตประจำวันและการประกอบอาชีพธุรกิจต่าง ๆ ในการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ ทักษะการพูดจึงนับได้ว่าเป็นทักษะที่จำเป็นมากเพราะผู้ที่พูดได้ย่อมสามารถฟังผู้อื่นพูดได้เข้าใจและช่วยให้การอ่านและการเขียนง่ายขึ้นด้วย (สุมิตรา อังวัฒนกุล. 2537 :167) ดังนั้นในการเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารจึงควรให้ความสำคัญต่อการสอนทักษะการพูดให้มากขึ้น เพราะกิจกรรมการพูดจะทำให้มีการปฏิสัมพันธ์กับผู้ร่วมสนทนาในสถานการณ์ต่างๆไม่ว่าจะเป็นการแนะนำตัวเอง การทักทาย การขอบคุณ ฯลฯ ซึ่งทำให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ได้เมื่อต้องเผชิญกับสถานการณ์จริง

จากการศึกษาค้นคว้างานวิจัยเพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษ ผู้วิจัยพบว่าการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง (Simulation) เป็นกิจกรรมหนึ่งที่นักศึกษายอมรับว่าทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และรับรู้ภาษาได้เป็นอย่างดี เพราะสมาชิกเป็นผู้ปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่และรับผิดชอบในการดำเนินเรื่อง ตัดสินใจ และแก้ปัญหาด้วยตนเอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาในการสื่อสารได้ การนำเอาสถานการณ์จำลองมาใช้ในการสอนจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาอังกฤษติดต่อสื่อสาร สร้างแรงจูงใจให้แก่ผู้เรียน เพราะสามารถนำไปใช้ในการติดต่อสื่อสารในชีวิตจริงได้ (วรภรณ์ วังน. 2531 : 3)

การเรียนภาษาโดยใช้สถานการณ์จำลองนั้น สนับสนุนการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารตามสภาพจริง โดยมุ่งเน้นการพัฒนาทักษะการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารของนักเรียน ซึ่งกิจกรรมสถานการณ์จำลองไม่ได้จำลองสถานการณ์เฉพาะบุคคลใดบุคคลหนึ่ง แต่เป็นการสร้างสถานการณ์แวดล้อมเพื่อการสื่อสารโดยรวมภายใต้สถานการณ์ที่กำหนดหรือที่จัดขึ้นในห้องเรียน ในการฝึกสถานการณ์จำลองนักเรียนต้องมีข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์ที่จะจำลอง โดยสถานการณ์ที่ครูกำหนดให้กับนักเรียนจะเป็นสถานการณ์ที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ใช้ภาษาที่หลากหลาย การสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง

จะเน้นการขยายขอบเขตความหลากหลายของสถานการณ์เพื่อการสื่อสารที่นักเรียนจะได้เข้าร่วม รวมทั้งยังสามารถส่งเสริมให้นักเรียนได้มีประสบการณ์ที่หลากหลายในการใช้ภาษา เช่น การขอเรื่อง การสัญญา การอวยพร หรือการแสดงออกในลักษณะอื่น ๆ (Gredler. 1992 : 118) อีวานส์ (Evans. 1979 : 23) กล่าวว่า การสอนโดยใช้สถานการณ์จำลองเป็นรูปแบบที่ทำให้เข้าใจการใช้ภาษาง่ายขึ้นเมื่อเผชิญกับสถานการณ์จริง โดยมีการนำเสนอสถานการณ์เพื่อฝึกภาษาหรือเลียนแบบให้เหมือนกับอยู่ในสถานการณ์จริง ตัวอย่างเช่น แชมเบอร์ส (ชัยวัฒน์ ตัณพรังษี. 2529 : 5; อ้างอิงจาก Chambers. 1980 : 161-183) ได้ทดลองสอนโดยจำลองสถานการณ์จากห้องขายตัวเครื่องบินแห่งหนึ่ง เขานำตารางเวลาจริงของสายการบินต่าง ๆ ตัวเครื่องบิน หนังสือเดินทาง และใบเสร็จรับเงินจริง ฯลฯ มาใช้ทดลองสอนภาษาอังกฤษให้กับผู้ฝึกขายตัวเครื่องบิน ทำให้ผู้ฝึกขายตัวเครื่องบินเหล่านั้นได้ใช้ภาษาอังกฤษในการติดต่อสื่อสารกันจริง ๆ นักศึกษามีโอกาสฝึกใช้ภาษาในสถานการณ์ที่จัดขึ้น ซึ่งประหยัดกว่าการนำนักศึกษาไปฝึกในสถานการณ์จริง สำหรับในประเทศไทยพบว่าการจัดการเรียนการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลองในสาขาวิชาภาษาอังกฤษมีไม่มากนัก ตัวอย่างเช่น ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมีการจัดการเรียนการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลองเพื่อศึกษาความสามารถในการฟัง-พูดภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 (ปรีชา ศรีเรืองฤทธิ์. 2536) และการสอนโดยใช้กลวิธีการทำให้สำเร็จประกอบสถานการณ์จำลอง เพื่อพัฒนาความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียน (ดนตรี แสงกล้า. 2544) นอกจากนี้ยังได้มีการจัดการเรียนการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลองกับนักศึกษาในระดับปริญญาตรีในสาขาวิชาการท่องเที่ยว การจัดการโรงแรม และการเลขานุการ เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน (ภาวนา เสถียรสวัสดิ์. 2537)

จากสภาพปัญหาในโรงเรียนที่ผู้วิจัยทำการสอนอยู่ พบว่านักเรียนไม่กล้าใช้ภาษาอังกฤษในการสนทนาโต้ตอบอันเนื่องมาจากนักเรียนขาดการฝึกประสบการณ์การใช้ภาษาในสถานการณ์ต่างๆที่ใกล้เคียงกับชีวิตจริง และจากงานวิจัยดังกล่าวข้างต้นที่พบว่าการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้สถานการณ์จำลอง ซึ่งเป็นการจัดสถานการณ์ต่างๆที่ใกล้เคียงกับชีวิตจริงส่งผลให้ผู้เรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและนักศึกษาในระดับปริญญาตรีมีการพัฒนาความสามารถด้านการพูด ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะทดลองจัดการเรียนการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลองเพื่อศึกษาความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (มัธยมศึกษาปีที่ 5)

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ผู้วิจัยได้ตั้งความมุ่งหมายของการวิจัยไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาผลการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลองที่มีต่อความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 กลุ่มตัวอย่าง
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 กลุ่มตัวอย่างที่มีต่อการเรียนโดยใช้สถานการณ์จำลองในห้องเรียน

ความสำคัญของการวิจัย

ผลการทดลองโดยใช้สถานการณ์จำลองในการสอนพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร รวมทั้งความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อวิธีการสอนดังกล่าวจะเป็นแนวทางแก่ครูผู้สอนและผู้ที่เกี่ยวข้องในการเลือกใช้วิธีการสอนที่เหมาะสมเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนหารเทา อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดพัทลุง ที่เรียนรายวิชาภาษาอังกฤษหลัก 13 (อ 019) ประจำปีภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2547 จำนวน 3 ห้องเรียน ซึ่งจัดแบบคละความสามารถ รวมทั้งสิ้น 120 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนหารเทา อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดพัทลุง ที่เรียนรายวิชาภาษาอังกฤษหลัก 13 (อ 019) ประจำปีภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2547 จำนวน 1 ห้องเรียน นักเรียน 30 คน ซึ่งได้มาโดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จากการจับฉลากมา 1 ห้องเรียนจากจำนวน 3 ห้องเรียน

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ คือ วิธีการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง
2. ตัวแปรตาม คือ ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษในการพูดเพื่อการสื่อสาร

เนื้อหาที่ใช้ในการทดลอง

เนื้อหาที่ใช้ในการทดลองเป็นเนื้อหาที่ตรงตามจุดประสงค์การฝึกทักษะการพูดของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 การจัดสาระการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ในระดับช่วงชั้นที่ 4 (มัธยมศึกษาปีที่ 4-6) โดยจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนในสถานการณ์จำลองต่างๆ ที่ใกล้เคียงกับสถานการณ์จริงให้มากที่สุด โดยมีเนื้อหาดังต่อไปนี้

1. Greeting, leave taking and introducing oneself and others
2. Asking and giving directions
3. Buying and selling
4. Giving and receiving invitations
5. Making apologies
6. Asking and receiving permission

ระยะเวลาในการทดลอง

ระยะเวลาในการทดลอง 8 สัปดาห์ โดยดำเนินการสอนตามแผนการสอน 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 คาบ รวม 18 คาบ ใช้เวลาทดสอบก่อนการทดลอง 4 คาบ และทดสอบหลังการทดลอง 4 คาบ รวมทั้งหมด 26 คาบ

นิยามคำศัพท์เฉพาะ

1. **วิธีการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง** หมายถึง สถานการณ์ที่ครูสมมติขึ้นให้คล้ายคลึงกับเหตุการณ์จริงที่เกิดขึ้นทั้งสภาพแวดล้อมและการปฏิสัมพันธ์ โดยฝึกให้ผู้เรียนหรือผู้ที่อยู่ในสถานการณ์นั้นได้ฝึกปฏิบัติและแก้ปัญหาต่างๆ ให้คล้ายกับสภาพที่เป็นจริงโดยสามารถเลือกใช้ภาษาในการสื่อสารและตอบสนองต่อบุคคลในสถานการณ์นั้นๆ ด้วยตนเองได้อย่างเหมาะสม ซึ่งดัดแปลงขั้นตอนการสอนตามแบบของครูกัลล์ (Crookall. 1990 : 34) และสเตอร์ทริดจ์ (Sturtridge. 1977 : 34) โดยมีขั้นตอนการสอนดังต่อไปนี้

1. **ขั้นนำเสนอเนื้อหา** เป็นขั้นเริ่มนำเข้าสู่บทเรียนและการให้รูปแบบภาษาที่ใช้ในสถานการณ์การพูดต่างๆ
2. **ขั้นฝึกภาษา** นักเรียนฝึกภาษาโดยใช้รูปแบบภาษาตามที่ได้นำเสนอไว้ในขั้นนำเสนอ โดยมีทั้งฝึกเป็นคู่และเป็นกลุ่ม

3. **ขั้นใช้ภาษา** นักเรียนฝึกใช้ภาษาที่ได้เรียนมาตามบทบาทต่างๆในสถานการณ์จำลองที่กำหนดให้

4. **ขั้นสรุปและอภิปรายผล** ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปการใช้ภาษาในสถานการณ์จำลองนั้นๆและอภิปรายแสดงความคิดเห็นผลการแสดงสถานการณ์จำลองของแต่ละกลุ่ม

2. ความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร หมายถึงความสามารถในการเลือกใช้ภาษาในการพูดปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่นได้อย่างถูกต้องตามหลักไวยากรณ์และเหมาะสมตามหน้าที่ของภาษา (Function) รวมทั้งยังสามารถใช้ภาษาได้อย่างคล่องแคล่วและสามารถคาดคะเนความรู้สึกของผู้ฟังเพื่อเลือกใช้ภาษาได้อย่างเหมาะสม ซึ่งวัดได้จากแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยปรับมาจากงานวิจัยของปรีชา ศรีเรืองฤทธิ์ (2536) ของอัญญา ราศี (2538) และของสุกัญญา ศิลประสาท (2544) โดยใช้เกณฑ์คะแนนซึ่งปรับมาจากเกณฑ์วัดความสามารถด้านการพูด ของบาร์ทซ์ (Bartz. : 1979) และแฮร์ริส (Harris. 1990 : 84)

สมมติฐานในการวิจัย

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลองมีความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารภายหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจะนำเสนอผลการศึกษาความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลองออกเป็น 5 บท บทที่ 1 กล่าวถึงความสำคัญของปัญหา วัตถุประสงค์ของการวิจัย ขอบเขตการวิจัยและประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย บทที่ 2 กล่าวถึงเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์จำลองและความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร บทที่ 3 กล่าวถึงวิธีดำเนินการวิจัย ซึ่งประกอบไปด้วยขั้นตอนการวิจัยและเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย บทที่ 4 เป็นการนำเสนอผลการวิจัยจากการวิเคราะห์ผลจากเครื่องมือต่าง ๆ และนำไปสู่การสรุปและอภิปรายผลการวิจัยพร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะในบทที่ 5

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและได้นำเสนอ 3 ประเด็นหลักตามหัวข้อต่อไปนี้

1. เอกสารเกี่ยวกับการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง
 - 1.1 ความหมายของการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง
 - 1.2 ความมุ่งหมายในการสร้างสถานการณ์จำลอง
 - 1.3 คุณลักษณะของสถานการณ์จำลองเพื่อการเรียนการสอน
 - 1.4 หลักการและกระบวนการเรียนรู้ของกิจกรรมสถานการณ์จำลอง
 - 1.5 ขั้นตอนการสร้างสถานการณ์จำลอง
 - 1.6 ข้อควรคำนึงเกี่ยวกับการสร้างสถานการณ์จำลอง
 - 1.7 ขั้นตอนการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง
 - 1.8 หลักการเลือกใช้สถานการณ์จำลอง
 - 1.9 ข้อเสนอแนะสำหรับการใช้สถานการณ์จำลอง
 - 1.10 ประโยชน์ที่ได้รับจากการใช้สถานการณ์จำลอง
 - 1.11 บทบาทของผู้สอนในการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง
2. เอกสารเกี่ยวกับความสามารถในการพูดเพื่อการสื่อสาร
 - 2.1 ความหมายของความสามารถในการพูดเพื่อการสื่อสาร
 - 2.2 องค์ประกอบของความสามารถในการพูดเพื่อการสื่อสาร
 - 2.3 การสอนทักษะการพูดเพื่อการสื่อสาร
 - 2.3.1 แนวคิดเกี่ยวกับการสอนทักษะการพูดเพื่อการสื่อสาร
 - 2.3.2 ขั้นตอนการสอนพูดเพื่อการสื่อสาร
 - 2.3.3 กิจกรรมการพูดเพื่อการสื่อสาร
 - 2.3.4 หลักการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาความสามารถในการพูดเพื่อการสื่อสาร
 - 2.4 การทดสอบและการประเมินผลความสามารถในการพูดเพื่อการสื่อสาร
 - 2.4.1 การทดสอบความสามารถในการพูดเพื่อการสื่อสาร
 - 2.4.2 เกณฑ์การประเมินความสามารถในการพูดเพื่อการสื่อสาร

3. งานวิจัยในประเทศและต่างประเทศ

3.1 งานวิจัยเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง

3.2 งานวิจัยเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้สถานการณ์จำลอง

1. เอกสารเกี่ยวกับการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง

1.1 ความหมายของการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง

สถานการณ์จำลองเป็นกิจกรรมหนึ่งที่ได้มีการจัดขึ้นเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนในชั้นเรียนเพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกทำกิจกรรมในสถานการณ์ที่เหมือนสถานการณ์จริง ซึ่งมีนักการศึกษาและนักวิจัยหลายท่านได้ให้ความหมายของกิจกรรมสถานการณ์จำลองไว้สรุปได้ว่า การสอนโดยใช้กิจกรรมสถานการณ์จำลอง (Simulation) หมายถึงการจัดการเรียนการสอนที่มีการจัดสภาพแวดล้อมและสถานการณ์ให้ใกล้เคียงกับความเป็นจริงให้มากที่สุดเพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีปฏิสัมพันธ์กับเหตุการณ์ บุคคล และการคิดแก้ปัญหาในสถานการณ์ต่างๆตามบทบาทที่ได้รับ โดยสามารถตัดสินใจแก้ปัญหาเหล่านั้น ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมตามสภาพความเป็นจริงในสังคม (ประไพ สมปราชญ์-นันท์. 2545 : 9; อมรา รสสุข. 2529; และ Sturtridge. 1983 : 1) โดยในการดำเนินกิจกรรมจะมีครูทำหน้าที่เป็นพี่เลี้ยง เพื่อช่วยให้ผู้เรียนได้สามารถแสดงบทบาทที่ได้รับจนบรรลุจุดมุ่งหมายของกิจกรรม (ปรีชา ศรีเรืองฤทธิ์. 2536 : 33) และเมื่อพิจารณาถึงการจัดกิจกรรมสถานการณ์จำลองในการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศนั้น ดนตรี แสงกล้า (2544 : 3) ได้กล่าวว่าในการสอนภาษาต่างประเทศโดยใช้สถานการณ์จำลองจะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนในกลุ่มในการแสดงบทบาท นอกจากนั้น โจนส์ (Jones. 1983 : 1) ยังกล่าวว่าการจัดสถานการณ์จำลองในห้องเรียนเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนฝึกใช้ภาษาในการทำกิจกรรมได้มากที่สุด

เมื่อกล่าวถึงกิจกรรมสถานการณ์จำลอง บทบาทสมมติ และเกมจะมีความคล้ายคลึงกันในทัศนะของ ทิศนา ขัมมณี (2522 : 201); ครูคัลล์และออกฟอร์ด (Crookall; & Oxford. 1990 : 14 -18) กล่าวถึงความแตกต่างของกิจกรรมทั้งสามไว้ว่า เกมจะเป็นลักษณะของการเล่นที่ไม่ซับซ้อนเพื่อฝึกหัดข้อทางภาษาที่มีกฎและกติกากำหนด มีการแข่งขันเพื่อให้เกิดความสนุกสนานและกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ บทบาทสมมติจะเป็นการกำหนดบทบาทและสถานการณ์ให้ผู้เรียนสวมบทบาทนั้นๆ ในการแสดงออกเพื่อฝึกภาษา ซึ่งผู้เรียนต้องดำเนินบทบาทตามบทที่กำหนด แต่สถานการณ์จำลองจะเป็นการจัดการเรียนการสอนที่มีการกำหนดบทบาท สถานการณ์ที่ใกล้เคียงกับความเป็นจริงในสังคมให้ผู้เรียนได้มีอิสระในการฝึกเลือกใช้ภาษาให้ถูกต้องและเหมาะสมตามสถานการณ์และบทบาทที่กำหนดเพื่อแก้ไขปัญหาเหล่านั้น

ดังนั้น ในการจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศโดยใช้สถานการณ์จำลองจึงเป็นการจัดการเรียนการสอนที่ผู้สอนจัดการสอนโดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนฝึกใช้ภาษาตามที่ได้เรียนมาให้มากที่สุด โดยสถานการณ์ที่จัดเป็นสถานการณ์ที่ใกล้เคียงกับชีวิตจริง เพื่อจะเป็นแนวทางให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ได้จริงเมื่อเจอกับสถานการณ์นั้น ๆ ด้วยเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงต้องการจัดการเรียนการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลองเพื่อพัฒนาความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียน

1.2 ความมุ่งหมายในการสร้างสถานการณ์จำลอง

ก่อนดำเนินการสร้างสถานการณ์จำลอง ผู้สอนต้องคำนึงถึงจุดมุ่งหมายในการสร้างเพื่อให้สถานการณ์จำลองที่สร้างขึ้นเกิดประโยชน์แก่ผู้เรียนมากที่สุด โดยเกลดเลอร์ (Gredler. 1992 :119) ได้กล่าวถึงความมุ่งหมายในการสร้างสถานการณ์จำลองเพื่อฝึกภาษาไว้ดังนี้

1. เพื่อเตรียมพร้อมให้นักเรียนได้มีโอกาสได้ฝึกทักษะการสื่อสารได้กว้างขึ้น
2. เพื่อเตรียมข้อมูลในการคิดวิเคราะห์และการแยกแยะเลือกใช้ภาษาให้ถูกต้อง ซึ่งครูจะเป็นผู้ทำหน้าที่ในการกำหนดปัญหาหรือหัวข้อเพื่อกำหนดให้บทเรียนดำเนินไปตามลำดับ

นอกจากนั้น โจนส์ (Jones. 1983 : 1-2) ได้กล่าวไว้ว่า นอกจากต้องการเตรียมและเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ฝึกทักษะทางภาษาและรู้จักการคิดวิเคราะห์แล้ว การสร้างสถานการณ์จำลองยังมีความมุ่งหมายเพื่อให้นักเรียนได้ฝึกบูรณาการทักษะต่างๆจากสถานการณ์จำลองเข้าด้วยกันจากสถานการณ์ที่ใกล้เคียงกับชีวิตจริง และที่สำคัญเพื่อเป็นการฝึกให้ผู้เรียนรู้จักแก้ปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ นอกจากนั้น สถานการณ์จำลองยังมีความมุ่งหมายเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้ทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม รู้จักวิพากษ์วิจารณ์ อุดหนุนต่อการถกวิจารณ์และยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ที่สำคัญการจัดสร้างสถานการณ์จำลองเป็นการเปลี่ยนรูปแบบการสอนจากยึดผู้สอนเป็นศูนย์กลางมาเป็นการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (อัญชลี แจ่มเจริญ. 2522 : 5; และดวงเดือน เทศวานิช. 2530 : 106)

สรุปได้ว่า ความมุ่งหมายในการสร้างสถานการณ์จำลองนั้นเพื่อเตรียมและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนฝึกทักษะทางภาษา รู้จักคิด วิเคราะห์ อุดหนุนต่อการถกวิจารณ์ ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น เพื่อฝึกการทำงานร่วมกัน ฝึกการแสดงความคิดเห็น รวมทั้งเพื่อฝึกให้นักเรียนมีบทบาทอย่างเต็มที่ในการทำกิจกรรมในห้องเรียน นั่นคือนักเรียนเป็นศูนย์กลาง

1.3 ลักษณะของสถานการณ์จำลองเพื่อการเรียนการสอน

การสอนโดยใช้สถานการณ์จำลองเป็นการสอนที่ยึดทฤษฎีกลุ่มสัมพันธ์ (Community Language Learning) ซึ่งยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางโดยผู้สอนพยายามจัดการเรียนการสอนให้มีความ

คล้ายคลึงกับสภาพความเป็นจริง มีการจัดเตรียมองค์ประกอบต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นกฎเกณฑ์ บทบาท เพื่อให้ผู้เรียนตัดสินใจ (อมรา รสสุข. 2529 : 15; อ้างอิงจาก Monroe. 1969 : 45-46) นอกจากนั้น การสอนโดยใช้สถานการณ์จำลองยังเป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้รับฟังความคิดเห็นที่หลากหลาย ร่วมกันกับการแก้ปัญหาภายในกลุ่ม และเกลดเลอร์ (Gredler. 1992 : 119-120) ได้กล่าวถึงลักษณะ ที่สำคัญของสถานการณ์จำลองที่ใช้สำหรับฝึกทักษะทางภาษาไว้ดังนี้

1. สถานการณ์นั้นควรจะเป็นการสร้างสถานการณ์ที่ทำให้ผู้เรียนสนใจและอยากสวมบทบาท เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนใช้ภาษาได้อย่างเต็มที่
2. สถานการณ์นั้นต้องเน้นการใช้ภาษาสำหรับผู้เรียนแต่ละคนซึ่งผู้เรียนจะได้มีส่วนร่วมกับบทบาทนั้น ๆ
3. สถานการณ์ที่สร้างนั้นควรเป็นสถานการณ์ที่มีความหลากหลายขึ้นอยู่กับวิธีการที่ผู้เรียนจะเลือกใช้ในการดำเนินการ
4. สถานการณ์จำลองนั้นควรเป็นสถานการณ์ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เลือกใช้ภาษาในการแก้ปัญหาและหาข้อสรุปในการแสดงสถานการณ์ด้วยตนเอง และผู้เรียนจะต้องไม่ถูกประเมินในจุดของการแสดงบทบาท แต่จะเน้นถึงความสามารถในการเลือกใช้ภาษาให้ถูกต้องตามหน้าที่ของภาษาแทน เช่นเดียวกับ ดนตรี แสงกล้า (2544 : 4) กล่าวถึงลักษณะที่สำคัญของสถานการณ์จำลอง มี 2 ประการ ได้แก่

1. กิจกรรมสถานการณ์จำลองเป็นกิจกรรมการเรียนการสอนในห้องเรียน ซึ่งจำลองจากชีวิตจริงและผู้ร่วมแสดงในสถานการณ์จำลองสามารถนำความรู้ไปใช้ได้จริง

2. ในการแสดงบทบาทในสถานการณ์จำลอง ผู้แสดงมิใช่เพียงแสดงบทบาทเท่านั้น แต่จะต้องใช้ประสบการณ์ของตนเองตัดสินใจและแก้ปัญหาในการทำงาน

สรุปได้ว่า คุณลักษณะของสถานการณ์จำลองที่เหมาะสมในการจัดการเรียนการสอนทางภาษา คือ ต้องมีความใกล้เคียงกับชีวิตจริง เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความเคยชินและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนอยากมีส่วนร่วม อยากสวมบทบาท ที่สำคัญต้องเป็นสถานการณ์ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกใช้ภาษาและแก้ปัญหา เพื่อประโยชน์ในการนำไปใช้ในชีวิตจริง

1.4 หลักการและกระบวนการเรียนรู้ของกิจกรรมสถานการณ์จำลอง

สแตตเคลิฟ (ทรายทอง ตั้งวงดาวกิจ. 2537 :13; อ้างอิงจาก Stadsklive. 1974 : 26-56) ได้กล่าวถึงหลักการเรียนรู้ของกิจกรรมสถานการณ์จำลองว่าการเรียนรู้โดยกิจกรรมสถานการณ์จำลอง ยึดหลักการ 4 หลักการ ซึ่งเรียกย่อ ๆ ว่า EIAG ซึ่งเป็นกิจกรรมจำลองที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ อย่างเป็นระบบ และสามารถนำประสบการณ์ที่เกิดขึ้นไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ รายละเอียดของหลักการ EIAG มีดังนี้

1. E – Experience “Do” การกระทำกิจกรรมอันเป็นประสบการณ์ตรง
2. I – Identify “Look” การจำแนกแยกและการสังเกต โดยเป็นการพรรณนาหรืออธิบายกระบวนการ สัญลักษณ์ ความรู้สึก ความคิดและพฤติกรรมที่นักเรียนได้กระทำกิจกรรม สถานการณ์จำลอง
3. A – Analysis “Think” การวิเคราะห์ โดยเป็นการคิดวิเคราะห์เพื่อที่จะทำให้มองเห็นสาเหตุและผล เพื่อทำให้มองเห็นความสัมพันธ์ของสิ่งที่เกิดขึ้นในกระบวนการของสถานการณ์จำลอง หรือการวิเคราะห์ปัญหา วิเคราะห์การตัดสินใจที่ได้กระทำลงไป วิเคราะห์ความคิดและความรู้สึกที่เกิดขึ้น ซึ่งผลจากการคิดวิเคราะห์นี้จะนำมาซึ่งความเข้าใจ ความเป็นไปต่อเหตุการณ์ที่เป็นปัญหาที่เกิดขึ้นได้
4. G – Generalize “Learn” การลงความเห็นสรุปและการเกิดการเรียนรู้ เป็นหลักการสุดท้ายภายหลังจากที่ผู้เรียนได้ผ่านประสบการณ์ ผ่านการอธิบายและผ่านการวิเคราะห์ ซึ่งทำให้ได้รับข้อมูลและความเข้าใจในสิ่งที่ได้เกิดขึ้นจากสถานการณ์จำลองครบถ้วน แล้วจึงพร้อมที่จะลงความเห็นหาข้อยุติเกี่ยวกับความคิดรวบยอด หลักการแก้ปัญหา การตัดสินใจหรือวิธีการที่จะเผชิญกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจริงของสถานการณ์จำลองที่ได้กระทำไปแล้วได้

นอกจากนั้นสแตดเคิลฟ (ทรายทอง ตั้งวงถาวรวิจ. 2537 : 13 ; อ้างอิงจาก Stadsklve. 1974 : 26-56) ยังได้กล่าวถึงกระบวนการเรียนรู้ที่เกิดจากกิจกรรมสถานการณ์จำลองมี 2 กระบวนการ ประกอบด้วย กระบวนการเรียนรู้โดยประสบการณ์ (Experiential Processing) และกระบวนการจัดระบบข้อมูลที่ได้รับ (Information Processing) โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. กระบวนการเรียนรู้โดยประสบการณ์ (Experiential Processing) หมายถึงการเรียนรู้ที่ผู้เรียนเป็นผู้กระทำ และเรียนรู้ผลของการกระทำ จึงมีประสบการณ์และรู้ว่าจะทำอย่างไรเมื่อเกิดสถานการณ์นั้นขึ้น มีขั้นตอนดังนี้

- 1.1 การกระทำ (Action) คือ การที่ผู้เรียนได้กระทำหรือแสดงเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายและเพื่อมองเห็นความเป็นไปและผลกระทบของการกระทำหรือการแสดงนั้น

- 1.2 การเข้าใจกรณีเฉพาะ (Understanding the Particular Case) คือ ความเข้าใจในความเป็นไปและผลของการแสดงหรือการกระทำที่ได้รับประสบการณ์ภายใต้หลักการที่ว่ามนุษย์จะเรียนรู้ผลของการกระทำจากประสบการณ์ และจะเกิดการเรียนรู้เมื่อพบกับสถานการณ์ที่คล้ายคลึงกัน

- 1.3 การลงความเห็น (Generalizing) หลังจากที่ได้เข้าใจในความเป็นไปและผลกระทบของการกระทำจากประสบการณ์ที่ได้จัดให้แล้วนั้น ต่อไปคือการลงความเห็นสรุปหลักการหรือกฎเกณฑ์ในสถานการณ์หรือพฤติกรรมดังกล่าว พร้อมทั้งเชื่อมโยงหลักการ กฎเกณฑ์ที่ได้ลงความเห็นกับประสบการณ์หรือสถานการณ์พิเศษนอกเหนือไปจากที่ประสบมาแล้ว

1.4 การแสดงพฤติกรรมในสถานการณ์ใหม่ (Acting in a New Circumstance) เมื่อเกิดความเข้าใจในหลักการหรือกฎเกณฑ์แล้ว ขั้นตอนต่อไปคือ การแสดงพฤติกรรมที่ถูกต้องอันเกิดจากความเข้าใจในหลักการหรือกฎเกณฑ์เหล่านั้น พฤติกรรมที่แสดงในขั้นนี้จะเป็นพฤติกรรมที่แสดงในขั้นตอนที่เกิดจากการเรียนรู้ที่สมบูรณ์แล้ว เป็นพฤติกรรมที่มีประโยชน์ต่อการกระทำกิจกรรมในอนาคตของผู้เรียน

2. การจัดระบบข้อมูลที่ได้รับ (Information Processing) หมายถึง การนำข้อมูลที่ได้รับไปจัดกระทำให้เกิดประโยชน์ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

2.1 การรับข้อมูล (Reception of Information) ที่เป็นข้อมูลเกี่ยวกับการสื่อสาร ตลอดจนเครื่องหมาย ข้อมูลเกี่ยวกับกฎทั่ว ๆ ไป และตัวอย่างเฉพาะซึ่งเป็นส่วนประกอบของกฎเหล่านั้น

2.2 การเข้าใจกฎทั่ว ๆ ไป (Understanding the General Principle) เป็นขั้นที่เกิดความเข้าใจในกฎทั่ว ๆ ไป และตัวอย่างของกฎนั้น ๆ คือ เกิดการเรียนรู้ความหมายของข้อมูลและการรับรู้ข้อมูลนั้นเป็นความรู้

2.3 การเข้าใจรายละเอียดหรือส่วนพิเศษเฉพาะของข้อมูล (Particularizing) เป็นขั้นที่สามารถลงความเห็นเกี่ยวกับสิ่งพิเศษหรือรายละเอียดปลีกย่อยของกฎทั่ว ๆ ไปได้ และสามารถที่จะเชื่อมโยงกฎเกณฑ์นั้นกับกรณีหรือสถานการณ์ใหม่ ๆ ได้

2.4 การกระทำ (Acting) เป็นขั้นการนำกฎทั่ว ๆ ไป และรายละเอียดของกฎนั้น ๆ ไปกระทำให้เกิดประโยชน์

สรุปได้ว่า การเรียนรู้ของกิจกรรมสถานการณ์จำลองโดยยึดหลัก EIAG จะส่งผลให้ผู้เรียนสามารถนำประสบการณ์ที่ได้ไปใช้ได้จริงในการดำเนินชีวิต ไม่ว่าจะเป็นการรู้จักกำหนดแยกแยะ การวิเคราะห์และการลงความเห็นในการสุ่ม รวมทั้งกระบวนการเรียนรู้ที่เกิดจากสถานการณ์จำลองจะทำให้ผู้เรียนรู้ว่าจะทำอย่างไรเมื่อเจอกับสถานการณ์นั้น ซึ่งเป็นการเรียนรู้โดยประสบการณ์และยังสามารถเก็บข้อมูลต่าง ๆ จากการทำกิจกรรมไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้อย่างเหมาะสม

1.5 ขั้นตอนการสร้างสถานการณ์จำลอง

การสร้างสถานการณ์จำลองเพื่อให้เหมาะสมกับผู้เรียนจะต้องมีการสร้างสถานการณ์ที่เหมาะสม ซึ่งนักการศึกษาได้กำหนดขั้นตอนในการสร้างสถานการณ์จำลองเพื่อการเรียนการสอนไว้ดังต่อไปนี้

สุพิน บุญชูวงศ์ (2531 : 85 – 87) ได้ระบุขั้นตอนของการสร้างสถานการณ์จำลองโดยมุ่งให้สถานการณ์จำลองที่สร้างขึ้นมีความเหมาะสมกับระดับของผู้เรียนทั้งด้านเนื้อหา จุดประสงค์

และที่สำคัญเป็นประโยชน์สูงสุดในการให้ผู้เรียนได้ฝึกภาษาในสถานการณ์ต่าง ๆ โดยได้กำหนดขั้นตอนในการสร้างไว้ 6 ขั้นตอนดังนี้

1. ขั้นสำรวจและวิเคราะห์ ก่อนสร้างสถานการณ์จำลองต้องศึกษาและสำรวจจุดประสงค์ว่าต้องการให้ผู้เรียนรู้เรื่องใดบ้าง ศึกษาสถานการณ์ต่าง ๆ เมื่อได้พิจารณาและศึกษาเป็นอย่างดีแล้วนำมาวิเคราะห์ว่าสถานการณ์นั้นจะมีผลต่อการเรียนรู้อะไร และจะได้ผลเสียอะไร สถานการณ์ที่นำมาวิเคราะห์นั้นใกล้เคียงกับความจริงแค่ไหน เพื่อให้สถานการณ์นั้นมีประโยชน์ต่อการเรียนรู้มากที่สุด

2. ขั้นการกำหนดจุดประสงค์ ในการกำหนดจุดประสงค์นั้นมุ่งให้ผู้เรียนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอะไร เมื่อผู้เรียนเรียนรู้จากสถานการณ์แล้ว ผู้เรียนจะเป็นอย่างไร การสร้างสถานการณ์จำลองนั้นก็ต้องสร้างให้ตรงกับจุดประสงค์

3. ขั้นการเลือกสถานการณ์ สถานการณ์ที่เป็นจริงและสามารถจำลองมาใช้ในชั้นเรียนต้องสอดคล้องกับจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ข้างต้น พิจารณาเลือกและสามารถนำสถานการณ์ที่เป็นจริงมาดัดแปลงให้เหมาะสมกับการใช้ในชั้นเรียนโดยสถานการณ์จำลองนั้นได้เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกวิเคราะห์ ตัดสินใจ ก่อให้เกิดการเรียนรู้ และทักษะที่ต้องการที่ใกล้เคียงกับความเป็นจริงมากที่สุด

4. ขั้นการกำหนดโครงสร้างของสถานการณ์จำลอง การกำหนดโครงสร้างของสถานการณ์จำลอง ประกอบด้วยสิ่งสำคัญดังนี้

- 4.1 การกำหนดจุดประสงค์ของสถานการณ์จำลอง
- 4.2 กำหนดบทบาทของผู้ร่วมกิจกรรมแต่ละคน
- 4.3 เตรียมข้อมูล ข่าวสารที่จำเป็น เนื้อหา
- 4.4 กำหนดสถานการณ์ต่าง ๆ ให้เห็นเหมือนจริงในสังคม
- 4.5 ลำดับขั้นของเหตุการณ์ เวลา และปัญหาจากสถานการณ์
- 4.6 จบสถานการณ์ สรุป อภิปราย

5. ขั้นการสร้างและออกแบบสื่อการเรียนรู้และสร้างกฎเกณฑ์ การสร้างและออกแบบสื่อการเรียนรู้เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการประกอบกิจกรรม เช่น บัตรคำ รูปภาพ และบัตรคำสั่งเป็นต้น สื่อการเรียนรู้จะสอดคล้องกับจุดประสงค์ที่กำหนดในกิจกรรม ควรวางแผนแต่ละขั้นตอนของการแสดงว่าต้องกำหนดการเล่นตามลำดับเหตุการณ์นั้น ๆ อย่างไร

6. ขั้นการทดลองใช้ เมื่อสร้างสถานการณ์เสร็จแล้ว ควรนำสถานการณ์จำลองนั้นไปใช้กับผู้เรียนกลุ่มอื่นเพื่อตรวจข้อบกพร่องด้านวิธีการ ภาษา ตลอดจนการใช้สื่อและเงื่อนไขต่าง ๆ ว่าควรแก้ไขและปรับปรุงในแง่ใดบ้าง เพื่อให้ได้สถานการณ์จำลองที่สมบูรณ์เหมาะสมที่จะนำไปใช้กับผู้เรียนแต่ละวัย

จากแนวคิดของนักการศึกษาในการจัดขั้นตอนการสร้างสถานการณ์จำลองล้วนเป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญ ดังนั้น สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยมีขั้นตอนในการสร้างสถานการณ์จำลองสรุปได้ดังนี้คือ 1) ขั้นตอนการศึกษานี้เพื่อหานำมาสร้างสถานการณ์ โดยต้องเป็นเนื้อหาที่มีความเหมาะสมกับระดับของผู้เรียน ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้มากที่สุด 2) ขั้นตอนสร้างสถานการณ์จำลอง โดยต้องเป็นสถานการณ์ที่ใกล้เคียงกับชีวิตจริงมากที่สุดและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกใช้ภาษา ในขั้นนี้ยังรวมถึงการเตรียมสื่อต่าง ๆ ประกอบสถานการณ์และการกำหนดขั้นตอนในการแสดงสถานการณ์จำลอง 3) ขั้นตอนการใช้สถานการณ์จำลอง โดยผู้เรียนต้องดำเนินกิจกรรมตามขั้นตอนต่างๆที่ได้สร้างไว้ รวมทั้งครูจะเป็นผู้ประเมินเพื่อหาจุดบกพร่องเพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขเพื่อใช้ในโอกาสต่อไป

1.6 ข้อควรคำนึงเกี่ยวกับการสร้างสถานการณ์จำลอง

สถานการณ์จำลองเป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีโอกาสฝึกใช้ภาษาในสถานการณ์ที่ใกล้เคียงกับชีวิตจริง ดังนั้นในการสร้างสถานการณ์จำลองจึงมีข้อควรคำนึงถึงดังต่อไปนี้

(อมรา รสสุข. 2529 : 22)

1. ถ้าสามารถหาความรู้เกี่ยวกับเหตุการณ์ หรือประสบการณ์ได้มากเพียงใด จะช่วยให้สร้างสถานการณ์จำลองได้เหมาะสมมากเพียงนั้น
2. ผู้สร้างสถานการณ์จำลอง จะต้องศึกษาสถานการณ์จำลองที่คนอื่นสร้างให้เข้าใจอย่างถ่องแท้ก่อนที่จะสร้างสถานการณ์จำลองขึ้นเอง
3. สถานการณ์จำลองที่เป็นไปได้ หรือคล้ายคลึงกับสภาพความเป็นจริงมากที่สุดจะเป็นสถานการณ์จำลองที่ดีที่สุดที่เราต้องการเช่นเดียวกัน
4. ส่วนประกอบต่าง ๆ ของเครื่องมือในสถานการณ์จำลองไม่ใช่จุดหมายปลายทาง แต่เป็นเพียงสื่อที่จะนำสถานการณ์จำลองไปสู่จุดหมายตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

การวิเคราะห์โครงการเบื้องต้นของสถานการณ์จำลองต้องดูว่า

1. สิ่งที่จะนำมาสร้างคืออะไร
2. ลักษณะที่สร้างเป็นเช่นไร
3. ความสัมพันธ์ของสิ่งที่นำมาสร้างดีหรือไม่
5. ช่วยกระตุ้นให้ผู้อยู่ในสถานการณ์นั้นได้ใช้ประสบการณ์เดิมมาเป็นเครื่องมือตัดสินใจได้เพียงใด
6. ผู้เรียนสามารถนำประสบการณ์จากการฝึกนี้ ไปเป็นเครื่องช่วยแก้ปัญหาในชีวิตจริงมากน้อยเพียงใด

กล่าวโดยสรุป ในการสร้างสถานการณ์จำลองมีข้อควรคำนึงถึงคือ ควรเป็นเหตุการณ์ หรือ สถานการณ์ที่ใกล้เคียงกับชีวิตจริงมากที่สุด ผู้สร้างควรมีความเข้าใจกับสถานการณ์ที่สร้างเป็นอย่างดี สื่อและอุปกรณ์ต่าง ๆ ช่วยส่งผลให้การสร้างสถานการณ์บรรลุวัตถุประสงค์ และที่สำคัญควรคำนึงถึง ผู้เรียนว่าสามารถนำประสบการณ์จากการฝึกไปใช้ได้จริง

1.7 ขั้นตอนการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง

สมพงษ์ จิตระดับ (2530 : 76 - 77) ได้กล่าวถึงขั้นตอนในการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง อันประกอบไปด้วย 4 ขั้นตอนที่สำคัญดังต่อไปนี้

1. ขั้นเตรียมหรือขั้นนำ เป็นขั้นที่เริ่มนำเข้าสู่บทเรียนโดยการให้ข้อมูลเบื้องต้นแก่นักเรียน การเล่าเรื่องสรุปของสถานการณ์ที่นำมาใช้ บอกวัตถุประสงค์ที่ต้องการให้นักเรียนได้รู้ แนะนำรูปแบบของสถานการณ์จำลองที่สร้างขึ้น สร้างความเข้าใจเบื้องต้น การแบ่งกลุ่ม การทำความเข้าใจกับเกณฑ์กติกาต่าง ๆ บทบาทของนักเรียนบางคน เป็นต้น

2. ขั้นดำเนินกิจกรรม ในขั้นนี้นักเรียนจะปฏิบัติตามกิจกรรมที่ระบุไว้ตามบทบาทที่ได้รับ

3. ขั้นวิเคราะห์และอภิปรายผล เมื่อกิจกรรมสิ้นสุดลงครูควรให้นักเรียนได้วิเคราะห์ประสบการณ์ต่าง ๆ ในขณะปฏิบัติกิจกรรม สาเหตุและผลที่เกิดขึ้นของกิจกรรมความสัมพันธ์ระหว่างกฎเกณฑ์กติกา การเปรียบเทียบข้อมูลที่เกิดขึ้นจากการศึกษาร่วมกัน

4. ขั้นสรุปเน้นให้ผู้เรียนเปรียบเทียบเนื้อหาของสิ่งที่เรียนรู้กับชีวิตจริง การประยุกต์เชื่อมโยงเหตุการณ์จริงกับสถานการณ์จำลองให้มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกันเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติจริงต่อไป

ส่วนครุคัลล์ (Crookall. 1990 : 34) ได้เสนอวิธีการจัดสถานการณ์จำลองไว้ 2 แบบ ซึ่งมีลักษณะเหมือนกับ สมพงษ์ จิตระดับ ในขั้นตอนของการนำเสนอเนื้อหาและขั้นฝึกภาษา แต่ขาดขั้นตอนของการวิเคราะห์และอภิปรายผล รวมทั้งการสรุปเนื้อหาเพื่อประยุกต์เชื่อมโยงสิ่งที่เรียนรู้เข้ากับชีวิตจริงซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. แบบ 3 P. Procedure

- Presentation ขั้นการนำเสนอเนื้อหางาน
- Practice ขั้นฝึกใช้ภาษาตามรูปแบบที่กำหนด
- Production ขั้นนำเสนอผลงานจากสิ่งที่ได้เรียนมา

2. แบบ 4 P. Procedure

- Production ขั้นนำเสนอสถานการณ์เพื่อให้ผู้เรียนได้เผชิญกับปัญหาก่อนเข้าสู่การนำเสนอเนื้อหาภาษาใหม่

- Presentation ขั้นนำเสนอเนื้อหาภาษาใหม่
- Practice ขั้นฝึกใช้ภาษาตามรูปแบบที่กำหนด
- (Second) Production ขั้นการแสดงสถานการณ์จำลองเป็นครั้งที่ 2 เพื่อฝึกใช้

ภาษาที่ได้เรียนมากับสถานการณ์ที่ใกล้เคียงกับชีวิตจริงมากที่สุด

ขั้นตอนนี้จะเหมาะที่จะทำให้ผู้เรียนตระหนักถึงการใช้ภาษาที่ยังบกพร่องอยู่ โดยการแสดงออกทางภาษาจะต้องคำนึงถึงการใช้ภาษาให้ถูกต้องตามสถานการณ์

สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยจะจัดการเรียนการสอนโดยดัดแปลงขั้นตอนการสอนตามแบบของครุคัลล์ (Crookall. 1990) และสเตอร์ทริดจ์ (Sturtridge. 1977) เนื่องจากเป็นรูปแบบการสอนที่มีขั้นตอนการสอนที่เหมาะสมกับระดับและความสามารถของนักเรียน แนวทางการปฏิบัตินักเรียนสามารถปฏิบัติได้จริงตามขั้นตอนนั้น ๆ และที่สำคัญขั้นตอนการสอนรูปแบบนี้เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ฝึกภาษาอย่างเต็มที่ รวมถึงการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นภายหลังการทำกิจกรรม

1.8 หลักการเลือกใช้สถานการณ์จำลอง

ก่อนจะนำสถานการณ์จำลองมาใช้ในการเรียนการสอน ควรพิจารณาถึงความเหมาะสมของเนื้อหาของสถานการณ์จำลองซึ่งต้องสัมพันธ์กับวิชา รวมทั้งต้องพิจารณาว่าควรจะใช้สถานการณ์จำลองในช่วงใด โดยช่วงเวลาที่เหมาะสมคือในช่วงท้ายของการเรียนเพราะจะเป็นขั้นสูงสุดของกระบวนการเตรียมการ นอกจากนั้นต้องพิจารณาถึงระยะเวลาและจำนวนของผู้เรียน และสิ่งที่สำคัญที่ต้องพิจารณาอีกอย่างหนึ่งเพื่อให้การดำเนินกิจกรรมบรรลุวัตถุประสงค์คือ สื่อ อุปกรณ์ รวมทั้งสถานที่ด้วย (อมรา รสสุข. 2529 : 26-27; อ้างอิงจาก Shay. 1980 : 29-30)

เมื่อพิจารณาถึงการนำสถานการณ์จำลองมาใช้ในการสอนภาษา โจนส์ (Jones. 1982 : 114) ได้เสนอหลักในการเลือกใช้สถานการณ์จำลองในการเรียนภาษา โดยมีลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. จัดลำดับก่อนหลังตามจุดมุ่งหมายในการสอนแต่ละขั้น เช่น ขั้นละลายพฤติกรรม ขั้นประเมินผล หรืออื่น ๆ
2. วิเคราะห์ความสามารถในการใช้ภาษาของนักเรียน
3. ค้นหาข้อมูลให้กว้างขึ้น รวมทั้งการหาข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์จำลอง
4. เมื่อเลือกเนื้อหาภาษาได้เหมาะสมกับระดับแล้ว จากนั้นตรวจสอบเครื่องมือต่าง ๆ ในการจัดสถานการณ์จำลอง เช่น เวลา จำนวนคน อุปกรณ์ พื้นที่ และผู้ร่วมงาน
5. ตรวจสอบความพร้อมอีกครั้งก่อนใช้สถานการณ์จำลอง
6. พิจารณาว่าจำเป็นต้องปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหรือไม่

1.9 ข้อเสนอแนะสำหรับการใช้สถานการณ์จำลอง

โจนส์ (Jones. 1982 : 115) ได้ให้ข้อเสนอแนะสำหรับการใช้สถานการณ์จำลองในการสอนภาษาไว้ ดังนี้

1. ขั้นตอนแรกหัวใจสำคัญอยู่ที่ครู ครูต้องบอกรายละเอียดเกี่ยวกับการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลองให้ผู้เรียนได้ทราบเพื่อไม่ให้ผู้เรียนสับสน
2. สำหรับนักเรียนที่ยังใหม่ต่อเทคนิคของสถานการณ์จำลองนักเรียนจะได้ทราบแนวการเรียนการสอนของสถานการณ์จำลองและเข้าใจวัตถุประสงค์ของการเรียน ซึ่งช่วยให้นักเรียนเกิดทักษะตามที่คาดหวัง
3. ถ้านักเรียนมีข้อสงสัยอย่าให้บทบาทย่อ ๆ แต่ให้เน้นในการอธิบายเรื่องราว และองค์ประกอบของสถานการณ์จำลอง อธิบายว่าใครเป็นใคร ใครนั่งตรงไหน ใครทำอะไร
4. บทบาทต่าง ๆ นักเรียนมีสิทธิ์เลือกด้วยตัวเองจากบัตรสถานการณ์ที่ครูเตรียมไว้ให้ และบทบาทที่สำคัญควรมีตัวสำรอง
5. ถ้าในสถานการณ์จำลองมีหลายขั้นตอน ครูควรพิจารณาให้เรื่องย่อสั้น ๆ ในแต่ละขั้นตอน ดีกว่าที่จะให้เรื่องย่อทั้งหมดทีเดียวในครั้งแรกที่เริ่มเรื่อง
6. ถ้าสถานการณ์จำลองเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติที่เป็นพิธีการ เช่น การประชุมรัฐสภา โดยมีคณะรัฐมนตรีในสภา เป็นต้น กฎที่จำเป็นที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการปฏิบัติในการพูดและการลงคะแนนเสียง ควรจะมีการอธิบายร่วมกันกับนักเรียนและตัดสินใจก่อนที่จะเริ่มแสดงบทบาทว่าจะปฏิบัติในรูปใด เอกสารประกอบการเรียนในทุกขั้นตอนต้องเตรียมพร้อมก่อนเริ่มกิจกรรม

เกลดเลอร์ (Gledler. 1992 : 126) ได้กล่าวว่า ในการฝึกประสบการณ์การใช้ภาษาที่เข้มข้น ให้แก่ผู้เรียนในการใช้สถานการณ์จำลองเพื่อการสื่อสารให้บรรลุผล ควรมีเกณฑ์ดังต่อไปนี้

1. กฎเกณฑ์การปฏิบัติควรเป็นกฎธรรมดา และง่ายต่อการปฏิบัติตาม
2. สื่อประกอบสถานการณ์ควรเป็นสื่อที่ง่ายต่อการเข้าใจ
3. สถานการณ์ควรสร้างความสนใจให้เข้าร่วม ไม่ใช่บังคับผู้เรียน

สรุปได้ว่า ในการใช้สถานการณ์จำลองให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียนนั้น ครูเป็นบุคคลสำคัญในการพิจารณาถึงระดับความสามารถของนักเรียน รวมทั้งมอบหมายหน้าที่ในการจัดสถานการณ์ได้อย่างเหมาะสม สถานการณ์ที่ใช้ควรเป็นสถานการณ์ที่ใกล้เคียงกับความเป็นจริงมากที่สุด สถานการณ์ไม่ยากหรือซับซ้อนเกินความสามารถของผู้เรียน เมื่อฝึกแล้วผู้เรียนสามารถนำไปใช้ได้จริง

1.10 ประโยชน์ของสถานการณ์จำลอง

เกลดเลอร์ (Gledler. 1992 : 118) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของสถานการณ์จำลองที่มีมากกว่ากิจกรรมอื่น ๆ ไว้ดังนี้

1. สถานการณ์จำลองเป็นการขยายขอบเขตและความหลากหลายของสถานการณ์เพื่อการสื่อสารที่นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติหรือมีส่วนร่วม ซึ่งนักเรียนจะมีประสบการณ์หลากหลายในการใช้ภาษา

2. สถานการณ์จำลองเป็นการเปลี่ยนบทบาทหน้าที่กันระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน และเป็นการกระตุ้นให้นักเรียนได้แสดงความรับผิดชอบต่อบทบาทที่ได้รับในกระบวนการเรียนรู้ เพราะนักเรียนมีโอกาสที่จะสร้างสรรค์ภาษาที่จะใช้ให้เหมาะสมในสถานการณ์ได้มากกว่าที่จะต้องตอบคำถามของครูเหมือนกับการทดสอบทั่วไป

3. สถานการณ์จำลองสามารถเข้าถึงความหลากหลายของทักษะต่าง ๆ ในการสื่อสาร เช่น กิจกรรมที่กำหนดให้ผู้เรียนวางแผนเดินทางไปเที่ยวยังดาวดวงอื่นเพื่อสร้างเมืองใหม่ โดยผู้เรียนจะได้รับข้อมูลภูมิหลังเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตบนดาวดวงอื่น โดยแต่ละกลุ่มต้องเลือกบ้านในตนเอง มีการจำกัดเนื้อที่บนยานอวกาศที่จะใช้ในการเดินทาง ผู้เรียนจะต้องเลือกว่าจะได้นำอะไรไปบ้าง ซึ่งสถานการณ์นี้เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกทั้งการอ่าน การระดมพลังสมอง การเจรจาปรึกษากัน และการเขียน

4. สถานการณ์จำลองจะเป็นการขยายจำนวนและชนิดในการสัมผัสกับสถานการณ์ต่าง ๆ ที่น่าสนใจที่เรามีโอกาสได้เจอ รวมทั้งสถานการณ์ที่เราจินตนาการไว้ด้วย

สมบุญ ธีรวิทย์ ณ อยุธยา (2525 : 17 - 18) กล่าวว่า สถานการณ์จำลองมีประโยชน์ต่อการเรียนการสอน ดังต่อไปนี้

1. สามารถสร้างอารมณ์ และสร้างทัศนคติให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ได้
2. สถานการณ์จำลองยังสามารถรวมเอาพฤติกรรมที่จะชี้ความสามารถและความจำของผู้เรียนไว้ด้วยกัน คือผู้เรียนจะพัฒนาทั้งความจำและขีดความสามารถ
3. สถานการณ์จำลองจะจูงใจให้ผู้เรียนประกอบกิจกรรมได้นาน
4. ผู้เรียนจะสามารถเลือกสนองต่อสภาวะการณ์ทางสังคมจากสถานการณ์จำลองได้
5. สถานการณ์จำลองจะช่วยปรับความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียนให้เข้ากันได้เป็นอย่างดี และเป็นไปตามความต้องการ
6. สถานการณ์จำลองดึงความสนใจของผู้เรียนไว้ได้ทั้งในการทำแบบฝึกหัด และในการเรียนเนื้อหาหลายอย่าง
7. สถานการณ์จำลองสามารถที่จะชักจูงผู้เรียนให้เข้าสู่พฤติกรรมที่ต้องการได้

สรุปได้ว่าการเรียนรู้โดยใช้การจัดกิจกรรมสถานการณ์จำลองมีประโยชน์ต่อผู้เรียนหลายด้าน ดังนี้ 1) ด้านการใช้ภาษา ผู้เรียนมีโอกาสฝึกใช้ภาษาในการสื่อสารในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่หลากหลาย ทำให้สามารถนำภาษาไปใช้ได้จริงในสถานการณ์จริง 2) ด้านการแสดงพฤติกรรมจากการทำกิจกรรม ผู้สอนสามารถสังเกตพฤติกรรมที่เกิดขึ้นในตัวผู้เรียนและแนะนำเพื่อปรับปรุงแก้ไขหากพฤติกรรมที่แสดงออกไม่เหมาะสม

1.11 บทบาทของผู้สอนในการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง

โจนส์ (Jones. 1983 : 8) ได้กล่าวถึงบทบาทของผู้สอนสถานการณ์จำลองไว้ดังนี้

1. บทบาทที่สำคัญที่สุดของผู้สอนสถานการณ์จำลอง คือ ไม่รบกวนผู้เรียนแต่ปล่อยให้ผู้เรียนหาวิธีแก้ปัญหาด้วยตัวเอง ดังนั้นการจัดกลุ่มผู้เรียนที่เหมาะสมจะช่วยให้มีระเบียบวินัยมากขึ้น
 2. ดูแลและจัดเตรียมสื่อเอกสารต่าง ๆ รวมทั้งควบคุมเรื่องการใช้เวลา
 3. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ใช้เวลาในการแก้ปัญหาในสถานการณ์ที่เกิดขึ้นด้วยตัวเอง
- ผู้สอนต้องคิดไว้เสมอว่าทุกอย่างอาจมีการเปลี่ยนแปลงไม่ได้เป็นไปตามที่เรากำหนดทุกขั้นตอน อันเนื่องมาจากความตื่นเต้น
4. เป็นผู้จัดลำดับการเตรียมสถานการณ์เพื่อให้มั่นใจว่าผู้เรียนรู้ว่าพวกเขาจะต้องทำอะไร ผู้สอนอาจจะต้องมีการทบทวนการใช้ภาษาเพื่อให้เป็นประโยชน์มากที่สุด และเมื่อการแสดงสถานการณ์เสร็จจะต้องมีการปรึกษา สรุปผล
 5. แบ่งหน้าที่ให้แก่ผู้เรียนรับผิดชอบก่อนมีการจัดสถานการณ์

โจนส์ (Jones. 1982 : 116) ได้กล่าวถึงบทบาทของผู้สอนเมื่อมีการดำเนินกิจกรรมสถานการณ์จำลอง ไว้ดังนี้

1. เนื่องจากกิจกรรมที่เลือกให้ผู้เรียนทำเป็นกิจกรรมที่สามารถดำเนินไปได้ด้วยตัวของมันเองอยู่แล้ว เช่น การให้นักเรียนทำกิจกรรมคู่ ครูผู้สอนจึงมีโอกาสดูแลผ่อนคลายในเวลาที่นักเรียนทำกิจกรรมในขณะเดียวกันผู้สอนมีโอกาสรู้พฤติกรรมการใช้ภาษาของผู้เรียนในสถานการณ์นั้น ๆ ด้วย
2. ผู้สอนต้องไม่รบกวนหรือขัดขวางการตัดสินใจผู้เรียน แม้กระทั่งการแสดงออกของกริยาท่าทาง เช่น การยิ้ม การทำหน้าบึ้ง ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อผู้เรียน แต่ถ้าต้องเข้าไปให้การแนะนำเมื่อเกิดความผิดพลาดผู้สอนต้องเข้าไปเงียบๆและนุ่มนวลที่สุด
3. ผู้สอนต้องทำหน้าที่เป็นผู้จัดกระบวนการเรียนให้ดำเนินไปได้ด้วยดี โดยวางกิจกรรมไว้ว่าใครนั่งที่ไหน เวลาเท่าไร แจกจ่ายเอกสารตอนไหน และสิ่งสำคัญผู้สอนต้องตระหนักและชัดเจนว่า

ผู้เรียนมีความเข้าใจในกระบวนการเรียนมากนักน้อยเพียงใด ยอมรับในการทำกิจกรรมได้หรือไม่ รวมทั้งต้องสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียนว่าใครทำหรือไม่ทำกิจกรรม เพราะอาจมีสาเหตุเนื่องมาจากความไม่เข้าใจเนื้อหา ผู้สอนต้องหาแนวทางแก้ไข

4. สังเกตการใช้ภาษาในการแก้ปัญหาว่าผู้เรียนสามารถใช้ภาษาได้ถูกต้องและเหมาะสมกับสถานการณ์หรือไม่ไม่ว่าเป็นกิจกรรมเดี่ยวหรือกลุ่ม

สรุปว่า ในการสอนโดยใช้กิจกรรมสถานการณ์จำลองนั้น ผู้เรียนต้องใช้ทักษะในการตัดสินใจในการแก้ปัญหา การทำงานเป็นกลุ่ม ดังนั้นการเรียนการสอนภาษาโดยใช้วิธีการนี้ นอกจากผู้เรียนได้ฝึกใช้ภาษาแล้ว ยังได้ฝึกทักษะการตัดสินใจในการแก้ปัญหาจากการทำงานเป็นกลุ่มด้วย สำหรับบทบาทของผู้สอนในการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง ผู้สอนต้องทำหน้าที่เป็นผู้จัดกระบวนการเรียนการสอนให้ดำเนินไปได้ด้วยดี ให้ความสะดวก รวมทั้งควบคุมการทำงาน และในบางครั้งผู้สอนอาจเปลี่ยนเป็นผู้เรียน โดยร่วมทำกิจกรรมกับผู้เรียนแต่ต้องไม่แสดงตนเหนือผู้เรียน ให้ผู้เรียนตัดสินใจด้วยตนเอง

2. เอกสารเกี่ยวกับความสามารถในการพูดเพื่อการสื่อสาร

2.1 ความหมายของความสามารถในการพูดเพื่อการสื่อสาร

ไบเกต (Bygate. 1991 : 3) และลิตเติลวูด (Littlewood. 1995 : 35) ได้ให้ความหมายของความสามารถในการพูดเพื่อการสื่อสารสอดคล้องกันว่า หมายถึง การที่ผู้เรียนสามารถใช้ความรู้ในด้านไวยากรณ์และคำศัพท์ในการพูดสื่อสารกับคนอื่นอย่างถูกต้อง รวมทั้งสามารถคาดคะเนความรู้สึกของผู้ฟังเพื่อที่จะเลือกใช้คำพูดให้เหมาะสมกับบริบทของการใช้ภาษานั้น ในขณะที่ชูขวัญ รัตนพิทักษ์ธาดา (2543 : 14) ได้กล่าวว่านอกจากจะเป็นความสามารถในการใช้ภาษาในการพูดสื่อสารได้ถูกต้องตามไวยากรณ์และสามารถคาดคะเนความรู้สึกของผู้ฟังเพื่อเลือกใช้คำพูดให้เหมาะสมตามสถานการณ์ทางสังคมแล้วยังรวมถึงความสามารถในการพูดได้อย่างคล่องแคล่วและเป็นที่ยอมรับของเจ้าของภาษาด้วย ส่วนสก๊อต (Scott. 1981 : 70) กล่าวว่าความสามารถในการพูดเพื่อการสื่อสารคือความสามารถที่ผู้เรียนสามารถตีความในสิ่งที่ได้ฟัง ซึ่งไม่สามารถทำนายได้ล่วงหน้าว่ามีรูปแบบภาษาใดและมีความหมายแบบใด แต่สามารถโต้ตอบด้วยภาษาที่ทำให้เกิดประโยชน์และสะท้อนความตั้งใจในการปฏิสัมพันธ์

สรุปได้ว่า ความสามารถในการพูดเพื่อการสื่อสาร หมายถึง ความสามารถในการเลือกใช้ภาษาในการพูดปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่นได้อย่างถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ และเหมาะสมตามสถานการณ์ทางสังคม รวมทั้งยังสามารถใช้ภาษาได้อย่างคล่องแคล่วและสามารถคาดคะเนความรู้สึกของผู้ฟังเพื่อเลือกใช้ภาษาได้อย่างเหมาะสม

2.2 องค์ประกอบของความสามารถในการพูดเพื่อการสื่อสาร

นักการศึกษาหลายท่านได้สรุปองค์ประกอบของความสามารถในการพูดเพื่อการสื่อสารไว้ดังนี้

สุภัทรา อักษรานุเคราะห์ (2532 : 68) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของความสามารถในการพูดเพื่อการสื่อสารไว้ 5 ด้าน ดังนี้ คือ

1. ความคล่องแคล่ว (Fluency) มิได้หมายถึงความเร็ว แต่หมายถึงความราบรื่น ความต่อเนื่อง และความเป็นธรรมชาติในการพูด
2. ความเข้าใจ (Comprehensibility) หมายถึงความสามารถที่จะพูดให้ผู้อื่นเข้าใจในสิ่งที่ตนพูด
3. ปริมาณของข้อมูลที่สามารถสื่อสารได้ (Amount of communication) หมายถึงปริมาณของข้อความหรือข้อมูลที่สามารถพูดให้ผู้ฟังเข้าใจ
4. คุณภาพของข้อความที่นำมาสื่อสาร (Quality of communication) หมายถึงความถูกต้องของภาษาที่พูดออกไป
5. ความพยายามในการสื่อสาร (Effort to communicate) หมายถึงความพยายามที่จะให้ผู้ฟังเข้าใจในสิ่งที่ตนพูดโดยใช้คำพูด ท่าทางหรือสีหน้า

นอกจากนั้นแฮริส (Harris. 1990 : 84) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของความสามารถในการพูดเพื่อการสื่อสารว่านอกจากความเข้าใจ (Comprehensibility) ความคล่องแคล่ว (Fluency) แล้วยังต้องมีความสามารถในการออกเสียง (Pronunciation) ความสามารถด้านไวยากรณ์ (Grammar) และคำศัพท์ (Vocabulary) ประกอบด้วย

ส่วนสคาเซลลา และออกฟอร์ด (สมบัติ สิริคองคาสกุล. 2539 : 16 – 18; อ้างอิงจาก Scarcella; & Oxford. 1992 : 155 – 156) ได้กล่าวในลักษณะที่สอดคล้องกันว่าผู้พูดที่มีประสิทธิภาพควรต้องมีความสามารถในการพูดอันหลากหลาย ซึ่งการที่จะสามารถปรับเปลี่ยนการพูดได้หลากหลาย ผู้พูดจำเป็นต้องมีความสามารถในด้านต่าง ๆ ตามแนวคิดของ คาเนล และสวีน (Canale; & Swain. 1980 : 1 – 47) ดังนี้

1. ความสามารถด้านไวยากรณ์ (Grammatical Competence)

ความสามารถด้านไวยากรณ์นี้ มิได้หมายถึงความสามารถที่จะเข้าใจและใช้ไวยากรณ์ได้เท่านั้น แต่ยังรวมถึงความสามารถในองค์ประกอบทั้งหมดของตัวภาษา อันได้แก่ เสียง คำศัพท์ และไวยากรณ์ เพราะเมื่อผู้พูดมีความเข้าใจในด้านนี้แล้วผู้พูดสามารถเลือกใช้ประโยคในการพูดเพื่อสื่อสารได้ถูกต้องตามความต้องการ เช่น ถูกต้องตามรูปกาล โดยปราศจากความลังเลและเกิดความคล่องแคล่วในการพูด

2. ความสามารถด้านภาษาศาสตร์สังคม (Sociolinguistic Competence)

นอกเหนือจากความสามารถด้านไวยากรณ์แล้ว ผู้พูดที่มีประสิทธิภาพควรจะต้องมีความสามารถทางภาษาศาสตร์สังคมที่สามารถช่วยให้ผู้พูดใช้วาจาเพื่อกิจกรรม (Speech Acts) ได้ถูกต้องและเหมาะสม ผู้พูดต้องสามารถเลือกรูปแบบภาษาให้สัมพันธ์กับวาทะเพื่อกิจกรรมได้เหมาะสม นอกจากนี้ผู้พูดยังต้องสามารถพูดสนทนาเพื่อสร้างความสัมพันธ์ทางสังคม และเพื่อจุดประสงค์ในการสื่อสาร ผู้พูดที่มีความสามารถทางด้านนี้สามารถใช้ภาษาแตกต่างกันไปตามประเภทของการพูด เช่น การโต้เถียง การอภิปรายและการฟังคำบรรยาย เป็นต้น

3. ความสามารถด้านการใช้ความสัมพันธ์ของข้อความหรือการเชื่อมโยงประโยค (Discourse competence)

ผู้พูดที่มีประสิทธิภาพควรต้องมีความรู้ในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างประโยคตามหลักภาษา ความสามารถด้านนี้ทำให้ผู้พูดสามารถใช้ภาษาในการสนทนาได้ตามลำดับก่อน-หลัง และรักษาการสนทนาให้ดำเนินต่อไป ตลอดจนจำนวนที่ผู้พูดใช้แสดงความคิดเห็นต้องมีความสัมพันธ์กัน

4. ความสามารถด้านกลวิธีในการสื่อสาร (Strategic Competence)

นอกเหนือจากความสามารถทั้ง 3 ประการดังกล่าวแล้ว ผู้พูดที่มีประสิทธิภาพควรต้องมีความสามารถด้านกลวิธีในการสื่อสาร ซึ่งทำให้ผู้พูดขยายขีดความสามารถในการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ ถึงแม้ว่าผู้พูดจะยังไม่มีความสามารถด้านไวยากรณ์ที่ดีพอ แต่ผู้พูดก็สามารถใช้กลวิธีในการจัดการกับความบกพร่องเหล่านั้นเพื่อช่วยให้สามารถสื่อสารกับผู้อื่นได้

สรุปได้ว่าองค์ประกอบของความสามารถในการพูดเพื่อการสื่อสารคือ ความสามารถที่ผู้พูดสามารถใช้ภาษาในการสื่อสารได้อย่างคล่องแคล่วและเป็นที่เข้าใจของผู้ที่มีปฏิสัมพันธ์ด้วย มีความถูกต้องในด้านการออกเสียง และมีความพยายามในการเลือกใช้คำศัพท์ ไวยากรณ์ในการพูดสื่อสารเพื่อให้มีความเหมาะสมทางสังคม รวมทั้งมีความสามารถใช้คำเชื่อมข้อความและความสามารถในการเลือกใช้กลวิธีในการสื่อสารเพื่อแก้ไขจุดบกพร่องในการสื่อสารได้อย่างเหมาะสม

2.3 การสอนทักษะการพูดเพื่อการสื่อสาร

2.3.1 แนวคิดเกี่ยวกับการสอนทักษะการพูดเพื่อการสื่อสาร

ลิตเติลวูด (Littlewood. 1998 : 85 – 87) ได้ให้แนวคิดของการจัดการเรียนการสอนทักษะการพูด โดยพิจารณาที่เป้าหมายของกิจกรรมการพูดเพื่อการสื่อสารว่า ในการสอนทักษะการพูดเพื่อการสื่อสารนั้น ควรเริ่มจากกิจกรรมก่อนการสื่อสาร (Pre-Communicative Activities) ที่ประกอบด้วยกิจกรรมย่อย 2 ประเภท ได้แก่ 1) กิจกรรมที่ฝึกโครงสร้างไวยากรณ์ (Structural Activities) ครู

ผู้สอนจะนำเสนอความรู้ทางด้านภาษาหรือทักษะที่จำเป็นต่อความสามารถในการพูดเพื่อการสื่อสาร และให้ผู้เรียนมีโอกาสที่จะได้รับการฝึกหัดในความรู้ทางภาษานั้น ๆ 2) กิจกรรมเพื่อการสื่อสาร (Quasi-Communicative Activities) เป็นกิจกรรมที่ฝึกให้ผู้เรียนได้สื่อสารโดยใช้โครงสร้างไวยากรณ์ที่เรียนมา โดยเน้นที่วัตถุประสงค์ของการใช้โครงสร้างไวยากรณ์เพื่อสื่อความหมายและมีบริบททางสังคมประกอบ ครูผู้สอนอาจทำโดยการให้การฝึกหัดออกเสียงตาม ฝึกพูดบทสนทนาสถานการณ์ต่างๆ ต่อจากนั้นจึงให้ผู้เรียนได้ฝึกพูดโดยใช้กิจกรรมเพื่อการสื่อสาร (Communicative Activities) โดยให้ผู้เรียนนำความรู้ที่ได้รับในขั้นกิจกรรมก่อนการสื่อสารมาฝึกให้เกิดเป็นทักษะ ซึ่งแบ่งออกเป็นกิจกรรมเพื่อการสื่อสารตามหน้าที่ทางภาษา (Functional Communication Activities) และกิจกรรมเพื่อการปฏิสัมพันธ์ในสังคม (Social Interaction Activities) โดยที่กิจกรรมเพื่อการสื่อสารตามหน้าที่ทางภาษานั้นมีจุดประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาเพื่อสื่อความหมายอย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถสนองความต้องการในการสื่อสารในสถานการณ์ที่เกิดขึ้นทันที กิจกรรมประเภทนี้มักเป็นกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนแก้ไขปัญหาและเติมข้อมูลที่ขาดหาย ส่วนกิจกรรมเพื่อการปฏิสัมพันธ์ในสังคมนั้นมักจะใช้สถานการณ์จำลองและการแสดงบทบาทสมมติ หรือให้สถานการณ์ในการสื่อสารที่ ผู้เรียนต้องฝึกใช้ภาษาเพื่อจะได้ปฏิสัมพันธ์ในสังคม ความสำเร็จของกิจกรรมนี้จึงไม่ได้อยู่ที่ประสิทธิภาพของการใช้ภาษาตามหน้าที่ แต่ยังพิจารณาถึงรูปแบบของภาษาที่เป็นที่ยอมรับในสังคมด้วย

สก๊อต (Scott. 1981 : 70 – 71) มีความเห็นสอดคล้องกับลิตเติลวูดโดยกล่าวว่า การสอนทักษะการพูดเพื่อการสื่อสารเป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อให้คนสองคนหรือมากกว่านั้น ซึ่งคนหนึ่งทำหน้าที่เป็นผู้ฟังและอีกคนเป็นผู้พูดได้มีโอกาสใช้ภาษาในการปฏิสัมพันธ์กัน แต่ละคนจะต้องใช้ภาษาเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ โดยสามารถใช้ภาษาได้ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์และถูกต้องตามสถานการณ์ทางสังคม กิจกรรมที่จัดขึ้นภายในชั้นเรียนยังคงให้ความสำคัญกับการฝึกให้ผู้เรียนสามารถสื่อสารได้ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ โดยจัดให้นักเรียนฝึกสร้างประโยคให้ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ก่อน จากนั้นนำไปสู่การเลือกใช้ประโยคให้ถูกต้องตามหน้าที่ของภาษาและสถานการณ์ในรูปแบบของการสนทนา ผู้เรียนได้มีโอกาสฝึกใช้ภาษาในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่จัดขึ้น จนสุดท้ายนำไปสู่การเลือกใช้ภาษาในการสนทนาได้เองอย่างเหมาะสมตามสถานการณ์ที่กำหนด

นอกจากนั้น ไบเกต (Bygate. 1993 : 5 – 6) ก็มีความเห็นในลักษณะเดียวกันโดยได้ให้แง่คิดเกี่ยวกับการสอนทักษะการพูดเพื่อการสื่อสารไว้ 2 ประการ คือ ประการแรกสอนทักษะที่ช่วยให้เกิดความเข้าใจ ได้แก่การออกเสียงที่ถูกต้องเหมือนกับเจ้าของภาษา การใช้คำกริยาที่เหมาะสมกับกาลเวลา และการพูดประโยคให้ถูกต้องตามหลักการใช้ภาษาและไวยากรณ์ เพื่อสื่อความหมายที่ผู้พูดต้องการ และประการที่สองเพิ่มทักษะการปฏิสัมพันธ์คือ การสอนโดยให้สถานการณ์ที่คล้ายกับเหตุการณ์ในชีวิตจริงในชั้นเรียน ให้ผู้เรียนได้มีโอกาสพูดแสดงความรู้สึกของตนเองว่าใน

สถานการณ์ที่เผชิญอยู่นั้นควรพูดอะไร อย่างไร จึงจะตรงกับจุดประสงค์ที่ตนเองต้องการจะสื่อสาร อีกทั้งสอนให้คำนึงถึงความสัมพันธ์ระหว่างตนเองกับผู้ฟัง โดยอาศัยความรู้ที่ได้จากการเรียนช่วยให้เกิดความเข้าใจ ซึ่งหมายความว่าควรให้ความรู้ผู้เรียนก่อนที่จะให้กิจกรรมที่มีการปฏิสัมพันธ์กัน เพื่อให้ผู้เรียนมีความสามารถในการพูดโดยมีความถูกต้องของการใช้ภาษาและความคล่องแคล่วในการสื่อสาร

สรุปได้ว่า ในการจัดการเรียนการสอนทักษะการพูดเพื่อการสื่อสารนั้น ควรเริ่มจากการนำเสนอเนื้อหาทางด้านภาษา เช่น คำศัพท์ หรือโครงสร้างไวยากรณ์ จากนั้นจัดกิจกรรมเพื่อฝึกให้ผู้เรียนสามารถใช้โครงสร้างของประโยคได้ถูกต้อง และต่อยอดกิจกรรมที่นำไปสู่การใช้ภาษาในการปฏิสัมพันธ์กับสถานการณ์หรือเหตุการณ์ที่ใกล้เคียงกับชีวิตจริง เพื่อให้ผู้เรียนนำความรู้ที่ได้เรียนมาใช้ในการสนทนาได้ถูกต้องและเหมาะสมกับสถานการณ์ทางสังคม

2.3.2 ขั้นตอนการสอนพูดเพื่อการสื่อสาร

สก๊อต (Scott. 1981 : 72-77) และเบิร์น (Byrne. 1990 : 22-29) ได้เสนอขั้นตอนในการสอนทักษะการพูดเพื่อการสื่อสารในลักษณะที่สอดคล้องกันประกอบไปด้วย 3 ขั้นตอนคือ

1. ขั้นบอกวัตถุประสงค์และนำเสนอเนื้อหา (Stating Objective and Presentation) เป็นขั้นที่ครูต้องบอกให้นักเรียนทราบถึงสิ่งที่จะต้องเรียนและนำเสนอเนื้อหาทางภาษาซึ่งผู้เรียนต้องใช้ ซึ่งการนำเสนอเนื้อหานี้ควรอยู่ในรูปของปริบทการใช้ภาษาต่าง ๆ โดยครูต้องให้ผู้เรียนสังเกตลักษณะของภาษา ความหมายของข้อความที่จะพูด แล้วสรุปกฎเกณฑ์ของการใช้ภาษาจากเนื้อเรื่องหรือบทสนทนา นั้น เช่น ผู้พูดเป็นใคร สิ่งที่พูด สถานที่พูดและเนื้อหาที่พูดมีอะไรบ้าง อย่างไรก็ตามขั้นตอนนี้ไม่ควรใช้เวลานานเพราะเป้าหมายสำคัญอยู่ที่ทักษะในการใช้ภาษา แต่ครูก็ควรสอนให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจเนื้อหาเป็นอย่างดีเพราะผู้เรียนต้องนำความรู้ไปใช้ในการฝึกในขั้นตอนต่อไป

2. ขั้นการฝึก (Practice) หลังจากนำเสนอเนื้อหาในรูปปริบทแล้วครูควรให้โอกาสผู้เรียนได้ฝึกใช้ภาษา การฝึกในขั้นนี้จัดเป็นการฝึกแบบควบคุม โดยครูอาจให้นักเรียนฝึกออกเสียงพร้อมกันทั้งชั้น ฝึกเป็นคู่ เพื่อให้ผู้เรียนจำกฎเกณฑ์ได้ รวมทั้งควรฝึกให้ใช้ภาษาอย่างมีความหมาย เช่น ใช้เกมรูปภาพมาเป็นสื่อประกอบเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนได้ฝึกใช้ภาษา โดยเป็นการใช้ภาษาที่เกิดจากความเข้าใจ ซึ่งจุดประสงค์สำคัญอยู่ที่ความถูกต้องในการใช้ภาษา

3. ขั้นการใช้ภาษา (Production) เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนนำความรู้ทางภาษามาใช้ในการสื่อความหมายได้อย่างเสรีกับสถานการณ์ที่ใกล้เคียงกับชีวิตจริง เช่น การแสดงบทบาทสมมติ สถานการณ์จำลอง โดยข้อผิดพลาดที่อาจเกิดกับผู้เรียนอันเนื่องมาจากการใช้ภาษาไม่ถือเป็นเรื่องสำคัญถ้าไม่ก่อให้เกิดการเข้าใจผิดในการสื่อสารเพราะมีจุดประสงค์เพื่อฝึกความคล่องแคล่วของการใช้ภาษาและความสามารถในการสื่อความหมายเป็นสำคัญ

จึงสามารถสรุปได้ว่าขั้นตอนการสอนพูดเพื่อการสื่อสารสามารถแบ่งได้เป็น 3 ชั้น คือ 1) ชั้นการนำเสนอเนื้อหาทางภาษาเพื่อสร้างพื้นฐานความรู้แก่ผู้เรียน 2) ชั้นการฝึกใช้เนื้อหาทางภาษาที่ได้รับภายใต้กิจกรรมต่าง ๆ ที่ผู้สอนจัดให้เพื่อให้เกิดความมั่นใจ และ 3) ชั้นการนำไปใช้ซึ่งผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนนำความรู้ทั้งหมดที่ได้ไปใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเสรีภายใต้สถานการณ์ที่กำหนดโดยครูจะทำหน้าที่เป็นผู้ให้ความช่วยเหลือ

2.3.3 กิจกรรมการพูดเพื่อการสื่อสาร

ในการสอนทักษะการพูดเพื่อการสื่อสารนั้น ความคล่องแคล่วและความถูกต้องในการใช้ภาษาเพื่อสื่อความหมายจะเกิดขึ้นในตัวผู้เรียนได้ต้องอาศัยการฝึกหัดโดยผ่านกิจกรรมการสื่อสารและให้ผู้เรียนได้มีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน ฉะนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่ากิจกรรมเพื่อการสื่อสารมีความสำคัญอย่างมากต่อการพัฒนาความสามารถในการพูด ผู้เชี่ยวชาญทางการสอนภาษาอังกฤษได้เสนอแนะกิจกรรมการสื่อสารไว้มากมาย อาทิเช่น

ลิตเติลวูด (Littlewood. 1998 : 22 – 64) ได้ให้รูปแบบของกิจกรรมเพื่อการสื่อสารซึ่งแบ่งออกเป็น กิจกรรมเพื่อการสื่อสารตามหน้าที่ทางภาษา และกิจกรรมเพื่อการปฏิสัมพันธ์ในสังคม ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. กิจกรรมเพื่อการสื่อสารตามหน้าที่ทางภาษา แบ่งออกเป็น 4 ประเภท ดังนี้

1.1 กิจกรรมการแลกเปลี่ยนข้อมูลในวงจำกัด (Sharing Information with Restricted Cooperation) ได้แก่

1.1.1 กิจกรรมการเลือกรูปภาพ (Identifying Pictures) จากชุดรูปภาพที่กำหนดให้ กิจกรรมนี้แบ่งผู้เรียนเป็น A และ B A จะมีชุดรูปภาพแต่ B จะมีเพียง 1 รูปภาพ ซึ่ง A จะต้องค้นหาว่าภาพที่ B ถือนั้น เป็นภาพใด

1.1.2 กิจกรรมการจับคู่ (Discovering Identical Pairs) กิจกรรมนี้เป็นกิจกรรมกลุ่ม แต่ละกลุ่มมีสมาชิก 5 คน สมาชิก 4 คน ในกลุ่มจะได้รับภาพคนละ 1 ใบ ยกเว้นสมาชิกคนที่ 5 จะมีภาพที่เหมือนกับสมาชิกคนหนึ่ง 4 คน สมาชิกคนที่ 5 จะต้องพยายามถามเพื่อนคนอื่นจนกระทั่งทราบว่าใครมีภาพที่เหมือนกับภาพของตนทุกประการ

1.1.3 กิจกรรมการหาลำดับที่ และตำแหน่งที่ (Discovering Sequences or Locations) กิจกรรมนี้เป็นกิจกรรมคู่ A จะมีรูปภาพที่จัดลำดับไว้แล้วอย่างถูกต้อง ส่วน B มีรูปภาพชุดเดียวกันแต่ไม่ได้ลำดับไว้ B จะต้องถาม A เพื่อให้ A บอกตำแหน่งที่ตั้ง จนกระทั่งสามารถจัดลำดับภาพได้อย่างถูกต้องให้เหมือนภาพของ A

1.1.4 กิจกรรมการหาข้อมูลที่ขาดหายไป (Discovering Missing Information) กิจกรรมนี้เป็นกิจกรรมคู่ นักเรียน 2 คนได้ตารางรับข้อมูลที่ยังไม่สมบูรณ์คนละ 1 ชุด ต่างฝ่ายต่างถามตอบกันเพื่อหาข้อมูลที่ขาดหายไปและเขียนเติมให้ครบลงในตารางของตน

1.1.5 กิจกรรมการค้นหาคความลับ (Discovering Secrets) กิจกรรมจัดได้หลายแบบ เช่น เกม 20 คำถาม หรือการทายอาชีพ ซึ่งนักเรียนคนหนึ่งมีข้อมูลที่ถือว่าเป็นความลับ และนักเรียนคนอื่น ๆ ในชั้นเรียนหรือในกลุ่มพยายามถามคำถามเพื่อค้นหาคความลับ

1.2 กิจกรรมการแลกเปลี่ยนข้อมูลในวงกว้าง (Sharing Information with Unrestricted Cooperation) ได้แก่

1.2.1 กิจกรรมการสื่อสารเกี่ยวกับรูปแบบหรือรูปภาพ (Communicating Patterns and Pictures) กิจกรรมนี้เป็นกิจกรรมคู่ A ได้รับวัสดุแล้วนำมาจัดวางให้เป็นรูปแบบอย่างใดอย่างหนึ่ง B ได้รับวัสดุอีกชุดหนึ่งซึ่งเหมือนกับของ A จากนั้น A และ B จะต้องสื่อสารกันให้เข้าใจจน B สามารถจัดวางวัสดุเหล่านั้นได้ในรูปแบบเดียวกันกับ A

1.2.2 กิจกรรมการสื่อสารเกี่ยวกับแบบจำลอง (Communicating Models) กิจกรรมนี้เป็นกิจกรรมคู่หรือกลุ่มก็ได้ A สร้างแบบจำลองของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เช่น ใช้ของเล่น Lego ส่วน B มีชิ้นส่วนของแบบจำลองนั้นเช่นเดียวกัน B ต้องพยายามใช้ชิ้นส่วนนั้นมาสร้างเป็นแบบจำลองให้เหมือนกับของ A โดยพยายามทำตามคำแนะนำของ A

1.2.3 กิจกรรมการค้นหาคความแตกต่าง (Discovering Differences) กิจกรรมนี้เป็นกิจกรรมคู่ A และ B จะได้รับรูปภาพคนละ 1 รูป ซึ่งรูปของแต่ละคนจะมีความแตกต่างกันเพียงเล็กน้อย ทั้ง A และ B จะต้องสนทนากันเพื่อหาจำนวนของคความแตกต่างในภาพและแตกต่างกันอย่างไร

1.2.4 กิจกรรมการไปตามทิศทางที่บอก (Following Directions) กิจกรรมนี้เป็นกิจกรรมคู่ A ได้รับแผนที่ซึ่งมีตำแหน่งที่ตั้งอาคารสถานที่ ส่วน B มีแผนที่ซึ่งไม่ได้ระบุอะไรไว้ A จะต้องสื่อสารกับ B เพื่อบอกทางให้ B ไปยังตำแหน่งที่ตั้งของอาคารสถานที่นั้นได้

1.3 กิจกรรมการแลกเปลี่ยนข้อมูลและหาข้อสรุปจากข้อมูล (Sharing and Processing Information) ได้แก่

1.3.1 กิจกรรมการลำดับเรื่องราว (Reconstructing Story-Sequence) กิจกรรมนี้เป็นกิจกรรมกลุ่ม สมาชิกแต่ละคนในกลุ่มจะมีรูปภาพคนละ 1 รูป และสมาชิกแต่ละคนจะต้องผลัดกันเล่าเรื่องตามรูปภาพของตน โดยปราศจากการดูรูปภาพของผู้อื่น หลังจากนั้นสมาชิกทุกคนต้องช่วยกันเรียงลำดับเรื่องราวที่ได้ฟังให้ถูกต้อง

1.3.2 กิจกรรมการรวบรวมข้อมูลเพื่อนำไปใช้ในการแก้ปัญหา (Pooling Information to solve a Problem) กิจกรรมนี้เป็นกิจกรรมคู่ A มีข้อมูลบางส่วนซึ่งอาจเป็นข้อมูลของตารางกำหนดเวลาของขบวนรถไฟสายต่าง ๆ ที่เดินทางจากสถานที่ X ไปยังสถานที่ Y และ B จะมีข้อมูลของตารางรถไฟที่กำหนดเวลาจาก Y ไป Z ทั้ง A และ B ต้องสนทนากันเพื่อหาทางแก้ปัญหาได้ปัญหาหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับการเดินทางระหว่าง 2 สถานีนี้ เช่น หาสายรถไฟที่เดินทางจาก X ไป Z โดยใช้เวลาน้อยที่สุด

1.4 กิจกรรมการหาข้อสรุปจากข้อมูล (Processing Information) ได้แก่

1.4.1 กิจกรรมการแก้ปัญหา (Problem Solving) เช่นให้ผู้เรียนร่วมกันอภิปรายเพื่อสร้างแผนการเดินทางในลอนดอนเป็นเวลา 1 วัน โดยคำนึงถึงความสนใจของสมาชิกทุกคนในกลุ่มหรือสนทนาและแลกเปลี่ยนความคิดเกี่ยวกับการซื้อของขวัญให้กับเพื่อนในชั้นเรียน โดยคำนึงถึงความชอบและจำนวนเงินที่สมาชิกในกลุ่มมี กิจกรรมประเภนี้จัดเป็นกิจกรรมปฏิสัมพันธ์ที่ผู้เรียนทุกคนจะได้รับข้อมูลที่เหมือนกัน จึงไม่จำเป็นต้องแลกเปลี่ยนข้อมูลกันดังเช่นกิจกรรมที่ผ่านมา แต่ผู้เรียนจะต้องร่วมกันอภิปรายและประเมินเกี่ยวกับข้อมูลที่ได้รับเพื่อนำมาใช้ในการตัดสินใจ หรือหาทางแก้ไขปัญหา

2. กิจกรรมเพื่อการปฏิสัมพันธ์ในสังคม (Social Interaction Activities) กิจกรรมประเภนี้ มีจุดประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกภาษาตามหน้าที่ทางภาษาเช่นเดียวกับกิจกรรมประเภที่ 1 แต่กิจกรรมนี้ยังให้ความสำคัญกับการใช้ภาษาให้ถูกต้องและเหมาะสมกับสถานการณ์และบริบทของการใช้ภาษา ในการจัดกิจกรรมประเภนี้ครูสามารถกระทำดังนี้

2.1 การใช้ห้องเรียนเป็นบริบททางสังคม มีแนวทางในการจัดดังนี้

2.1.1 ครูควรใช้ภาษาต่างประเทศในการจัดการในชั้นเรียน
2.1.2 ครูควรใช้ภาษาต่างประเทศเป็นสื่อกลางในการสอน
2.1.3 ครูควรจัดบทเรียนที่มีการสนทนาหรืออภิปรายความคิดเห็นเป็นภาษาต่างประเทศ

2.1.4 ครูควรจัดให้ผู้เรียนได้ฝึกพูดบทสนทนาหรือแสดงบทบาทสมมติ โดยหัวข้อเรื่องควรเป็นเรื่องเกี่ยวกับประสบการณ์ต่าง ๆ ในโรงเรียน

2.2 การใช้สถานการณ์จำลอง (Simulation) และการแสดงบทบาทสมมติ (Role Play) สามารถให้ผู้เรียนทำกิจกรรมดังต่อไปนี้

2.2.1 การแสดงบทบาทสมมติตามตัวชี้แนะที่เป็นบทสนทนา (Role -Playing Controlled through Cues Dialogues) การแสดงบทบาทสมมติประเภนี้ผู้เรียนจะต้องผลัดเปลี่ยนกันพูดตามตัวชี้แนะที่เป็นบทสนทนาตามบัตรที่กำหนดบทบาทที่ตนได้รับ

2.2.2 การแสดงบทบาทสมมติตามตัวชี้แนะที่เป็นข้อมูล (Role-Playing Controlled through Cues and Information) การแสดงบทบาทสมมติประเภทนี้ ผู้เรียนจะได้รับบัตรที่กำหนดบทบาท โดยในบัตรนั้นจะกำหนดจุดมุ่งหมายและตัวชี้แนะที่เป็นข้อมูลสั้น ๆ ในสิ่งที่ต้องพูด เช่น ตารางข้อมูลต่าง ๆ จากนั้นผู้เรียนจะแสดงบทบาทสมมติตามบัตรบทบาทนั้น ๆ

2.2.3 การแสดงบทบาทสมมติตามสถานการณ์และเป้าหมายที่กำหนด (Role-Playing Controlled through Situation and Goals) การแสดงบทบาทสมมติประเภทนี้ผู้เรียนจะได้รับบัตรที่กำหนดบทบาท โดยในบัตรนั้นจะเป็นสถานการณ์และเป้าหมายในการสนทนา ซึ่งกำหนดอย่างกว้าง ๆ ผู้เรียนมีโอกาสที่จะใช้ภาษาในการปฏิสัมพันธ์ได้มากขึ้น

2.2.4 การแสดงบทบาทสมมติในรูปของการโต้เถียงหรือการอภิปราย (Role-Playing in the Form of Debate or Discussion) การแสดงบทบาทสมมติประเภทนี้นั้น ผู้เรียนจะได้รับบัตรที่กำหนดบทบาท โดยในบัตรนั้นจะเป็นสถานการณ์ที่ผู้เรียนจะต้องโต้เถียงหรืออภิปรายและกำหนดข้อมูลที่จำเป็นต่อการอภิปราย ผู้เรียนจะต้องตัดสินใจหรือหาข้อสรุปโดยการลงคะแนนเสียง

2.2.5 สถานการณ์จำลอง (Simulation) เป็นกิจกรรมการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้สถานการณ์ที่จำลองขึ้นให้เหมือนหรือใกล้เคียงกับความเป็นจริงมากที่สุด และเป็นการจัดกิจกรรมที่ผู้เรียนมิใช่แสดงตามบทบาทที่กำหนดเท่านั้น แต่ผู้เรียนต้องใช้ประสบการณ์ของตนเอง มีการตัดสินใจและแก้ปัญหาตามสถานการณ์ต่าง ๆ

2.2.6 การแสดงสด (Improvisation) เป็นกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนแสดงออกต่อสถานการณ์ที่มีได้คาดคิดมาก่อนแบบทันทีทันใด ผู้เรียนต้องใช้ภาษาโดยตรงในสถานการณ์นั้น และเป็นภาษาที่ไม่ได้คิดเตรียมตัวมาก่อน

ไบเกท (Bygate. 1995 : 76 – 84) ได้ให้รูปแบบของกิจกรรมที่ใช้ในการฝึกทักษะการพูดเพื่อการสื่อสาร ซึ่งมีลักษณะสอดคล้องกับกิจกรรมเพื่อการสื่อสารของลิตเติลวูดที่มุ่งให้ผู้เรียนมีโอกาสฝึกการใช้ภาษาในการพูดให้มากที่สุด ดังนี้

1. กิจกรรมการเติมข้อมูลที่ขาดหาย (Information-Gap Activities) กิจกรรมประเภทนี้เป็นกิจกรรมคู่ A และ B จะได้รับข้อมูลที่ไม่สมบูรณ์ และทั้งคู่จะต้องมีการสนทนาเพื่อทำข้อมูลที่มีอยู่ให้สมบูรณ์ กิจกรรมประเภทนี้เป็นการสร้างจุดประสงค์และความจำเป็นในการสื่อสาร และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีการสื่อความหมายให้ตรงกัน อีกทั้งฝึกให้ผู้พูดให้ความสนใจกับการตอบสนองของผู้ฟัง

2. เกมเพื่อการสื่อสาร (Communication Games) ตัวอย่างเช่น

2.1 เกมบรรยายและวาดภาพ (Describe and Draw) ได้แก่ กิจกรรมที่ให้ผู้เรียนคนหนึ่งบรรยายภาพและอีกคนหนึ่งวาดภาพ

2.2 เกมบรรยายและจัดเรียงภาพ (Describe and Arrange) ได้แก่ กิจกรรมที่ให้ผู้เรียนคนหนึ่งบรรยายโครงร่างของวัตถุ และอีกคนหนึ่งจะต้องประกอบวัตถุตามที่ได้ยิน

2.3 เกมหาความแตกต่างของภาพ (Find the difference) ได้แก่ กิจกรรมที่ให้ผู้เรียน 2 คน มีภาพคนละภาพ แต่ภาพทั้ง 2 มีความแตกต่างกันเพียงเล็กน้อย ผู้เรียนจะต้องพูดแลกเปลี่ยนข้อมูลเพื่อหาความแตกต่างของภาพนั้น

2.4 เกมถามคำถามที่ถูกต้อง (Ask the Right Question) เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนคนหนึ่งจะได้รับบัตรคำศัพท์ ผู้เรียนคนอื่นจะต้องตั้งคำถามเพื่อให้ตรงกับคำศัพท์ในบัตรคำ

3. สถานการณ์จำลอง (Simulation) เป็นกิจกรรมที่ซึ่งเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ซึ่งผู้ร่วมสนทนาจะต้องสวมบทบาทตามที่กำหนด แต่ไม่ใช่เป็นเพียงผู้ฟังการสนทนา แต่ทุกคนต้องทำงานร่วมกันภายใต้ขอบเขตของสถานการณ์ที่กำหนด นอกจากนี้สถานการณ์จำลองเป็นกิจกรรมที่ไม่สามารถทำนายประเภทของภาษาที่ผู้เรียนจะใช้ ภาษาที่ผู้เรียนใช้ขึ้นอยู่กับประเภทของสถานการณ์จำลองนั้น ๆ

4. กิจกรรมปฏิสัมพันธ์เกี่ยวกับโครงการ (Project-Based Interaction Activities) ได้แก่ กิจกรรมที่ให้ผู้เรียนได้ทำโครงการโดยการค้นคว้าและปฏิบัติงานเป็นกลุ่ม มีการอภิปรายเพื่อตัดสินใจเกี่ยวกับรายละเอียดของโครงการ และรายงานผลกับสมาชิกคนอื่น ตัวอย่างเช่น การทำหนังสือพิมพ์ของชุมชน

สรุปได้ว่าการจัดกิจกรรมการพูดเพื่อการสื่อสารนั้น ควรจัดกิจกรรมที่สามารถทำให้ผู้เรียนมีการพัฒนาในการใช้ภาษาในการปฏิสัมพันธ์ โดยครูผู้สอนควรเลือกจัดกิจกรรมให้มีความแตกต่างกัน เพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกใช้ภาษาให้มากที่สุด เพื่อนำไปสู่ความสามารถในการใช้ภาษาในการพูดเพื่อการสื่อสารได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมตามหลักไวยากรณ์ หน้าที่ของภาษาและสังคม และจะเห็นได้ว่าภายใต้กิจกรรมการพูดเพื่อการสื่อสารที่กล่าวข้างต้น สถานการณ์จำลองเป็นกิจกรรมหนึ่งที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้สวมบทบาทและฝึกเลือกใช้ภาษาในการปฏิสัมพันธ์กับบุคคล ภายใต้สถานการณ์ที่ใกล้เคียงกับชีวิตจริง ซึ่งจะส่งผลให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ได้เมื่อเจอกับสถานการณ์จริง

2.3.4 หลักการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาความสามารถในการพูดเพื่อการสื่อสาร

สคริเวนเนอร์ (ซูลีพร เพียรช่าง. 2544 : 30 ; อ้างอิงจาก Scrivener. 1994 : 29 – 30) ได้เสนอแนะหลักการจัดกิจกรรมการพูดเพื่อการสื่อสารดังนี้

1. ผู้สอนควรทำความเข้าใจกับกิจกรรม และสื่อที่ใช้ในกิจกรรม โดยทดลองใช้กิจกรรมนั้นก่อน และคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้ เช่น มีขั้นตอนในการทำกิจกรรมกี่ขั้นตอน ใช้เวลาในการทำกิจกรรมเท่าใด ผู้สอนควรมีบทบาทอะไร ความผิดพลาดอะไรที่อาจเกิดขึ้น รวมทั้งคำนึงถึงคำสั่งใดบ้างที่ใช้ในการทำกิจกรรม

2. ควรให้ผู้เรียนได้มีการเตรียมตัวในการทำกิจกรรม โดยมีการนำเข้าสู่ตัวกิจกรรม (Lead-in) ซึ่งจะช่วยกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน โดยอาจใช้คำถาม หรือรูปภาพ หลังจากนั้นผู้สอนอาจใช้การกำหนดสถานการณ์เพื่อให้ผู้เรียนได้มีโอกาสใช้ภาษาใกล้เคียงกับความเป็นจริงมากที่สุด

สรุปได้ว่า ในการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาความสามารถในการพูดภาษาเพื่อการสื่อสารนั้น ควรมีการเตรียมกิจกรรมช่วยกระตุ้นความสนใจให้ผู้เรียนอยากเรียน และเน้นให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาในการสื่อความหมายได้จริง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการใช้ภาษาได้อย่างเหมาะสมตามสถานการณ์ทางสังคม

2.4 การทดสอบและประเมินผลความสามารถในการพูดเพื่อการสื่อสาร

2.4.1 การทดสอบความสามารถในการพูดเพื่อการสื่อสาร

การทดสอบความสามารถหรือสมรรถภาพในการสื่อสาร (Communicative Competence) นั้น การทดสอบจะต้องสอดคล้องกับแนวการสอน นั่นคือเมื่อผู้สอนใช้แนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารก็ต้องวัดความสามารถในการสื่อสาร ดังนั้นการทดสอบความสามารถทางด้านการพูดเพื่อการสื่อสาร ผู้เรียนควรมีความรู้สึกเหมือนกับว่าอยู่ในสถานการณ์จริง แบบทดสอบจึงควรกำหนดเป็นสถานการณ์การสื่อสาร (Communicative Situation) เพื่อให้เกิดการสื่อสารจริง ๆ รวมทั้งควรคำนึงถึงความตรงตามเนื้อหา ซึ่งวัดในเนื้อหาที่ผู้เรียนได้เรียนรู้แล้ว นอกจากนั้นต้องคำนึงถึงวิธีการทดสอบและวิธีการให้คะแนนด้วย (ละเอียด จุฑานันท์. 2541 : 183-184)

สถานการณ์จำลองเป็นกิจกรรมหนึ่งภายใต้กิจกรรมเพื่อการสื่อสารที่จัดขึ้นเพื่อฝึกทักษะการพูดเพื่อการสื่อสาร ดังนั้นในการทดสอบความสามารถในการพูดเพื่อการสื่อสารในการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศสามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ลักษณะ (คณะอนุกรรมการพัฒนาคุณภาพวิชาการ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ กรมวิชาการ; กระทรวงศึกษาธิการ (2544 : 250) ดังนี้

1. ทดสอบการพูดแบบควบคุม

1) การให้ตัวนะที่สามารถมองเห็นได้ แต่นักเรียนควรมีความคุ้นเคยกับสัญลักษณ์ที่ใช้เสียก่อน

2) การให้ตัวนะที่เป็นคำพูด อาจใช้ภาษาแม่ หรือภาษาที่เรียน หรือในบางครั้งอาจใช้การเขียน

3) การสอบพูดปากเปล่าด้วยวิธีการทดสอบแบบโคลซ (Cloze)

4) การเล่าเรื่อง (Narrative Task) เล่าเรื่องให้ฟังแล้วให้ไปเล่าต่อให้เพื่อนฟัง แล้วบันทึกเทปไว้

5) ให้พูดตามสถานการณ์สมมติโดยใช้ภาษาตามหน้าที่ (Function) ที่เหมาะสม

2. ทดสอบการพูดโดยอิสระในสถานการณ์การสื่อสารอย่างแท้จริง เช่น

- 1) ให้บรรยายเหตุการณ์ในภาพชุด ถ้าเป็นระดับเริ่มเรียนอาจให้คำสั่งเป็นภาษาแม่
- 2) ให้ความเห็นเกี่ยวกับเรื่องง่าย ๆ
- 3) ให้พูดตามหัวข้อที่กำหนดให้ ควรให้หลาย ๆ หัวข้อ
- 4) ให้บรรยายสิ่งของ บุคคล ฯลฯ
- 5) ให้พูดเพื่อสนับสนุนความคิดของตนเอง ได้แย้ง ปฏิเสธ พูดหักล้างข้อโต้แย้ง
- 6) สนทนาและสัมภาษณ์ เนื้อหาในการสัมภาษณ์ ควรเลือกให้เหมาะสมกับระดับ

ความสามารถและความสนใจของผู้เรียน แบบสัมภาษณ์ที่เป็นนามธรรม ได้แก่ การแสดงความคิดเห็น การให้เหตุผลในการปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่ง อาจให้อ่านบทความที่เตรียมไว้ล่วงหน้า การสนทนาจะเป็นการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเหตุการณ์ในสังคมปัจจุบัน

- 7) ให้พูดนำเสนอข้อมูลจากสื่อต่าง ๆ เช่น บทความ ภาพ วีดิทัศน์ ฯลฯ
- 8) ให้พูดสรุปจากเอกสาร
- 9) ให้พูดเชิงวิเคราะห์โดยนำเสนอหน้าชั้น

สรุปได้ว่า การทดสอบความสามารถในการพูดนั้นมีหลายประเภท ไม่ว่าจะเป็นการสัมภาษณ์ การแสดงบทบาทสมมติ การบรรยาย การได้วาทีหรือการเล่าเรื่องต่าง ๆ ซึ่งขึ้นอยู่กับครูผู้สอนที่จะต้องเลือกการทดสอบที่เหมาะสมกับระดับความสามารถของนักเรียนของตน และตรงตามแนวการจัดการเรียนการสอนที่จัดขึ้น สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยเลือกทดสอบความสามารถในการพูดเพื่อการสื่อสารจากการจัดกิจกรรมสถานการณ์จำลองด้วยการกำหนดสถานการณ์ สมมติให้ผู้เรียนแต่ละคนแสดงบทบาทตามที่ได้รับเพื่อแก้ปัญหาในสถานการณ์นั้น โดยครูผู้สอนจะเป็นผู้ให้คำแนะนำร่วมกับครูผู้สอนภาษาอังกฤษอีกท่านหนึ่ง โดยเริ่มจากผู้เรียนแต่ละกลุ่มจับสลากเลือกสถานการณ์ สร้างบทสนทนาซ้อมบทบาทแล้วนำเสนอบทบาทในสถานการณ์นั้น ๆ

2.4.2 เกณฑ์การประเมินความสามารถในการพูดเพื่อการสื่อสาร

อัจฉรา วงศ์โสธร (2544ก : 252-255) ได้กล่าวถึงเกณฑ์การให้คะแนนความสามารถด้านการพูดตามแบบ ของ FSI (Foreign Service Institute) ซึ่งเป็นการตัดสินความสามารถด้านการพูดของนักเรียนที่แบ่งเป็น 5 ขั้นดังนี้

ระดับที่ 1 สามารถใช้ภาษาเพื่อการสนทนาในชีวิตประจำวันหรือทำธุรกิจ เช่น การเดินทาง สามารถถามและตอบในเรื่องที่มีความคุ้นเคย แต่เนื่องจากมีความจำกัดทางด้านประสบการณ์ จึงทำให้สามารถเข้าใจภาษาในระดับช้ากว่าปกติ มีการพูดซ้ำ ๆ คำศัพท์ที่ใช้ในการสนทนาไม่เพียงพอที่จะแสดงความคิดเห็น ถ้าจะพูดก็เป็นเรื่องเบื้องต้นเท่านั้น การออกเสียงและไวยากรณ์ยังผิด แต่

สามารถสื่อสารได้กับเจ้าของภาษาที่เคยมีประสบการณ์เกี่ยวกับการเรียนภาษาของชาวต่างชาติ สามารถสั่งอาหารธรรมดา ๆ ถามหาที่พักหรือบ้านเช่า ถามหรือบอกทิศทาง ชื่อของและบอกเวลาได้

ระดับที่ 2 สามารถใช้ภาษาได้เพียงพอที่จะอยู่ในสังคม แต่ในวงจำกัดเฉพาะอาชีพ มีความมั่นใจในการใช้ภาษาในสังคมในสถานการณ์ส่วนใหญ่ได้ เช่น การสนทนาในชีวิตประจำวัน อาชีพ ครอบครัว และเรื่องราวของตนเอง ส่วนการพูดในด้านอาชีพยังต้องการความช่วยเหลือเมื่อพูดเรื่องยาก ๆ สามารถจับใจความสำคัญในบทสนทนาทั่ว ๆ ไป รู้ศัพท์พอที่จะแสดงความรู้สึก แต่ภาษายังไม่กระตือรือร้น สำเนียงแม้จะยังเพี้ยนอยู่บ้างแต่ก็เข้าใจง่าย สามารถบอกวิธีทำสิ่งต่าง ๆ ในขั้นต้น ได้ถูกต้องพอสมควร มีการใช้ไวยากรณ์ผิดอยู่บ้าง

ระดับที่ 3 สามารถพูดได้ถูกต้องทั้งไวยากรณ์ และศัพท์ในการสนทนาอย่างเป็นพิธีการ และแบบเป็นกันเองในเรื่องเกี่ยวกับสังคม อาชีพ และวิชาการ สามารถอภิปรายในหัวข้อที่สนใจและเฉพาะสาขาวิชาอย่างมีเหตุผล สามารถเข้าใจภาษาที่มีความเร็วในอัตราปกติ รู้ศัพท์มากพอในการที่จะคุยโดยไม่ต้องคิดหาศัพท์ ในขณะที่พูดสำเนียงยังไม่เหมือนเจ้าของภาษา ใช้ไวยากรณ์ได้ถูกต้อง แม้มีข้อผิดพลาดก็ไม่ได้ทำให้ผิดใจความหรือก่อให้เกิดความรำคาญแก่เจ้าของภาษา

ระดับที่ 4 ใช้ภาษาได้อย่างคล่องแคล่ว ถูกต้อง เหมาะกับความต้องการในสายอาชีพ เข้าใจและสนทนาในเรื่องประสบการณ์ของตนเองอย่างคล่องแคล่ว โดยใช้ศัพท์ได้ถูกต้องชัดเจน สามารถโต้ตอบได้ถูกต้องแม้อยู่ในสถานการณ์ที่ไม่คุ้นเคย มีข้อผิดพลาดน้อย สามารถรับสารและส่งสารได้ดี

ระดับที่ 5 พูดได้เหมือนกับเจ้าของภาษาที่มีการศึกษา ใช้ภาษาได้ดีเป็นที่ยอมรับของเจ้าของภาษาที่มีความรู้ในทุกรูปแบบ เช่น รู้ศัพท์มากกว่ารวมทั้งสำนวนและภาษาถิ่น และวัฒนธรรม

แฮริส (Harris. 1990 : 84) ได้ให้เกณฑ์การประเมินผลความสามารถในการพูด โดยแบ่งออกเป็น 5 องค์ประกอบ และในแต่ละองค์ประกอบใช้มาตราส่วนในการประเมินค่า 5 ระดับดังนี้

1. การออกเสียง (Pronunciation)

ให้ 1 คะแนน เมื่อการออกเสียงมีปัญหาเป็นอย่างมากจนทำให้ไม่สามารถเข้าใจคำพูดได้เลย

ให้ 2 คะแนน เมื่อการออกเสียงมีปัญหาจนยากแก่การที่จะทำความเข้าใจคำพูดได้ ผู้ฟังต้องคอยถามซ้ำอยู่เรื่อยๆว่าผู้พูดต้องการพูดอะไร

ให้ 3 คะแนน เมื่อการออกเสียงยังมีความมีปัญหา ผู้ฟังจะต้องตั้งใจฟังถึงจะสามารถทำความเข้าใจได้และมักจะออกเสียงผิด ทำให้ผู้ฟังเกิดความเข้าใจสับสนในบางครั้ง

ให้ 4 คะแนน เมื่อผู้พูดสามารถออกเสียงได้ดี แม้จะยังมีความมีปัญหาในการออกเสียงบางเสียงอยู่บ้าง แต่ผู้ฟังก็สามารถเข้าใจสิ่งที่ผู้พูดพูดได้เป็นอย่างดี

ให้ 5 คะแนน เมื่อผู้พูดสามารถออกเสียงได้เทียบเท่าชาวต่างประเทศที่เป็นเจ้าของภาษา

2. ไวยากรณ์ (Grammar)

ให้ 1 คะแนน เมื่อผู้พูดไม่สามารถสื่อความหมายให้ผู้ฟังเข้าใจได้ เนื่องจากใช้ไวยากรณ์ผิด และเรียงลำดับคำไม่ถูกต้อง

ให้ 2 คะแนน เมื่อผู้พูดสามารถใช้ไวยากรณ์ง่าย ๆ ได้ แต่มักจะใช้ไวยากรณ์และการเรียงลำดับคำผิดบ่อย ๆ จนทำให้ผู้ฟังเข้าใจลำบาก

ให้ 3 คะแนน เมื่อผู้พูดยังคงใช้ไวยากรณ์ผิดอยู่บ่อยครั้ง จนบางครั้งทำให้เข้าใจความหมายของประโยคที่พูดผิดไป

ให้ 4 คะแนน เมื่อผู้พูดยังมีข้อบกพร่องในการใช้ไวยากรณ์อยู่บ้าง แต่ก็มิได้ทำให้การสื่อความหมายผิด

ให้ 5 คะแนน เมื่อผู้พูดยังมีข้อบกพร่องในการใช้ไวยากรณ์เพียงเล็กน้อย เช่น เรียงลำดับคำผิดแต่ก็สามารถแก้ไขใหม่ให้ถูกต้องได้

3. คำศัพท์ (Vocabulary)

ให้ 1 คะแนน เมื่อผู้พูดไม่สามารถสนทนาสื่อสารความหมายได้ เพราะไม่มีความรู้ทางด้านคำศัพท์เลย

ให้ 2 คะแนน เมื่อผู้พูดใช้คำศัพท์ผิดเพราะมีความรู้ทางด้านคำศัพท์จำกัดมาก จนทำให้ยากแก่การทำความเข้าใจความหมายของประโยคที่พูด

ให้ 3 คะแนน เมื่อผู้พูดใช้คำศัพท์ผิดบ่อย ประโยคคำพูดที่ใช้ในวงสนทนาอยู่ในวงค่อนข้างจำกัด เพราะผู้พูดมีปัญหในการคิดหาคำศัพท์มาใช้

ให้ 4 คะแนน เมื่อผู้พูดใช้คำศัพท์ที่ไม่ถูกต้องและไม่เหมาะสมกับสถานการณ์ในบางครั้ง

ให้ 5 คะแนน เมื่อผู้พูดมีความสามารถในการใช้ศัพท์ สำนวนได้คล่องแคล่ว เทียบเท่ากับเจ้าของภาษา

4. ความคล่องแคล่วของการใช้ภาษา (Fluency)

ให้ 1 คะแนน เมื่อผู้พูดมีการหยุดเว้นช่วงคำพูดเป็นเวลานานมากจนทำให้ไม่สามารถสนทนากันได้

ให้ 2 คะแนน เมื่อผู้พูดมีการหยุดเว้นช่วงในการพูดอยู่เสมอ และหยุดคิดเป็นเวลานานเพราะมีความรู้จำกัดในการใช้ภาษา

ให้ 3 คะแนน เมื่อความเร็วและความคล่องแคล่วในการพูดยังมีไม่ค่อยมากนัก เพราะยังมีปัญหาเรื่องการใช้ภาษาอยู่

ให้ 4 คะแนน เมื่อผู้พูดมีความคล่องแคล่วในการพูด แต่ก็มี การพูดสะดุด เพราะยังมี ปัญหาการใช้ภาษาอยู่บ้าง

ให้ 5 คะแนน เมื่อผู้พูดมีความสามารถในการพูดได้อย่างคล่องแคล่วเช่นเดียวกับ เจ้าของภาษา

5. ความเข้าใจ (Comprehension)

ให้ 1 คะแนน เมื่อผู้พูดไม่สามารถพูดโดยใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อความหมายให้ เข้าใจได้เลย

ให้ 2 คะแนน เมื่อผู้พูดมีความยากลำบากในการคิดหาคำพูด โดยจะพูดซ้ำ ติดอ่าง พูดคำซ้ำแล้วซ้ำอีก

ให้ 3 คะแนน เมื่อผู้พูดสามารถเข้าใจสิ่งที่พูดและพูดได้เป็นส่วนมาก แต่พูดได้ ค่อนข้างช้าและมีการพูดซ้ำ ๆ

ให้ 4 คะแนน เมื่อผู้พูดสามารถพูดให้ผู้ฟังเข้าใจได้ครบถ้วน แต่ก็มี การพูดซ้ำ ข้อความบ้างเป็นบางครั้ง

ให้ 5 คะแนน เมื่อผู้พูดสามารถพูดให้ผู้ฟังเข้าใจได้ทั้งหมดโดยไม่มีปัญหาเลย

บาทช์ (สมบัติ สิริคองคสกุล. 2539 : 78-80; อ้างอิงจาก Bartz. 1979 : 18 -22) ได้สร้าง เกณฑ์ในการประเมินความสามารถในการพูด โดยแบ่งออกเป็น 5 องค์ประกอบ และให้คะแนน ความสามารถในการพูดในแต่ละองค์ประกอบออกเป็น 6 ระดับดังนี้

1. ความคล่องแคล่ว (Fluency)

1 มีการหยุดเว้นช่วงการพูดที่ไม่เป็นธรรมชาติบ่อยมาก หยุดคิดนาน ๆ และการพูดไม่ ต่อเนื่อง

2 มีการหยุดเว้นช่วงการพูดที่ไม่เป็นไปตามธรรมชาติบ่อยครั้ง หยุดคิดในบางครั้ง การพูด ไม่ต่อเนื่อง

3 มีการหยุดเว้นช่วงการพูดที่ไม่เป็นธรรมชาติบ้าง หยุดคิดในบางครั้ง การพูดไม่ต่อเนื่อง

4 ไม่ค่อยมีการหยุดเว้นช่วงการพูดที่ไม่เป็นธรรมชาติ การพูดค่อนข้างราบรื่น

5 ไม่มีการเว้นช่วงการพูดที่ไม่เป็นธรรมชาติ พูดได้อย่างราบรื่นต่อเนื่อง แต่มีสำเนียงที่ ทราบได้ว่าเป็นชาวต่างประเทศไม่ใช่เจ้าของภาษา

6 พูดได้อย่างราบรื่นต่อเนื่องเหมือนเจ้าของภาษา

2. ความสามารถที่จะก่อให้เกิดความเข้าใจ (Comprehensibility)

- 1 ไม่สามารถพูดให้ผู้ฟังเข้าใจได้
- 2 พูดให้ผู้ฟังเข้าใจได้เพียงเล็กน้อย เป็นคำ ๆ เป็นส่วน ๆ ไม่ต่อเนื่องและครบถ้วน
- 3 พูดให้ผู้ฟังเข้าใจได้บ้างบางส่วนบางวลี
- 4 พูดให้ผู้ฟังเข้าใจโดยใช้ประโยคง่ายสั้น ๆ
- 5 พูดให้ผู้ฟังเข้าใจได้เป็นบางส่วน เกือบทั้งหมด
- 6 พูดให้ผู้ฟังเข้าใจได้ทั้งหมด

3. ปริมาณของข้อมูลที่สามารถสื่อสารได้ (Amount of Communication)

- 1 ไม่สามารถพูดให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องได้
- 2 พูดให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องได้น้อยมาก
- 3 พูดให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องได้บ้าง
- 4 พูดให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องได้พอสมควร
- 5 พูดให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องได้เป็นส่วนใหญ่
- 6 พูดให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องได้ทั้งหมด

4. คุณภาพในการสื่อสาร (Quality of Communication)

- 1 พูดไม่ถูกต้องตามกฎเกณฑ์ทางภาษา
- 2 พูดโดยใช้โครงสร้างที่ถูกต้องตามกฎเกณฑ์ของภาษาได้น้อยมาก
- 3 พูดได้ถูกต้องตามกฎเกณฑ์ภาษาอยู่บ้าง แต่ยังมีปัญหาทางโครงสร้างอยู่มาก
- 4 พูดให้ถูกต้องตามกฎเกณฑ์ทางภาษาอยู่บ้าง แต่ยังมีปัญหาทางโครงสร้างอยู่บ้าง
- 5 พูดได้ถูกต้องตามกฎเกณฑ์ทางภาษาเป็นส่วนใหญ่ แต่ยังมีปัญหาเล็กน้อยกับ

โครงสร้างอยู่บ้าง

- 6 พูดได้ถูกต้องตามกฎเกณฑ์ของภาษาทั้งหมด

5. ความพยายามในการสื่อสาร (Effort to Communicate)

- 1 ไม่ใช้ความพยายามในการพูดให้จบความ
- 2 ใช้ความพยายามน้อยมากในการพูด และไม่สนใจว่าผู้ฟังเข้าใจในสิ่งที่ตนพูดหรือไม่
- 3 ใช้ความพยายามในการพูดบ้าง แต่ไม่พยายามมากนักในการที่จะพูดให้ผู้อื่นเข้าใจ
- 4 ใช้ความพยายามอย่างจริงจังที่จะพูดให้ผู้อื่นเข้าใจ โดยพยายามพูดเสริมเพิ่มเติมจาก

ประโยคเดิมบ้าง

- 5 ใช้ความพยายามอย่างจริงจังที่จะพูดให้ผู้ฟังเข้าใจ ใช้ความพยายามอย่างมากที่จะพูดเสริมเพิ่มเติม เพื่อความเข้าใจที่ชัดเจนยิ่งขึ้น

6 ใช้ความพยายามเป็นพิเศษในการที่จะพูดให้ผู้ฟังเข้าใจ แสดงออกถึงความพยายามอย่างสูงในการที่จะทำให้ผู้ฟังเข้าใจแจ่มแจ้งในสิ่งที่ตนพูด โดยเสริมเพิ่มเติมรายละเอียดมาก

จากเกณฑ์การประเมินความสามารถในการพูดเพื่อการสื่อสารของนักการศึกษาทั้ง 3 ท่านจะเห็นได้ว่าเกณฑ์การประเมินที่ได้รับความสนใจและถือเป็นหลักที่ใช้ในการทดสอบ ได้แก่ ความถูกต้องของการใช้ภาษา ซึ่งได้แก่การออกเสียงคำศัพท์ การใช้โครงสร้างไวยากรณ์ ความคล่องแคล่วและมีประสิทธิภาพในการพูด รวมถึงความสามารถในการเลือกใช้ภาษาเพื่อสื่อสารได้อย่างถูกต้อง และเหมาะสม ซึ่งขึ้นอยู่กับครูผู้สอนจะต้องเลือกเกณฑ์ในการประเมินที่เหมาะสมและครอบคลุมในการประเมินความสามารถของผู้เรียน

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้เกณฑ์การประเมินความสามารถด้านการพูดเพื่อการสื่อสารโดยได้ปรับเกณฑ์การประเมินความสามารถมาจากเกณฑ์การประเมินของนักการศึกษาทั้ง 3 ท่านข้างต้น โดยเน้นประเมินในเรื่องของการใช้คำศัพท์ การออกเสียง ความคล่องแคล่ว และการเลือกใช้ภาษาในการสื่อสารได้อย่างถูกต้องตามโครงสร้างและเหมาะสมกับสถานการณ์ทางสังคม ดังนี้

ความคล่องแคล่ว (Fluency)

- 1 คะแนน หยุดเว้นช่วงในการสนทนา ไม่สามารถสื่อสารได้
- 2 คะแนน พูดช้า หยุดคิดนาน ประโยคไม่ปะติดปะต่อ
- 3 คะแนน พูดได้ตอบได้บ้าง แต่เป็นประโยคสั้น ๆ
- 4 คะแนน พูดสนทนาได้ แต่มีการพูดสะดุดบ้างในบางครั้ง
- 5 คะแนน พูดได้อย่างคล่องแคล่ว และต่อเนื่อง

การออกเสียง (Pronunciation)

- 1 คะแนน ออกเสียงผิดมาก ไม่สามารถเข้าใจคำพูดได้
- 2 คะแนน ออกเสียงผิดบ่อย ทำให้ผู้ฟังเข้าใจได้เล็กน้อย
- 3 คะแนน ออกเสียงผิดบ้าง แต่สามารถสื่อให้ผู้ฟังเข้าใจ
- 4 คะแนน ออกเสียงผิดน้อยมาก สามารถสื่อให้ผู้ฟังเข้าใจสิ่งที่พูด
- 5 คะแนน ออกเสียงได้ถูกต้อง สามารถเข้าใจได้ทั้งหมด

คุณภาพในการสื่อสาร (Quality of communication)

- 1 คะแนน พูดโดยใช้โครงสร้างไวยากรณ์ไม่ถูกต้องตามกฎเกณฑ์ทางภาษา ไม่สามารถให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องได้
- 2 คะแนน พูดโดยใช้โครงสร้างไวยากรณ์ที่ถูกต้องตามกฎเกณฑ์ทางภาษาน้อยมาก และให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องน้อย

3 คะแนน พูดโดยใช้โครงสร้างไวยากรณ์ได้ถูกต้องตามกฎเกณฑ์ทางภาษาอยู่บ้าง และให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องได้บ้าง

4 คะแนน พูดโดยใช้โครงสร้างไวยากรณ์ได้ถูกต้องตามกฎเกณฑ์ทางภาษาเป็นส่วนใหญ่ และให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องได้เป็นส่วนใหญ่

5 คะแนน พูดโดยใช้โครงสร้างไวยากรณ์ได้ถูกต้องตามกฎเกณฑ์ทางภาษาทั้งหมด และให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องครบถ้วน

คำศัพท์(Vocabulary)

1 คะแนน ไม่สามารถสื่อสารได้ ไม่มีความรู้ทางด้านคำศัพท์เลย

2 คะแนน ใช้คำศัพท์ผิดบ่อยครั้ง สามารถใช้คำศัพท์ที่ท่องจำมาเท่านั้น

3 คะแนน ใช้คำศัพท์ผิดในบางครั้ง แต่พอสื่อสารได้เข้าใจ

4 คะแนน ใช้คำศัพท์ผิดน้อยมาก สามารถสื่อสารได้เป็นส่วนใหญ่

5 คะแนน ใช้คำศัพท์ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมกับสถานการณ์

3. งานวิจัยในประเทศและต่างประเทศ

3.1 งานวิจัยเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง

การจัดการเรียนการสอนโดยใช้กิจกรรมสถานการณ์จำลอง เป็นการสอนโดยมีการกำหนดสถานการณ์ที่ใกล้เคียงกับสถานการณ์จริง ให้ผู้เรียนได้นำความรู้ที่เรียนแล้วไปทำกิจกรรม และนำไปสู่การสามารถใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน ซึ่งมีนักวิจัยหลายท่านได้นำกิจกรรมสถานการณ์จำลองมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถของนักเรียนในด้านต่าง ๆ ดังนี้

สเตอร์ทริดจ์ (Sturtridge. 1997 : 32 – 34) ได้ทดลองใช้สถานการณ์จำลองสอน นักศึกษาวิชาเศรษฐศาสตร์ในหลักสูตรทักษะทางการเรียนในระดับมหาวิทยาลัย โดยสร้างสถานการณ์จำลองให้นักศึกษาหรือผู้เข้าร่วมสถานการณ์เป็นผู้เชี่ยวชาญที่มีหน้าที่ให้คำปรึกษาแนะนำแก่บริษัทน้ำมันต่าง ๆ จากสถานการณ์ที่ได้ฟังหรือจากบทความหนังสือพิมพ์ที่ได้อ่านเพื่อประกอบการตัดสินใจในการให้คำปรึกษา ซึ่งจากการทดลองครั้งนี้พบว่า สถานการณ์จำลองไม่ใช่กิจกรรมเพื่อความสนุกสนานเท่านั้น แต่เป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้นักศึกษาสามารถใช้ทักษะทางภาษาทั้ง 4 ทักษะ ในลักษณะที่ผสมผสานกัน ในสถานการณ์ที่นักศึกษาต้องใช้จริงในชีวิตการทำงาน

ทรายทอง ตั้งวงศ์ถาวรกิจ (2537 : บทคัดย่อ) ได้ทำการทดลองเปรียบเทียบผลการใช้ สถานการณ์จำลองและการใช้เทคนิคแม่แบบที่มีต่อความสามารถในการแก้ปัญหาของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีความสามารถในการแก้ปัญหาต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ ที่ 25 ลงมา จำนวน 24 คน

แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 2 กลุ่ม กลุ่มละ 12 คน โดยกลุ่มทดลองที่ 1 ใช้สถานการณ์จำลอง และกลุ่มทดลองที่ 2 ใช้เทคนิคแม่แบบ ผลการทดลองพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนทั้ง 2 แบบ มีความสามารถในการแก้ปัญหาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ประไพ สมปราชญานันท์ (2545 : บทคัดย่อ) ได้ทำการทดลองโดยใช้สถานการณ์จำลองที่มีต่อการพึ่งตนเองด้านการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีการพึ่งพาตนเองด้านการเรียนต่ำกว่าเปอร์เซ็นต์ที่ 25 ลงมา จำนวน 40 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 20 คน และกลุ่มควบคุม 20 คน ผลการทดลองพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลองมีการพึ่งตนเองด้านการเรียนดีกว่านักเรียนที่ไม่ได้รับการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากงานวิจัยดังกล่าวข้างต้นพบว่า การนำกิจกรรมสถานการณ์จำลองไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนส่งผลให้ผู้เรียนมีพัฒนาการในการตัดสินใจ การให้คำปรึกษา การแก้ปัญหา และการพึ่งพาตนเองด้านการเรียน ซึ่งในขณะเดียวกันก็มีนักวิจัยนำกิจกรรมสถานการณ์จำลองไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ เพื่อพัฒนาความสามารถของผู้เรียนในการใช้ภาษาในด้านทักษะต่าง ๆ ได้จริง

3.2 งานวิจัยเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้สถานการณ์จำลอง

แชมเบอร์ส (ปรีชา ศรีเรืองฤทธิ์. 2536 : 42; อ้างอิงจาก Chambers. 1980 :161– 163) ได้เปรียบเทียบการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลองกับการสอนแบบธรรมดา โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะฝึกภาษาอังกฤษให้กับผู้ขายตัวเครื่องบิน ผลการทดลองพบว่า การสอนแบบธรรมดาซึ่งครูจะแบ่งเนื้อหาภาษาอังกฤษออกเป็นตอน ๆ ตามหน้าที่ในการสื่อความหมาย (Communicative Function) แล้วสอนฝึกทักษะต่าง ๆ ให้จบเป็นช่วง ๆ นั้นไม่เหมาะสมกับการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร และยังพบว่าการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลองนั้น ทำให้สะดวกและประหยัดกว่าการนำนักเรียนไปฝึกใช้ภาษาอังกฤษในห้องขายตัวเครื่องบินจริง นอกจากนี้ ยังทำให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นที่จะพยายามใช้ภาษาอังกฤษในการติดต่อสื่อสารโดยเฉพาะการพูด พบว่านักเรียนสามารถพูดสื่อสารกันได้อย่างมีประสิทธิภาพด้วย

ชัยวัฒน์ ตันทรางษ์ (2529 : บทคัดย่อ) ได้ทำการทดลองเปรียบเทียบสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนภาษาอังกฤษเทคนิคของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่สาม แผนกการโรงแรมของวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพ ที่เรียนโดยใช้เกม และสถานการณ์จำลอง โดยแบ่งกลุ่มทดลองออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มละ 28 คน โดยใช้สถานการณ์จำลองกับกลุ่มทดลอง และใช้เกมกับกลุ่มควบคุม ใช้ระยะเวลาในการสอนกลุ่มละ 22 คาบ และผลการทดลองพบว่า นักศึกษากลุ่มที่

ฝึกใช้ภาษาโดยใช้สถานการณ์จำลองมีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนภาษาอังกฤษเทคนิคสูงกว่ากลุ่มที่ฝึกใช้ภาษาโดยใช้เกมอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ปรีชา ศรีเรืองฤทธิ์ (2536 : บทคัดย่อ) ได้ทำการทดลองเพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษทักษะการฟัง การพูดเพื่อการสื่อสารและแรงจูงใจในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง การสอนโดยใช้กลวิธีเสริมต่อการเรียนรู้ประกอบสถานการณ์จำลอง และการสอนตามคู่มือครู โดยจัดกลุ่มทดลองออกเป็น 2 กลุ่ม และกลุ่มควบคุม 1 กลุ่ม แต่ละกลุ่มมีนักเรียน 40 คน กลุ่มทดลองที่ 1 ได้รับการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง กลุ่มทดลองที่ 2 ได้รับการสอนโดยใช้กลวิธีเสริมต่อการเรียนรู้ประกอบสถานการณ์จำลอง และกลุ่มควบคุมได้รับการสอนตามคู่มือครู ใช้เวลาในการทดลองสอน กลุ่มละ 12 คาบ ผลการทดลองปรากฏว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนทั้ง 3 แบบมีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษทักษะ การฟัง การพูดเพื่อการสื่อสารภายหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยกลุ่มที่ได้รับการสอนโดยใช้กลวิธีเสริมต่อการเรียนรู้ประกอบสถานการณ์จำลองมีความสามารถในการฟังและการพูดเพื่อการสื่อสารสูงกว่าการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง และการสอนตามคู่มือครู

บาจริย์ แคนทอง (2542 : บทคัดย่อ) ได้ทำการทดลองเพื่อศึกษาทักษะการฟัง-พูด ของนักเรียนนายเรืออากาศชั้นปีที่ 5 สาขาวิศวกรรมอากาศยาน โรงเรียนนายเรืออากาศ จำนวน 20 คน โดยใช้สไลด์ประกอบเสียงและกิจกรรมสถานการณ์จำลอง พบว่าคะแนนเฉลี่ยที่ได้จากการทดสอบฟัง-พูดหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ดนตรี แสงกล้า (2544 : บทคัดย่อ) ได้ทำการทดลองเพื่อศึกษาผลของการใช้รูปแบบการสอน โดยใช้กลวิธีทำให้สำเร็จประกอบสถานการณ์จำลองในการพัฒนาทักษะการพูดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 15 คน จัดการเรียนการสอนตามรูปแบบการสอนโดยใช้กลวิธีทำให้สำเร็จ ผลการทดลองปรากฏว่า การสอนโดยใช้กลวิธีทำให้สำเร็จประกอบสถานการณ์จำลองมีประสิทธิภาพในการพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียน ทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมการใช้ภาษาไทยในชั้นเรียนภาษาอังกฤษลดลง

จากงานวิจัยข้างต้นพบว่าการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมสถานการณ์จำลองส่งผลให้ผู้เรียนมีการพัฒนาความสามารถในด้านทักษะต่าง ๆ โดยเฉพาะทักษะการพูด เนื่องจากการจัดสถานการณ์จำลองเป็นการช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาอังกฤษในสถานการณ์ที่ใกล้เคียงกับชีวิตจริงภายใต้การจัดกิจกรรมในชั้นเรียน นักเรียนจะสนุกและมีอิสระในการเลือกใช้ภาษาในการสนทนา มีโอกาสได้มีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนโดยมีครูเป็นพี่เลี้ยง

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะจัดการเรียนการสอนโดยใช้กิจกรรมสถานการณ์จำลองเพื่อศึกษาความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยจัดสถานการณ์ที่ใกล้เคียงกับสถานการณ์จริง เพื่อให้นักเรียนได้ฝึกใช้ภาษา และสามารถนำความรู้ไปใช้ได้จริง

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนหรรเทา อำเภอบางบาล จังหวัดพิจิตร ที่เรียนรายวิชาภาษาอังกฤษหลัก 13(อ 019) ประจำภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2547 จำนวน 3 ห้องเรียน ซึ่งจัดแบบความสามารถ รวมทั้งสิ้น 120 คน

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนหรรเทา อำเภอบางบาล จังหวัดพิจิตร ที่เรียนรายวิชาภาษาอังกฤษหลัก 13(อ 019) ประจำภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2547 จำนวน 1 ห้องเรียน นักเรียน 30 คน ซึ่งได้มาโดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จากการจับฉลากมา 1 ห้องเรียนจากจำนวน 3 ห้องเรียน

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบไปด้วย

1. แผนการสอนโดยใช้กิจกรรมสถานการณ์จำลอง จำนวน 6 แผน
2. แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมสถานการณ์จำลอง

3. เกณฑ์ประเมินความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรม
สถานการณ์จำลอง

4. แบบประเมินตนเองด้านการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมสถานการณ์
จำลอง

5. แบบสังเกตพฤติกรรมด้านการพูดและการเรียนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้
กิจกรรมสถานการณ์จำลอง

6. แบบสอบถามความคิดเห็นในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมสถานการณ์
จำลอง

1. แผนการสอน มีขั้นตอนในการสร้างดังต่อไปนี้

1.1 ศึกษาหลักสูตร ขอบข่ายของเนื้อหาวิชา และจุดประสงค์การเรียนรู้รายวิชา
ภาษาอังกฤษ อ.019 ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 การจัดสาระการเรียนรู้
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการในระดับชั้นปีที่ 4

1.2 ศึกษาเนื้อหาเกี่ยวกับการใช้กิจกรรมสถานการณ์จำลองในการจัดการเรียนการสอน
ของ สเตอร์ทริดจ์ (Sturtridge. 1977), โจนส์ (Jones. 1982), โจนส์ (Jones. 1983), ครูคัลล์และ
อ็อกซฟอร์ด (Crookall;& Oxford. 1990) และเกลดเลอร์ (Gredler. 1992)

1.3 ศึกษาและคัดเลือกเนื้อหาสำหรับสร้างแผนการสอนโดยใช้กิจกรรมสถานการณ์
จำลองเพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ซึ่งมีเนื้อหาที่มีความยากง่ายอยู่ในระดับ
เดียวกับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 อันประกอบไปด้วยเนื้อหาดังต่อไปนี้

1. Greeting, leave taking and introducing oneself and others
2. Asking and giving directions
3. Buying and selling
4. Giving and receiving apologies
5. Making permission
6. Giving and receiving invitation

1.4 สร้างแผนการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร
โดยใช้กิจกรรมสถานการณ์จำลอง ซึ่งดัดแปลงขั้นตอนการสอนตามแบบของครูคัลล์ (Crookcall.
1990 : 34) และสเตอร์ทริดจ์ (Sturtridge. 1977: 34) โดยมีขั้นตอนการสอนดังต่อไปนี้

1. ขั้นนำเสนอเนื้อหา เป็นขั้นเริ่มนำเข้าสู่บทเรียนและการให้รูปแบบภาษาที่ใช้ในสถานการณ์การพูดต่างๆ

2. ขั้นฝึกภาษา นักเรียนฝึกภาษาโดยใช้รูปแบบภาษาตามที่ได้นำเสนอไว้ในขั้นนำเสนอ โดยมีทั้งฝึกเป็นคู่และเป็นกลุ่ม

3. ขั้นใช้ภาษา นักเรียนฝึกใช้ภาษาที่ได้เรียนมาตามบทบาทต่างๆในสถานการณ์จำลองที่กำหนดให้

4. ขั้นสรุปและอภิปรายผล ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปการใช้ภาษาในสถานการณ์จำลองนั้นๆและอภิปรายแสดงความคิดเห็นผลการแสดงสถานการณ์จำลองของแต่ละกลุ่ม

นอกเหนือจากขั้นตอนการสอนดังกล่าว ผู้วิจัยจะมีการกระตุ้นการสนทนาโดยการพูดเสริมในบางช่วงที่นักเรียนติดขัด หรือนักเรียนไม่รู้จะพูดอย่างไรในขณะที่นักเรียนแสดงสถานการณ์จำลองเพื่อช่วยให้นักเรียนสามารถสนทนาได้อย่างต่อเนื่อง (ปรีชา ศรีเรืองฤทธิ์. 2536 : 55 - 56) ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 1 ครูจะพูดเสริมต่อประโยคของนักเรียนในกรณีที่นักเรียนพยายามพูดได้ตอบแต่พูดติดขัดและหยุดลงก่อนที่จะข้อความจะสมบูรณ์ เพื่อช่วยกระตุ้นให้นักเรียนได้พูดสิ่งที่เขาต้องการจะพูดออกมาให้จบประโยค

S1 : Hello, can I help you?

S2 : Yes, I I.....

T : Yes, please. I'd like a tube of

S2 : Yes, please. I'd like a tube of toothpaste.

หรือ

S1 : What's the matter?

S2 : I.....head.....

T : I've got a headache.

S2 : I've got a headache.

ตัวอย่างที่ 2 ครูจะพูดเพื่อให้รูปแบบทางภาษาในกรณีที่นักเรียนใช้คำหรือข้อความผิดหรือใช้ภาษาแม่ โดยครูจะพูดเพื่อให้ตัวอย่างประโยคแล้วให้นักเรียนพูดซ้ำ

S1 : Where's the post office?

S2 : อยู่ใกล้กับสถานีรถไฟ.....

T : It's near the train station. Repeat after me.

S2 : It's near the train station.

1.5 นำแผนการสอนที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจและนำมาพิจารณาแก้ไข ปรับปรุง

2. แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร มีขั้นตอนในการสร้างดังต่อไปนี้

2.1 ศึกษาวิธีการสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษ และศึกษาแบบทดสอบวัดความสามารถภาษาอังกฤษจากหนังสือ “แนวการสร้างข้อสอบ” ของอัจฉรา วงศ์โสธร (2538) และ “การพัฒนาข้อทดสอบอิงวัตถุประสงค์แบบอุดมวัดความสามารถสูงสุดและการกระทำปกติทางภาษา” ของอัจฉรา วงศ์โสธร (2544ข)

2.2 สร้างแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารเป็นแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน (Pre-test/Post-test) จำนวน 4 ฉบับ โดยให้นักเรียนสนทนากันเป็นกลุ่มตามบทบาทและสถานการณ์ที่กำหนดให้ โดยตัวแทนของกลุ่มจะเป็นผู้จับสลากเลือกแบบทดสอบ 1 ฉบับ โดยมีหัวข้อดังต่อไปนี้

1. การทักทายและการแนะนำ (Greeting and introducing someone)
2. การถามตอบเกี่ยวกับทิศทาง (Asking and giving the directions)
3. การซื้อขาย (Buying and selling)
4. การถามตอบการเชิญเชิญ (Giving and receiving invitations)

2.3 นำแบบทดสอบไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจและนำมาแก้ไขปรับปรุง

3. เกณฑ์ประเมินความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร มีขั้นตอนในการสร้างดังต่อไปนี้

3.1 ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับเกณฑ์การวัดความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของกรมวิชาการ (คณะกรรมการพัฒนาคุณภาพวิชาการ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. 2544), เกณฑ์การให้คะแนนของ The Foreign Service Institute Oral Interview (FSI) (อัจฉรา วงศ์โสธร. 2544 : 252-255), ของบาทซ์ (Batz. 1979) และแฮริส (Harris. 1990 : 84)

3.2 สร้างเกณฑ์การให้คะแนนการสอบพูด โดยผู้วิจัยปรับจากเกณฑ์การวัดความสามารถด้านการพูดของนักการศึกษาข้างต้น โดยกำหนดเกณฑ์ประเมินความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ดังนี้

ความคล่องแคล่ว (Fluency)

- 1 คะแนน หยุดเว้นช่วงในการสนทนา ไม่สามารถสื่อสารได้
- 2 คะแนน พูดช้า หยุดคิดนาน ประโยคไม่ปะติดปะต่อ
- 3 คะแนน พูดได้ตอบได้บ้าง แต่เป็นประโยคสั้นๆ

4 คะแนน พูดสนทนาได้ แต่มีการพูดสะดุดบ้างในบางครั้ง

5 คะแนน พูดได้อย่างคล่องแคล่ว และต่อเนื่อง

การออกเสียง (Pronunciation)

1 คะแนน ออกเสียงผิดมาก ไม่สามารถเข้าใจคำพูดได้

2 คะแนน ออกเสียงผิดบ่อย ทำให้ผู้ฟังเข้าใจได้เล็กน้อย

3 คะแนน ออกเสียงผิดบ้าง แต่สามารถสื่อให้ผู้ฟังเข้าใจ

4 คะแนน ออกเสียงผิดน้อยมาก สามารถสื่อให้ผู้ฟังเข้าใจสิ่งที่พูด

5 คะแนน ออกเสียงได้ถูกต้อง สามารถเข้าใจได้ทั้งหมด

คุณภาพในการสื่อสาร (Quality of communication)

1 คะแนน พูดโดยใช้โครงสร้างไวยากรณ์ไม่ถูกต้องตามกฎเกณฑ์ทางภาษา ไม่สามารถให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องได้

2 คะแนน พูดโดยใช้โครงสร้างไวยากรณ์ที่ถูกต้องตามกฎเกณฑ์ทางภาษาน้อยมาก และให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องน้อย

3 คะแนน พูดโดยใช้โครงสร้างไวยากรณ์ได้ถูกต้องตามกฎเกณฑ์ทางภาษาอยู่บ้าง และให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องได้บ้าง

4 คะแนน พูดโดยใช้โครงสร้างไวยากรณ์ได้ถูกต้องตามกฎเกณฑ์ทางภาษาเป็นส่วนใหญ่ และให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องได้เป็นส่วนใหญ่

5 คะแนน พูดโดยใช้โครงสร้างไวยากรณ์ได้ถูกต้องตามกฎเกณฑ์ทางภาษาทั้งหมด และให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องครบถ้วน

คำศัพท์ (Vocabulary)

1 คะแนน ไม่สามารถสื่อสารได้ ไม่มีความรู้ทางด้านคำศัพท์เลย

2 คะแนน ใช้คำศัพท์ผิดบ่อยครั้ง สามารถใช้คำศัพท์ที่ท่องจำมาเท่านั้น

3 คะแนน ใช้คำศัพท์ผิดในบางครั้ง แต่พอสื่อสารได้เข้าใจ

4 คะแนน ใช้คำศัพท์ผิดน้อยมาก สามารถสื่อสารได้เป็นส่วนใหญ่

5 คะแนน ใช้คำศัพท์ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมกับสถานการณ์

3.3 กำหนดผู้ให้คะแนน 2 คน ได้แก่ผู้วิจัย และครูผู้สอนภาษาอังกฤษที่มีคุณวุฒิ วัยวุฒิ และประสบการณ์ทางการสอนใกล้เคียงกัน ซึ่งมีความเข้าใจการทดสอบ เกณฑ์การให้คะแนน และวิธีการให้คะแนนตรงกัน

3.4 นำเกณฑ์การให้คะแนนที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

4. แบบประเมินตนเองด้านการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรม สถานการณ์จำลอง มีขั้นตอนในการสร้างดังต่อไปนี้

4.1 ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับแบบประเมินตนเองด้านการพูดภาษาอังกฤษจากหนังสือ
“แนวทางการสร้างข้อสอบทางภาษา” ของอัฉรา วงศ์โสธร (2538 : 44 – 50) และศึกษาตัวอย่าง
จากงานวิจัยของ สุกัญญา ศิลประสาธ (2544 : 99) และเพ็ญแข วงศ์สุริยา (2546 : 58)

4.2 ศึกษาหลักการสร้างและวิเคราะห์เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยของวิเชียร เกตุสิงห์
(2530 : 79 – 80) แล้วสร้างแบบประเมินตนเองด้านการพูดภาษาอังกฤษเป็นแบบมาตราส่วนประเมิน
ค่า 5 ระดับตามแบบของ ลิเคิร์ต (Likert scale) จำนวน 6 ข้อ โดยกำหนดความหมายของแต่ละระดับ
ดังนี้

5	หมายถึง	ดีมาก
4	หมายถึง	ดี
3	หมายถึง	พอใช้
2	หมายถึง	เกือบพอใช้
1	หมายถึง	ควรปรับปรุง

แบบประเมินตนเองจะพิจารณาจากความสามารถในการใช้ภาษาได้อย่างคล่องแคล่วและ
ต่อเนื่อง การให้ข้อมูลที่เกี่ยวกับสถานการณ์ การเลือกใช้ภาษาได้อย่างเหมาะสม การออกเสียงได้
อย่างชัดเจนและรวมถึงการคิดแก้ปัญหาและสร้างบทสนทนาในการทำกิจกรรม

4.3 นำแบบประเมินตนเองที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแล้วนำมาแก้ไขปรับปรุง

5. แบบสังเกตพฤติกรรมด้านการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรม สถานการณ์จำลอง มีขั้นตอนในการสร้างดังต่อไปนี้

5.1 ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับแบบสังเกตพฤติกรรมจากหนังสือ “การประเมินผลการเรียน”
ของ วิราพร พงศ์อาจารย์ (2542 : 102 -110) และ “การวัดด้านจิตพิสัย” ของ ล้วน สายยศ (2543 : 66 -
116) และศึกษาจากงานวิจัยของสุกัญญา ศิลประสาธ (2544 : 100) และกุลเชษฐ สุธิทธิ (2544 : 34)

5.2 สร้างแบบสังเกตพฤติกรรมด้านการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียน โดย
แบบสังเกตพฤติกรรมนี้มีรายการพฤติกรรมจำนวน 6 ข้อความ อันประกอบไปด้วยความสามารถในการ
พูดโต้ตอบ การพูดให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ การเลือกใช้ภาษาที่เหมาะสม การพูดออกเสียง
และการคิดสร้างบทสนทนาในการทำกิจกรรม โดยแบบสังเกตมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประเมิน
ค่า 5 ระดับ ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert) ซึ่งกำหนดความหมายของแต่ละระดับดังต่อไปนี้

5	หมายถึง	ดีมาก
4	หมายถึง	ดี
3	หมายถึง	พอใช้
2	หมายถึง	เกือบพอใช้
1	หมายถึง	ควรปรับปรุง

5.3 นำแบบสังเกตพฤติกรรมไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

6. แบบสอบถามความคิดเห็นในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมสถานการณ์จำลอง มีขั้นตอนในการสร้างดังต่อไปนี้

6.1 ศึกษาเอกสารต่าง ๆ เกี่ยวกับหลักการสร้างและวิเคราะห์เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยของล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ (2538) และศึกษาตัวอย่างแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นจากงานวิจัยต่างๆ

6.2 สร้างแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นเป็นแบบปลายปิด โดยกำหนดข้อความถามให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นหลังจากที่เรียนโดยใช้กิจกรรมสถานการณ์จำลองจำนวน 12 ข้อความเป็นข้อความเกี่ยวกับความคิดเห็นและความรู้สึกที่มีต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมสถานการณ์จำลอง โดยให้นักเรียนเลือกตอบให้ตรงกับความรู้สึก หรือความคิดเห็นและตรงกับการกระทำของตนเองมากที่สุด ซึ่งแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับตามแบบของ ลิเคิร์ท (Likert) โดยกำหนดความหมายของแต่ละระดับดังต่อไปนี้

5	หมายถึง	มากที่สุด
4	หมายถึง	มาก
3	หมายถึง	ปานกลาง
2	หมายถึง	น้อย
1	หมายถึง	น้อยที่สุด

6.3 นำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) ซึ่งผู้วิจัยดำเนินการทดลองโดยใช้แผนการทดลองแบบ One Group Pretest - Posttest Design (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2543 : 60 – 61)

ขั้นตอนการดำเนินการทดลอง

ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)
2. จัดปฐมนิเทศน์เพื่อทำความเข้าใจกับนักเรียนถึงจุดประสงค์ในการเรียน กิจกรรมการเรียนการสอน และวิธีการประเมินผลการเรียน
3. ทำการทดสอบวัดความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนก่อนการทดลอง โดยการใช้แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยกำหนดให้ตัวแทนกลุ่มจับสลากเลือกแบบทดสอบ 1 ฉบับจากจำนวน 4 ฉบับ แล้วแสดงสถานการณ์ตามบทบาทที่กำหนด
4. ดำเนินการสอนตามแผนการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ซึ่งมีจำนวน 6 แผนการสอน โดยในแต่ละแผนการสอนจะใช้เวลาในการสอน 150 นาที ซึ่งแบ่งเป็นการนำเสนอเนื้อหาในการสนทนาและฝึกทักษะทางภาษา 100 นาทีหรือ 2 คาบเรียน โดยจะสอนต่อเนื่องกันและให้นักเรียนแสดงบทบาทในสถานการณ์จำลองเป็นเวลา 50 นาทีของคาบเรียนครั้งต่อไป ในระหว่างนี้ผู้วิจัยสังเกตพฤติกรรมด้านการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียน และบันทึกพฤติกรรมโดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรมด้านการพูดภาษาอังกฤษเป็นระยะ ๆ ระหว่างการสอนตามแผนการสอนที่ 2, 4 และ 6 รวม 3 ครั้ง
5. ให้นักเรียนประเมินความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษของตนเองเป็นระยะหลังจากการสอนแผนการสอนที่ 2, 4 และ 6 รวม 3 ครั้งโดยใช้แบบประเมินตนเองด้านการพูดภาษาอังกฤษที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น
6. ทำการทดสอบวัดความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนหลังการทดลองโดยใช้วิธีการลักษณะเดียวกับการทดสอบก่อนการทดลอง และใช้แบบทดสอบเดิมทั้ง 4 ฉบับ หลังจากนั้นให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นต่อการเรียนการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลองตามแบบสอบถามความคิดเห็นที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น
7. นำผลคะแนนที่ได้จากการทดลองมาวิเคราะห์หาค่าทางสถิติโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS / PC+
8. สรุปและอภิปรายผลการทดลอง

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

1. เปรียบเทียบความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนก่อนและหลังการทดลองจากแบบทดสอบโดยใช้ค่าสถิติ t – test แบบ dependent

2. คำนวณหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) ของผลการประเมินตนเองของนักเรียน และผลจากการสังเกตพฤติกรรม และเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของแต่ละระยะ เพื่อศึกษาพัฒนาการด้านการพูดของนักเรียน

3. วิเคราะห์หาค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) ของแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการเรียนภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมสถานการณ์จำลอง

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาผลการสอนโดยใช้กิจกรรมสถานการณ์จำลองที่มีต่อความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนหารเทา อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี จำนวน 30 คน ใช้เวลาในการทดลอง 26 คาบ ๆ ละ 50 นาที การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

1. ผลการทดสอบวัดความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนก่อนและหลังการทดลอง
2. ผลการประเมินตนเองของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างด้านการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร และผลการสังเกตพฤติกรรมด้านการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร
3. ผลการแสดงความคิดเห็นของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมสถานการณ์จำลอง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผลการทดสอบวัดความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของ นักเรียนก่อนและหลังการทดลอง

ผลจากการทดสอบวัดความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนก่อนและหลังการทดลองของความสามารถในแต่ละด้าน โดยกำหนดให้มีคะแนนเต็มด้านละ 5 คะแนน จากอาจารย์ผู้ประเมิน 2 ท่าน เมื่อนำมาเปรียบเทียบหาค่าความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยก่อนและหลังการทดลอง ปรากฏผลดังนี้

ตาราง 1 เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบวัดความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษก่อนและ
หลังการทดลอง 4 รายการ

ความสามารถ	N	ก่อนการทดลอง		หลังการทดลอง		D ($\bar{x}$)
		$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	
ความคล่องแคล่ว	30	2.70	.65	4.06	.82	1.36
การออกเสียง	30	2.66	.60	4.03	.76	1.36
คุณภาพในการสื่อสาร	30	3.20	.66	4.40	.62	1.20
คำศัพท์	30	2.83	.64	4.20	.76	1.36

จากตาราง 1 พบว่า นักเรียนมีความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในแต่ละด้านสูงขึ้นหลังจากที่ได้เรียนโดยใช้กิจกรรมสถานการณ์จำลอง โดยความสามารถด้านคุณภาพในการสื่อสารหรือการเลือกใช้ภาษาได้ถูกต้องตามโครงสร้างและเหมาะสมกับสถานการณ์ทางสังคมมีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 4.40 แต่เมื่อพิจารณาความสามารถที่นักเรียนมีพัฒนาการสูงสุดจากการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยก่อนและหลังการทดลอง พบว่า ความสามารถด้านความคล่องแคล่วในการพูด ด้านการออกเสียงคำ ประโยคและความสามารถในการเลือกใช้คำศัพท์ในการสนทนามีคะแนนเฉลี่ยของความสามารถในแต่ละด้านเพิ่มขึ้นเท่ากับ 1.36

เมื่อนำผลรวมจากการทดสอบวัดความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนก่อนและหลังการทดลองแต่ละด้านมาเปรียบเทียบหาค่าความแตกต่างโดยใช้ค่าสถิติ t - test แบบ dependent sample ปรากฏผลดังนี้

ตาราง 2 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนก่อนและหลังการทดลอง

ความสามารถในการพูด ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร	N	$\bar{X}$	SD	ΣD	ΣD^2	t
ก่อนการทดลอง	30	11.40	2.26			
หลังการทดลอง	30	16.70	2.74	159	931	16.63**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 2 พบว่าความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียน ก่อนและหลังการทดลองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยผลคะแนนเฉลี่ยหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง นั่นคือมีค่าเท่ากับ 16.70 และ 11.40 ตามลำดับ แสดงว่ากิจกรรมสถานการณ์จำลองเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนมีความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารเพิ่มขึ้น ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้กิจกรรมสถานการณ์จำลองมีความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารภายหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง

2. ผลการประเมินตนเองของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างด้านการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร และผลการสังเกตพฤติกรรมด้านการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

2.1 ผลการประเมินตนเองของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างด้านการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

ผลจากการประเมินตนเองด้านการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ซึ่งนักเรียนประเมินความสามารถของตนเองเป็นระยะ ๆ รวม 3 ระยะ โดยนักเรียนประเมินตนเองภายหลังจากเรียนตามแผนการสอนที่ 2, 4 และ 6 ซึ่งข้อมูลที่น่าสนใจได้แก่ ค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมแต่ละรายการและรวมทุกรายการ โดยนำเสนอค่าเฉลี่ยของผลการประเมินเป็น 5 ระดับ ตามการแปลผลของ พวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2543 : 107-108) มีความหมายดังนี้

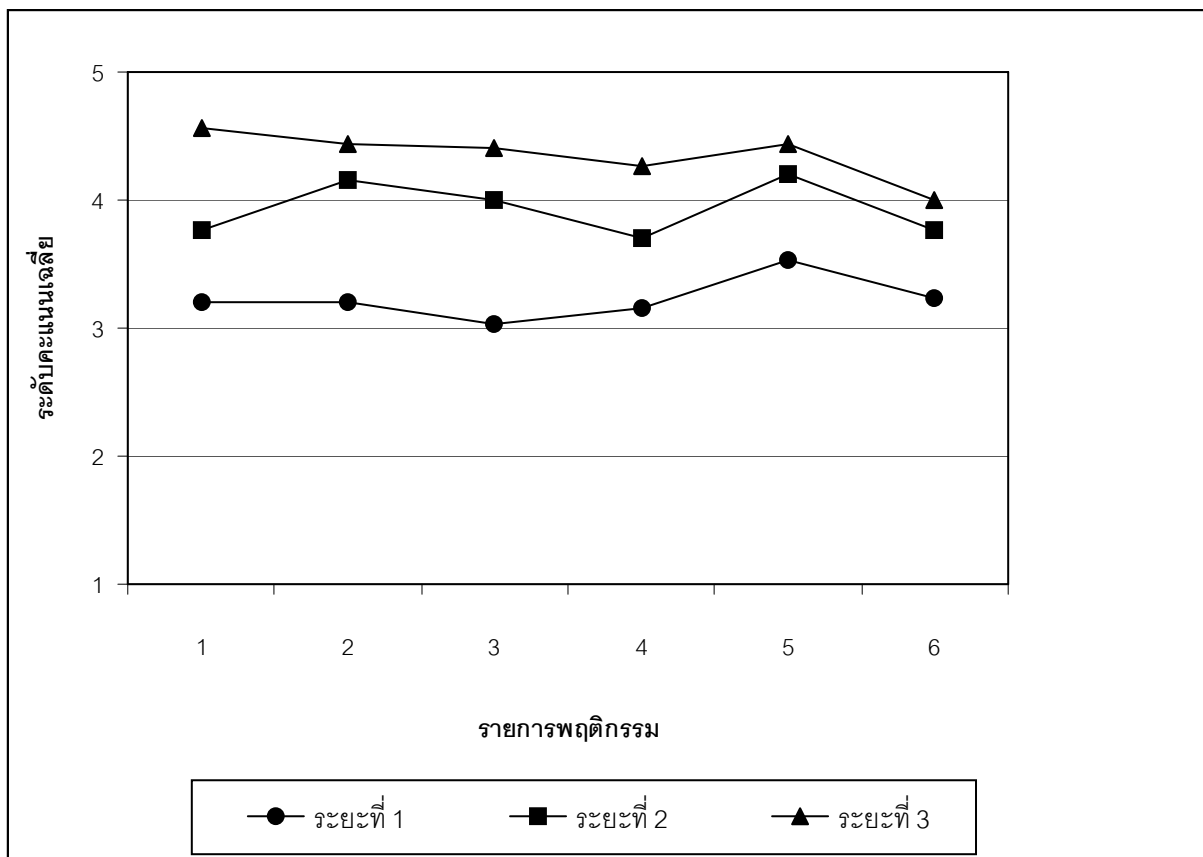
ค่าเฉลี่ย	4.51 – 5.00	หมายถึงดีมาก
ค่าเฉลี่ย	3.51 – 4.50	หมายถึงดี
ค่าเฉลี่ย	2.51 – 3.50	หมายถึงพอใช้
ค่าเฉลี่ย	1.51 – 2.50	หมายถึงเกือบพอใช้
ค่าเฉลี่ย	1.00 – 1.50	หมายถึงควรปรับปรุง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการประเมินตนเองด้านการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียน ได้นำเสนอในตาราง 3 ดังต่อไปนี้

ตาราง 3 เปรียบเทียบผลการประเมินตนเองด้านการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร 3 ระยะ

รายการพฤติกรรม	ค่าเฉลี่ย					
	ระยะที่ 1		ระยะที่ 2		ระยะที่ 3	
1. สามารถพูดโต้ตอบได้คล่องแคล่วและต่อเนื่อง	3.20	พอใช้	3.76	ดี	4.56	ดีมาก
2. สามารถพูดให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ที่กำหนด	3.20	พอใช้	4.16	ดี	4.43	ดี
3. สามารถเลือกใช้ภาษาในการสนทนาได้เหมาะสมตามกาลเทศะ	3.03	พอใช้	4.00	ดี	4.40	ดี
4. สามารถออกเสียงคำ ประโยคในการสนทนาได้ชัดเจน	3.16	พอใช้	3.70	ดี	4.26	ดี
5. มีความมั่นใจในการแสดงท่าทางประกอบการพูดตามบทบาทที่ได้รับ	3.53	ดี	4.20	ดี	4.43	ดี
6. สามารถคิดแก้ปัญหาและสร้างบทสนทนาในการทำกิจกรรมได้อย่างรวดเร็ว	3.23	พอใช้	3.76	ดี	4.00	ดี
เฉลี่ย	3.22	พอใช้	3.93	ดี	4.34	ดี

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินตนเองด้านการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนทั้ง 3 ระยะสามารถนำมาเปรียบเทียบให้เห็นพัฒนาการด้านการพูดภาษาอังกฤษทั้ง 6 รายการ ดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 แผนภูมิเปรียบเทียบผลการประเมินตนเองด้านการพูดภาษาอังกฤษ 3 ระยะ

จากตาราง 3 และภาพประกอบ 1 เมื่อเปรียบเทียบผลการประเมินตนเองด้านการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนแต่ละรายการทั้ง 3 ระยะ พบว่ามีค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้น รวมทั้งค่าเฉลี่ยโดยรวมจากระยะที่ 1 ถึงระยะที่ 3 ก็มีค่าเพิ่มขึ้นตามลำดับ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.22, 3.93 และ 4.34 ซึ่งแสดงให้เห็นว่านักเรียนมีพัฒนาการด้านการพูดภาษาอังกฤษโดยรวมจากระดับพอใช้ในระยะที่ 1 มาเป็นระดับดีในระยะที่ 2 และ 3 เมื่อพิจารณารายการพฤติกรรมที่นักเรียนประเมินให้ตนเองมีค่าเฉลี่ยสูงสุดพบว่าเป็นรายการพฤติกรรมที่ 1 นักเรียนสามารถพูดได้ตอบได้คล่องแคล่วและต่อเนื่อง ซึ่งค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้นจากระยะที่ 1 และ 2 อย่างเห็นได้ชัด โดยพบว่าในระยะที่ 3 มีค่าเฉลี่ยสูงถึง 4.56 ส่วนรายการพฤติกรรมที่นักเรียนประเมินให้ตนเองมีค่าเฉลี่ยน้อยกว่ารายการอื่นๆ คือ ความสามารถในการคิดแก้ปัญหาและสร้างบทสนทนาในการทำกิจกรรมได้อย่างรวดเร็ว แสดงว่าการทดลองจัด กิจกรรมสถานการณ์จำลองครั้งนี้ส่งเสริมให้นักเรียนมีพัฒนาการที่ดีที่สุดในการพูดได้ตอบได้คล่องแคล่วและ

ต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการทดลอง ส่วนการคิดแก้ปัญหาและสร้างบทสนทนาในการทำกิจกรรมได้อย่างรวดเร็ว นั้นอาจต้องใช้เวลาในการพัฒนาความสามารถ ซึ่งระยะเวลาการทดลองอันสั้นอาจเห็นการพัฒนาไม่ชัดเจน

2.2 ผลการสังเกตพฤติกรรมด้านการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

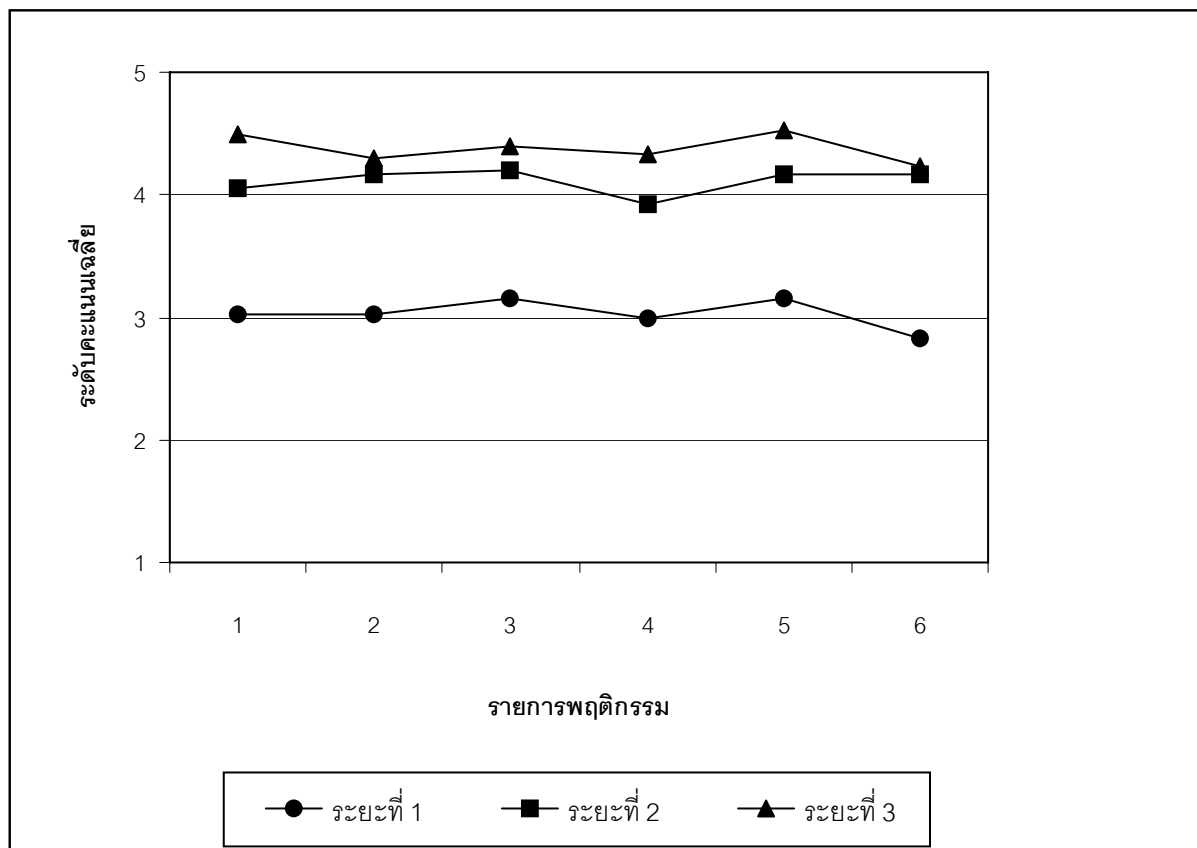
ผลการสังเกตพฤติกรรมด้านการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียน ซึ่งผู้วิจัยเป็นผู้สังเกตเป็นระยะ ๆ รวม 3 ระยะ โดยผู้วิจัยสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนระหว่างการสอนตามแผนการสอนที่ 2, 4 และ 6 ข้อมูลที่นำเสนอได้แก่ ค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมแต่ละรายการ และรวมทุกรายการ โดยนำเสนอค่าเฉลี่ยของผลการประเมินเป็น 5 ระดับ ตามการแปลผลของ พวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2543 : 107 – 108)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสังเกตพฤติกรรมด้านการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารได้นำเสนอในตาราง 4 ดังต่อไปนี้

ตาราง 4 เปรียบเทียบผลการสังเกตพฤติกรรมด้านการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร 3 ระยะ

รายการพฤติกรรม	ค่าเฉลี่ย					
	ระยะที่ 1		ระยะที่ 2		ระยะที่ 3	
1. สามารถพูดโต้ตอบได้คล่องแคล่วและต่อเนื่อง	3.03	พอใช้	4.06	ดี	4.50	ดี
2. สามารถพูดให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ที่กำหนด	3.03	พอใช้	4.16	ดี	4.30	ดี
3. สามารถเลือกใช้ภาษาในการสนทนาได้เหมาะสมตามกาลเทศะ	3.16	พอใช้	4.20	ดี	4.40	ดี
4. สามารถออกเสียงคำ ประโยคในการสนทนา ได้ชัดเจน	3.00	พอใช้	3.93	ดี	4.33	ดี
5. มีความมั่นใจในการแสดงท่าทางประกอบการพูดตามบทบาทที่ได้รับ	3.16	พอใช้	4.16	ดี	4.53	ดีมาก
6. สามารถคิดแก้ปัญหาและสร้างบทสนทนาในการทำกิจกรรมได้อย่างรวดเร็ว	2.83	พอใช้	4.16	ดี	4.23	ดี
เฉลี่ย	3.03	พอใช้	4.02	ดี	4.38	ดี

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสังเกตพฤติกรรมด้านการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนทั้ง 3 ระยะ สามารถนำมาเปรียบเทียบให้เห็นพัฒนาการด้านต่าง ๆ ดังภาพประกอบ 2 ดังนี้

ภาพประกอบ 2 แผนภูมิเปรียบเทียบผลการสังเกตพฤติกรรมด้านการพูดภาษาอังกฤษ 3 ระยะ

จากตาราง 4 และภาพประกอบ 2 เมื่อเปรียบเทียบผลการสังเกตพฤติกรรมด้านการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนแต่ละรายการพบว่า พฤติกรรมด้านการพูดภาษาอังกฤษแต่ละรายการมีการพัฒนาขึ้น เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยโดยรวมพบว่า ระยะที่ 1 ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับพอใช้ (3.03) พัฒนาเป็นระดับดีในระยะที่ 2 (4.02) และ 3 (4.38) ตามลำดับ โดยรายการพฤติกรรมที่มีค่าเฉลี่ย สูงสุดคือ รายการพฤติกรรมที่ 5 ความมั่นใจในการแสดงท่าทางประกอบการพูดตามบทบาทที่ได้รับ โดยมีค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้นในระยะที่ 1 จาก 3.16 มาเป็น 4.16 ในระยะที่ 2 และมีค่าเฉลี่ยสูงสุด 4.53 ในระยะที่ 3 ส่วนรายการพฤติกรรมที่ผู้วิจัยประเมินให้นักเรียนมีค่าเฉลี่ยน้อยกว่ารายการพฤติกรรมอื่น คือ ความสามารถในการคิดแก้ปัญหาและสร้างบทสนทนาในการทำกิจกรรมได้อย่างรวดเร็ว ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการจัดกิจกรรมสถานการณ์จำลองนอกจากจะส่งเสริมความสามารถด้านการพูดแล้วยัง

ส่งเสริมความสามารถในเรื่องของความมั่นใจในการแสดงท่าทางประกอบการพูดตามบทบาทที่ได้รับ
ด้วย แต่การคิดแก้ปัญหาและการสร้างบทสนทนาจะต้องใช้เวลานานกว่าจะเห็นผล

2.3 เปรียบเทียบผลการประเมินตนเองด้านการพูดภาษาอังกฤษและผลการสังเกต

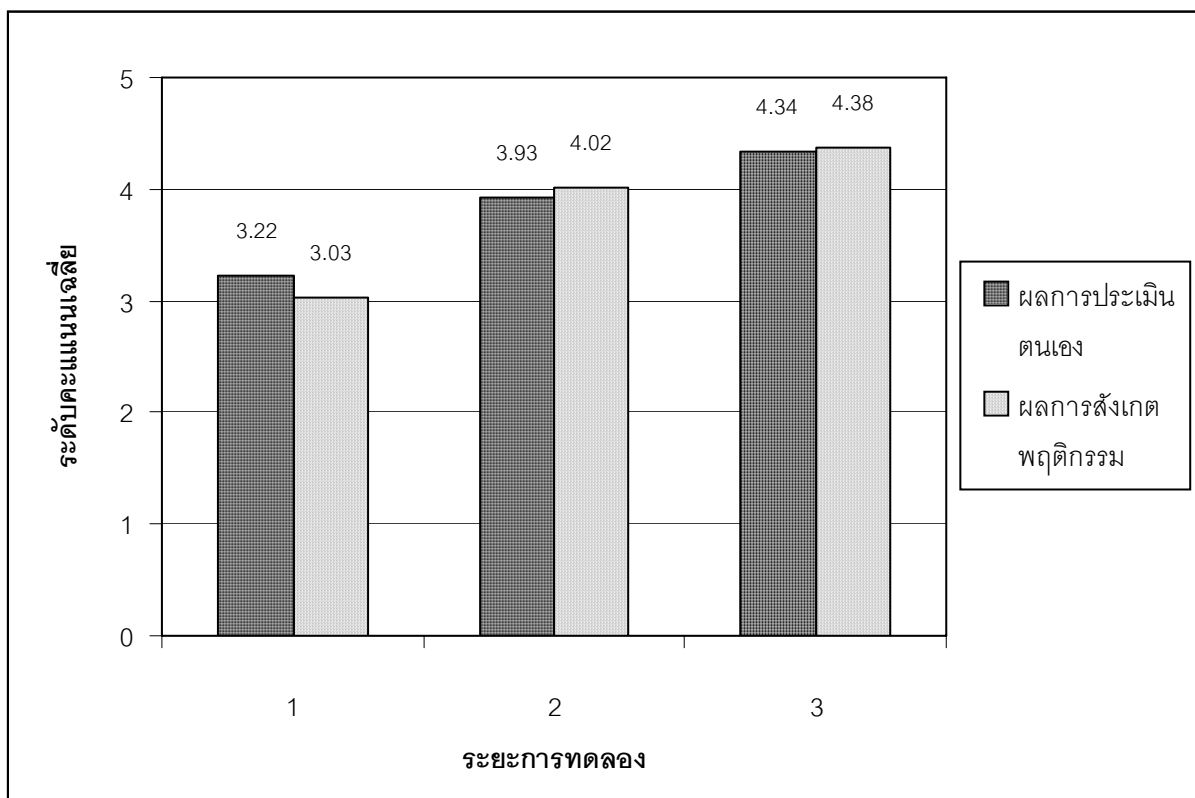
พฤติกรรมด้านการพูดภาษาอังกฤษ

เมื่อนำผลการประเมินตนเองด้านการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างและผลการ
สังเกตพฤติกรรมด้านการพูดภาษาอังกฤษโดยผู้วิจัยทั้ง 3 ระยะเวลาเปรียบเทียบ พบว่าได้ผลสอดคล้องกัน
นั่นคือ ความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารแต่ละรายการของนักเรียนมีพัฒนาการ
เพิ่มขึ้นโดยลำดับ รายละเอียดปรากฏดังตาราง 5 และภาพประกอบ 3, 4, 5 และ 6

ตาราง 5 เปรียบเทียบผลการประเมินตนเองของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างกับผลการสังเกตพฤติกรรมโดย
ผู้วิจัย 3 ระยะ

รายการพฤติกรรม	คะแนนเฉลี่ย					
	ระยะที่ 1		ระยะที่ 2		ระยะที่ 3	
	ผลการ ประเมิน ตนเอง	ผลการ สังเกต พฤติกรรม	ผลการ ประเมิน ตนเอง	ผลการ สังเกต พฤติกรรม	ผลการ ประเมิน ตนเอง	ผลการ สังเกต พฤติกรรม
1. สามารถพูดโต้ตอบได้คล่องแคล่วและ ต่อเนื่อง	3.20	3.03	3.76	4.06	4.56	4.50
2. สามารถพูดให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสถาน- การณ์ที่กำหนด	3.20	3.03	4.16	4.16	4.43	4.30
3. สามารถเลือกใช้ภาษาในการสนทนาได้ เหมาะสมตามกาลเทศะ	3.03	3.16	4.00	4.20	4.40	4.40
4. สามารถออกเสียงคำ ประโยคในการสนทนา ได้ชัดเจน	3.16	3.00	3.70	3.93	4.26	4.33
5. มีความมั่นใจในการแสดงท่าทางประกอบ การพูดตามบทบาทที่ได้รับ	3.53	3.16	4.20	4.16	4.43	4.53
6. สามารถคิดแก้ปัญหาและสร้างบทสนทนาใน การทำกิจกรรมได้อย่างรวดเร็ว	3.23	2.83	3.76	4.16	4.00	4.23
เฉลี่ย	3.22	3.03	3.93	4.02	4.34	4.38

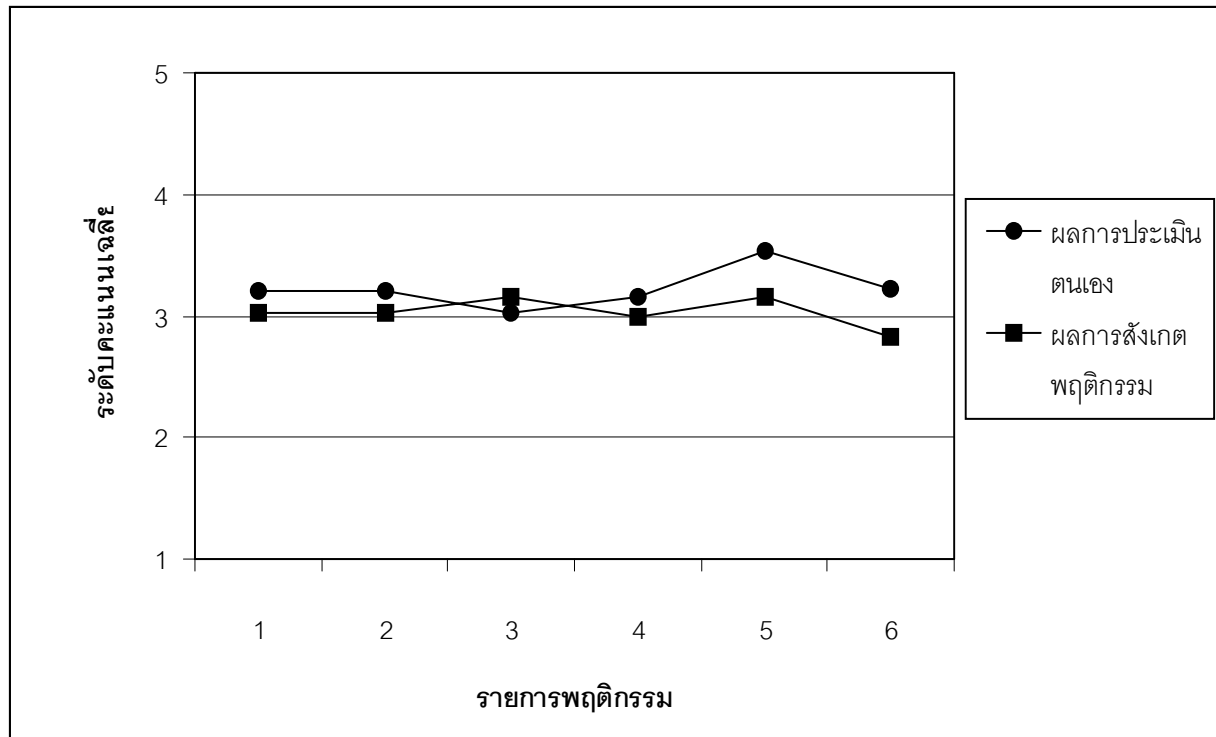
จากผลการประเมินตนเองของนักเรียนกับผลการสังเกตพฤติกรรมโดยผู้วิจัยทั้ง 3 ระยะเวลาผู้วิจัยได้นำมาเปรียบเทียบและนำเสนอในรูปของแผนภูมิ ดังภาพประกอบ 3 ,4, 5 และ 6

ภาพประกอบ 3 แผนภูมิเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยรวมผลการประเมินตนเองของนักเรียนกับผลการสังเกตพฤติกรรมโดยผู้วิจัย 3 ระยะเวลา

จากภาพประกอบ 3 เมื่อเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยโดยรวมผลการประเมินตนเองของนักเรียนกับผลการสังเกตพฤติกรรมโดยผู้วิจัยทั้ง 3 ระยะเวลา พบว่า คะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นทุกระยะตามลำดับ และจะเห็นได้ว่าคะแนนเฉลี่ยจากที่นักเรียนประเมินให้ตนเองและผู้วิจัยประเมินจากการสังเกตพฤติกรรมของแต่ละระยะมีระดับคะแนนเฉลี่ยใกล้เคียงกัน โดยในระยะที่ 1 มีความต่างของคะแนนจากผลการประเมินตนเองของนักเรียนและจากการสังเกตพฤติกรรมโดยผู้วิจัยเท่ากับ 0.19 และ 0.09 ในระยะที่ 2 และมีคะแนนเฉลี่ยต่างกันเพียง 0.04 ในระยะที่ 3 นั้นแสดงให้เห็นว่า ผลการจัดกิจกรรมสถานการณ์จำลอง ใน การเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษครั้งนี้จากผู้ประเมินทั้ง 2 ฝ่ายสอดคล้องกันนั่นคือนักเรียนมีพัฒนาการด้านการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยรวมสูงขึ้น

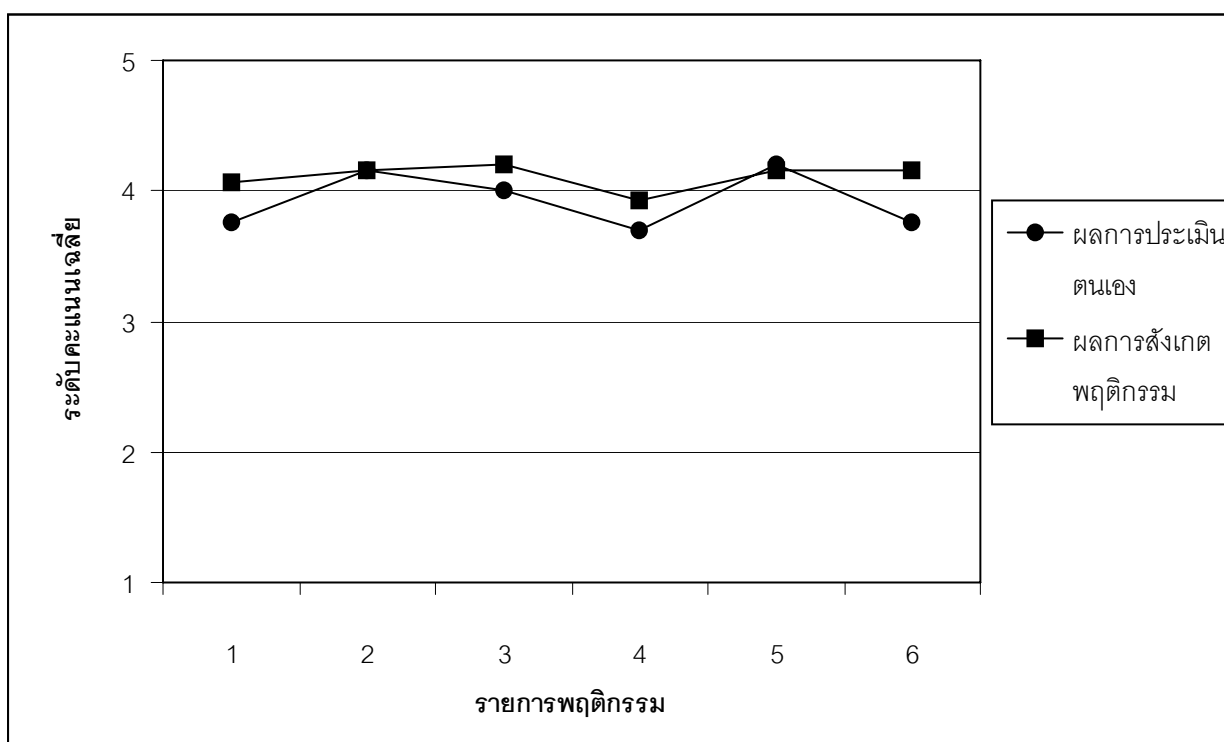
นอกจากนั้นเมื่อนำผลจากการประเมินตนเองของนักเรียนและผลการสังเกตพฤติกรรมโดยผู้วิจัยแต่ละรายการพฤติกรรมทั้ง 3 ระยะเวลาเปรียบเทียบกัน สามารถแสดงได้ดังภาพประกอบ 4, 5 และ 6

ภาพประกอบ 4 แผนภูมิเปรียบเทียบผลจากการประเมินตนเองกับผลจากการสังเกตพฤติกรรมด้านการพูดภาษาอังกฤษ ระยะที่ 1

จากภาพประกอบ 4 ระยะที่ 1 นักเรียนประเมินตนเองด้านการพูดภาษาอังกฤษโดยรวมอยู่ในระดับพอใช้ โดยประเมินตนเองในรายการพฤติกรรมที่ 5 ความมั่นใจในการแสดงท่าทางประกอบการพูดตามบทบาทที่ได้รับอยู่ในระดับคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ในขณะที่ผลการสังเกตพฤติกรรมที่ผู้วิจัยเป็นผู้ประเมินพฤติกรรมของนักเรียน พบว่า นักเรียนมีความมั่นใจในการแสดงท่าทางประกอบการพูดตามบทบาทที่ได้รับมีค่าเฉลี่ยสูงสุดเช่นเดียวกัน อันเป็นผลสืบเนื่องจากนักเรียนเริ่มคุ้นเคยกับการจัดกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้นักเรียนต้องมีส่วนร่วมอยู่ตลอดทุกขั้นตอนของกิจกรรมหลังจากที่ได้จัดการเรียนการสอนไปแล้วตามแผนการสอนที่ 1 ประกอบกับนักเรียนมีความตั้งใจในการฝึกกิจกรรม จึงส่งผลให้มีความมั่นใจในการแสดงสถานการณ์ตามไปด้วย ทำให้ผลการประเมินตนเองของนักเรียนและผลการสังเกตพฤติกรรมโดยผู้วิจัยสอดคล้องกันดังกล่าว นอกจากนี้ผู้วิจัยยังประเมินให้รายการ

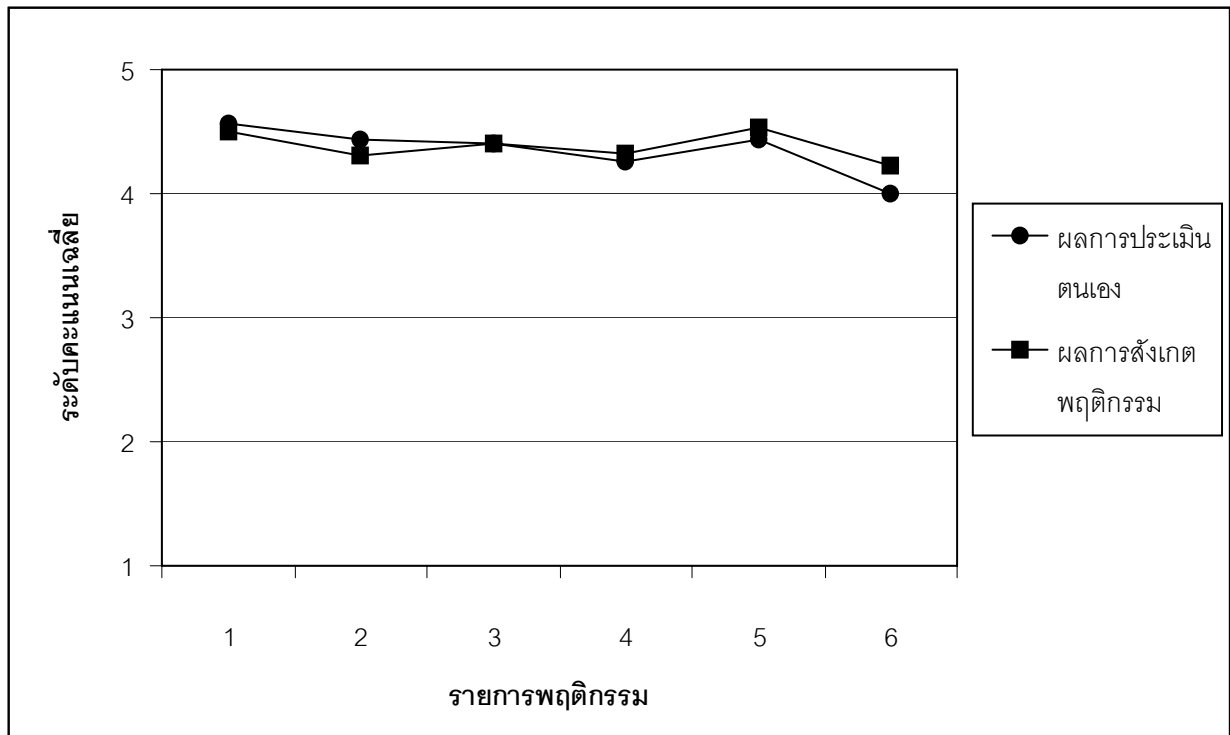
พฤติกรรมที่ 3 ความสามารถในการเลือกใช้ภาษาในการสนทนาได้เหมาะสมมีค่าเฉลี่ยสูงสุดด้วย
อย่างไรก็ตามนักเรียนประเมินตนเองในรายการดังกล่าวอยู่ในระดับคะแนนเฉลี่ยน้อยกว่ารายการพฤติกรรม
อื่น ๆ ซึ่งจากการที่นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียน และฝึกซ้อมสถานการณ์อย่างดึ้นนั้น
ส่งผลให้ความสามารถในการเลือกใช้ภาษาในการพูดดีขึ้นด้วย

ภาพประกอบ 5 แผนภูมิเปรียบเทียบผลจากการประเมินตนเองกับผลจากการสังเกตพฤติกรรมด้าน
การพูดภาษาอังกฤษ ระยะที่ 2

จากภาพประกอบ 5 ระยะที่ 2 นักเรียนประเมินตนเองด้านการพูดภาษาอังกฤษโดยรวมอยู่ใน
ระดับดี ซึ่งค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้นจากระยะที่ 1 3.22 มาเป็น 3.93 โดยประเมินตนเองในรายการพฤติกรรม ที่
5 ความมั่นใจในการแสดงท่าทางประกอบการพูดตามบทบาทที่ได้รับอยู่ในระดับคะแนนเฉลี่ยสูงสุด
เท่ากับ 4.20 ในขณะที่ผู้วิจัยประเมินให้รายการพฤติกรรมที่ 3 ความสามารถในการเลือกใช้ภาษาใน การ
สนทนาได้เหมาะสมตามกาลเทศะมีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 4.20 และประเมินให้ความมั่นใจในการแสดง
ท่าทางประกอบการพูดตามบทบาทที่ได้รับมีค่าเฉลี่ยสูงเป็นอันดับ 2 เท่ากับ 4.16 และพบว่า นักเรียน
ประเมินตนเองให้รายการพฤติกรรมที่ 4 ความสามารถในการออกเสียงคำ ประโยคในการสนทนาได้
ชัดเจนมีค่าเฉลี่ยน้อยกว่ารายการพฤติกรรมอื่น ๆ ซึ่งสอดคล้องกับผลการสังเกตพฤติกรรม ที่ผู้วิจัยเป็น

ผู้ประเมิน พบว่า ค่าเฉลี่ยในรายการพฤติกรรมดังกล่าวมีค่าเฉลี่ยน้อยกว่ารายการพฤติกรรมอื่น เช่นเดียวกัน ซึ่งผลจากการประเมินดังกล่าวสอดคล้องกับหลักในการจัดกิจกรรมสถานการณ์จำลอง ที่นอกจากส่งเสริมความสามารถในการฝึกทักษะทางภาษาแล้วยังเป็นการส่งเสริมการฝึกทักษะความสามารถด้านการแสดงบทบาทในสถานการณ์ต่าง ๆ ด้วย แต่ทั้งนี้ความสามารถในการออกเสียงคำประโยคในการสนทนาคงต้องมีการฝึกเน้นเฉพาะเพิ่มเติมจึงจะเห็นผลการพัฒนา

ภาพประกอบ 6 แผนภูมิเปรียบเทียบผลการประเมินตนเองกับผลการสังเกตพฤติกรรมด้านการพูดภาษาอังกฤษ ระยะที่ 3

จากภาพประกอบ 6 ระยะที่ 3 พบว่าผลการประเมินตนเองของนักเรียนและผลการสังเกตพฤติกรรมโดยผู้วิจัยของแต่ละรายการพฤติกรรมมีค่าเฉลี่ยสูงขึ้น นั่นแสดงว่านักเรียนมีการพัฒนาความสามารถในแต่ละรายการพฤติกรรม ซึ่งในระยะที่ 3 นักเรียนประเมินตนเองให้ความสามารถในรายการพฤติกรรมที่ 1 ความสามารถในการพูดได้ตอบได้คล่องแคล่วและต่อเนื่องมีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 4.56 ในขณะที่ผู้วิจัยประเมินให้ความสามารถในรายการพฤติกรรมที่ 5 ความมั่นใจในการแสดงท่าทางประกอบการพูดตามบทบาทที่ได้รับมีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 4.53 และประเมินให้ความสามารถในการพูดได้ตอบได้คล่องแคล่วและต่อเนื่องมีค่าเฉลี่ยสูงเป็นอันดับ 2 เท่ากับ 4.50 ส่วนรายการพฤติกรรมที่นักเรียนประเมินให้ตนเองมีค่าเฉลี่ยน้อยกว่ารายการพฤติกรรมอื่นคือรายการ

พฤติกรรมที่ 6 ความสามารถในการคิดแก้ปัญหาและสร้างบทสนทนาในการทำกิจกรรมได้อย่างรวดเร็ว ซึ่งสอดคล้องกับผลการสังเกตพฤติกรรมที่ผู้วิจัยประเมินให้รายการพฤติกรรมดังกล่าวมีค่าเฉลี่ยน้อยกว่ารายการพฤติกรรมอื่นเช่นเดียวกัน

แสดงว่าการทดลองจัดกิจกรรมสถานการณ์จำลองครั้งนี้ทำให้นักเรียนมีพัฒนาการในการพูดภาษาอังกฤษโดยรวมจากระดับพอใช้เป็นระดับดี และรวมถึงพฤติกรรมด้านต่าง ๆ มีการพัฒนาเพิ่มขึ้นตามลำดับด้วย โดยรายการพฤติกรรมที่นักเรียนมีพัฒนาการสูงสุดจากการประเมินตนเอง คือ ความสามารถในการพูดโต้ตอบได้คล่องแคล่วและต่อเนื่อง และรายการพฤติกรรมที่ผู้วิจัยประเมินให้นักเรียนมีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ความสามารถในการแสดงท่าทางประกอบการพูดตามบทบาทที่ได้รับ และรายการพฤติกรรมที่นักเรียนและผู้วิจัยมีความเห็นสอดคล้องกัน โดยประเมินให้ค่าเฉลี่ยน้อยกว่ารายการพฤติกรรมอื่น คือความสามารถในการคิดแก้ปัญหาและสร้างบทสนทนาในการทำกิจกรรมได้อย่างรวดเร็ว

3. ผลการแสดงความคิดเห็นในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมสถานการณ์จำลอง

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษภายหลังจากได้รับการสอนโดยใช้กิจกรรมสถานการณ์จำลอง โดยนำเสนอค่าเฉลี่ยของข้อมูลเป็น 5 ระดับ ตามการแปลผลของ พวงรัตน์ ทวีรัตน์ (2543 : 107-108)

ตาราง 6 ผลการวิเคราะห์แบบสอบถามความคิดเห็นในการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมสถานการณ์จำลอง

ข้อความ	ค่าเฉลี่ย	S.D.	แปลผล
1. บรรยากาศการเรียนการสอนโดยใช้กิจกรรมสถานการณ์จำลองสนุก ไม่เครียด	4.23	0.56	ดี
2. ขั้นตอนในการสอนโดยใช้กิจกรรมสถานการณ์จำลองเข้าใจง่าย และสามารถปฏิบัติได้	4.26	0.58	ดี
3. ระยะเวลาในการทำกิจกรรมแต่ละช่วงของการจัดกิจกรรมสถานการณ์จำลองมีความเหมาะสม	3.76	0.56	ดี
4. การนำเสนอเนื้อหาในแต่ละหัวข้อของกิจกรรมสถานการณ์จำลองมีความกระชับ เข้าใจง่าย	4.10	0.60	ดี
5. สื่อ และอุปกรณ์ในการจัดการเรียนการสอนโดยใช้กิจกรรมสถานการณ์จำลองมีความเหมาะสม	3.70	0.65	ดี

ตาราง 6 (ต่อ)

ข้อความ	ค่าเฉลี่ย	S.D.	แปลผล
6. การจัดกลุ่มนักเรียนในการแสดงสถานการณ์จำลองมีความเหมาะสม	4.06	0.63	ดี
7. สถานการณ์จำลองที่เรียนเป็นสถานการณ์ที่ใกล้เคียงกับชีวิตจริง	4.20	0.61	ดี
8. นักเรียนสามารถฝึกใช้ภาษาในสถานการณ์ต่างๆจากการจัดกิจกรรมสถานการณ์จำลองได้อย่างเต็มที่	4.30	0.65	ดี
9. การจัดการเรียนการสอนโดยใช้กิจกรรมสถานการณ์จำลองเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นอย่างเต็มที่	4.13	0.73	ดี
10. การจัดการเรียนการสอนโดยใช้กิจกรรมสถานการณ์จำลองกระตุ้นให้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม และรู้จักการทำงานร่วมกัน	4.63	0.55	ดีมาก
11. นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้จากการจัดการเรียนการสอนโดยใช้กิจกรรมสถานการณ์จำลองไปใช้ในสถานการณ์จริงได้	4.30	0.59	ดี
12. ผลจากการเรียนการสอนโดยใช้กิจกรรมสถานการณ์จำลองทำให้นักเรียนมีพัฒนาการในการพูดภาษาอังกฤษสูงขึ้น	4.26	0.63	ดี
เฉลี่ย	4.16	0.61	ดี

จากตาราง 6 แสดงให้เห็นว่าความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการเรียนการสอนโดยใช้กิจกรรมสถานการณ์จำลองโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับดี โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.16 สำหรับข้อความที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือข้อ 10 นั่นคือนักเรียนมีความคิดเห็นว่าการจัดการเรียนการสอนโดยใช้กิจกรรมสถานการณ์จำลองกระตุ้นให้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมและรู้จักการทำงานร่วมกันซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.63 และข้อความที่มีค่าเฉลี่ยรองลงมาคือข้อความที่ 8 และ 11 นั่นคือนักเรียนมีความคิดเห็นว่าการเรียนการสอนโดยใช้กิจกรรมสถานการณ์จำลองทำให้นักเรียนได้ฝึกใช้ภาษาอย่างเต็มที่ และนักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้จากการจัดการเรียนการสอนโดยใช้กิจกรรมสถานการณ์

จำลองไปใช้ในสถานการณ์จริงได้ ซึ่งความคิดเห็นสูงสุดทั้ง 3 รายการดังกล่าวสอดคล้องกับจุดประสงค์หลักในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับนักเรียนในระดับนี้

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั้ง 4 ส่วน พบว่าการจัดการเรียนการสอนโดยใช้กิจกรรมสถานการณ์จำลองส่งผลให้นักเรียนมีพัฒนาการด้านการพูดภาษาอังกฤษสูงขึ้น รวมทั้งนักเรียนยังมีความคิดเห็นต่อการเรียนการสอนด้วยวิธีดังกล่าวโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับดี ซึ่งผู้วิจัยได้นำผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลไปสรุป อภิปราย และให้ข้อเสนอแนะ ดังรายละเอียดในบทที่ 5

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาผลการสอนโดยใช้กิจกรรมสถานการณ์จำลองที่มีต่อความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ซึ่งผู้วิจัยได้สรุป อภิปรายผล และนำเสนอข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลองที่มีต่อความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 กลุ่มตัวอย่าง
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 กลุ่มตัวอย่างที่มีต่อการเรียนโดยใช้สถานการณ์จำลองในห้องเรียน

สมมติฐานของการวิจัย

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 กลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลองมีความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารภายหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง

วิธีดำเนินการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ประจำภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2547 โรงเรียนหารเทา อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี จำนวน 30 คน ซึ่งได้มาโดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จากการจับฉลากมา 1 ห้องเรียน จากจำนวน 3 ห้องเรียน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบไปด้วย

2.1 แผนการสอนโดยใช้กิจกรรมสถานการณ์จำลองจำนวน 6 แผนการสอน โดยใช้เวลาในการสอนแผนการสอนละ 3 คาบ คาบละ 50 นาที (ภาคผนวก ก หน้า 83)

2.2 แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารซึ่งใช้ทดสอบก่อนและหลังการทดลอง (Pretest-Posttest) (ภาคผนวก ข หน้า 106)

2.3 เกณฑ์ประเมินความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดยผู้วิจัยปรับจากเกณฑ์วัดความสามารถด้านการพูดของกรมวิชาการ (2544) บาทซ์ (Batz. 1979) และ แฮร์ริส (Harris. 1990) (ภาคผนวก ค หน้า 117)

2.4 แบบประเมินตนเองด้านการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมสถานการณ์จำลอง โดยกำหนดให้นักเรียนประเมินตนเองเป็นรายบุคคลทั้งหมด 6 ข้อความ ซึ่งนักเรียนต้องประเมินตนเอง 3 ระยะ คือหลังจากการเรียนรู้ตามแผนการสอนที่ 2 ,4 และ 6 (ภาคผนวก ง หน้า 120)

2.5 แบบสังเกตพฤติกรรมด้านการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมสถานการณ์จำลอง ประกอบไปด้วยรายการพฤติกรรมทั้งหมด 6 ข้อความ โดยผู้วิจัยเป็นผู้สังเกตพฤติกรรมของนักเรียน 3 ระยะคือ ระหว่างการสอนตามแผนการสอนที่ 2 , 4 และ 6 (ภาคผนวก จ หน้า 122)

2.6 แบบสอบถามความคิดเห็นในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมสถานการณ์จำลอง เป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิดจำนวน 12 ข้อความ ซึ่งเป็นข้อความให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นหลังจากการเรียนรู้การสอนโดยใช้กิจกรรมสถานการณ์จำลอง โดยกำหนดเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับตามแบบของ ลิเคิร์ท (Likert) (วิเชียร เกตุสิงห์. 2530 : 79-80) (ภาคผนวก ฉ หน้า 124)

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการจัดการเรียนการสอนโดยใช้กิจกรรมสถานการณ์จำลองเพื่อศึกษาความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ครั้งนี้ ผู้วิจัยมีวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลดังต่อไปนี้

1. ทดสอบความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนก่อนการทดลองสอนโดยใช้แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษ โดยให้นักเรียนได้สนทนากันเป็นกลุ่มตามบทบาทและสถานการณ์ที่กำหนด มีอาจารย์ผู้ให้คะแนน 2 ท่าน คือผู้วิจัย และอาจารย์ผู้เชี่ยวชาญอีก 1 ท่าน

2. ดำเนินการสอนตามแผนการสอนที่จัดทำขึ้น และให้นักเรียนประเมินตนเองด้านการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารภายหลังจากการเรียนรู้ตามแผนการสอนที่ 2, 4 และ 6

3. ผู้วิจัยสังเกตพฤติกรรมด้านการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนโดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรมด้านการพูดระหว่างการสอนตามแผนการสอนที่ 2 , 4 และ 6
4. ทดสอบความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนหลังการทดลองสอน โดยใช้แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารชุดเดียวกับก่อนการทดลอง และมีอาจารย์ผู้ให้คะแนน 2 ท่านคือผู้วิจัยและอาจารย์ผู้เชี่ยวชาญท่านเดิม
5. นักเรียนแสดงความคิดเห็นที่มีต่อการเรียนการสอนโดยใช้กิจกรรมสถานการณ์จำลองในรูปแบบแสดงความคิดเห็นที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. เปรียบเทียบความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนก่อนและหลังการทดลองจากแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการพูด โดยใช้ค่าสถิติ t – test แบบ dependent samples
2. คำนวณหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) ของผลการประเมินตนเองของนักเรียน และผลจากการสังเกตพฤติกรรม และเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของแต่ละระยะ เพื่อศึกษาพัฒนาการด้านการพูดของนักเรียน
3. วิเคราะห์หาค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) ของแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการเรียนภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมสถานการณ์จำลอง

สรุปผลการวิจัย

1. นักเรียนมีความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งแสดงว่าการจัดการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลองส่งเสริมให้นักเรียนพัฒนาความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร
2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 กลุ่มตัวอย่างที่เรียนโดยใช้กิจกรรมสถานการณ์จำลองมีความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับดี คือมีค่าเฉลี่ย 4.16 นักเรียนมีความคิดเห็นโดยรวมว่า การจัดการเรียนการสอนโดยใช้กิจกรรมสถานการณ์จำลองทำให้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม และรู้จักการทำงานร่วมกันและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกใช้ภาษาอย่างเต็มที่

อภิปรายผล

1. จากการทดลองจัดการเรียนการสอนโดยใช้กิจกรรมสถานการณ์จำลองในการสอนพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร พบว่า นักเรียนมีความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้สามารถอภิปรายผลได้ดังต่อไปนี้

1.1 การเรียนการสอนโดยใช้กิจกรรมสถานการณ์จำลองเป็นกิจกรรมที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้ฝึกใช้ภาษาภายใต้การจัดสถานการณ์ในชั้นเรียนให้เหมือนหรือใกล้เคียงกับสถานการณ์จริง ดังนั้น นักเรียนจึงมีโอกาสได้ฝึกใช้ภาษาในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่หลากหลายไม่ว่าจะเป็นการทักทาย และการแนะนำตนเอง การถามตอบเกี่ยวกับทิศทาง และการถามตอบการซื้อขายเป็นต้น ส่งผลให้นักเรียนสามารถใช้ภาษาได้อย่างคล่องแคล่วเมื่อต้องเจอกับสถานการณ์จริง ดังเห็นได้จากคะแนนของผลการทดสอบวัดความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารที่พบว่านักเรียนมีพัฒนาการของความสามารถทั้ง 4 ด้านคือ ด้านความคล่องแคล่วในการพูด ด้านการออกเสียงคำ ประโยค ด้านการเลือกใช้ภาษาได้ถูกต้องตามโครงสร้างและเหมาะสมกับสถานการณ์ทางสังคมและความสามารถในการเลือกใช้คำศัพท์สูงขึ้น (ตาราง 1 หน้า 51) รวมทั้งเมื่อเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของผลการประเมินตนเองของนักเรียนและผลจากการสังเกตพฤติกรรมโดยผู้วิจัยจากระยะที่ 1 ถึง 3 พบว่านักเรียนมีพัฒนาการด้านการพูดภาษาอังกฤษของแต่ละรายการพฤติกรรมเพิ่มขึ้นเช่นเดียวกัน (ภาพประกอบ 1 และ 2 หน้า 54 และ 56) ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของโจนส์ (Jones. 1983 : 1) ที่กล่าวว่าจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนที่เหมาะสมเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกใช้ภาษาในการทำกิจกรรมได้มากที่สุด ในทำนองเดียวกัน มอร์โรว์ (Morrow. 1983 : 59-66) ได้กล่าวว่าการเรียนภาษาต่างประเทศนั้น กิจกรรมที่ฝึกใช้ภาษาต้องเป็นกิจกรรมที่เกิดขึ้นจริงในสถานการณ์ของการใช้ภาษาต่างประเทศนั้น ๆ จึงจะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ทางภาษาและมีความสามารถในการสื่อสารได้

1.2 ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลองส่งเสริมให้นักเรียนกล้าแสดงออก จากการทำกิจกรรมระยะแรกพบว่านักเรียนไม่กล้าแสดงท่าทางตามบทบาทที่ได้รับ นักเรียนทำได้แค่พูดไปตามบทที่เตรียมไว้ หรือบางคนยังต้องอ่านตามบทที่เขียนขณะแสดง แต่เมื่อนักเรียนได้แสดงบทบาทในระยะต่อมาพบว่านักเรียนมีพัฒนาการที่ดีขึ้น เนื่องจากการจัดกิจกรรมเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงบทบาทในการแก้ปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย เพราะฉะนั้น นักเรียนจึงต้องมีการฝึกซ้อมบทบาท ท่าทาง รวมทั้งความถูกต้องเหมาะสมของภาษาก่อนนำเสนอสถานการณ์ ซึ่งการที่นักเรียนได้ฝึกใช้ภาษาภายใต้สถานการณ์ที่ใกล้เคียงกับสถานการณ์จริงในชีวิตประจำวัน ทำให้นักเรียนเกิดความสนุกสนาน รวมทั้งนักเรียนสามารถจดจำภาษาได้ และส่งผลให้นักเรียนสามารถนำไปใช้ได้เมื่อต้องพบกับสถานการณ์จริง ประกอบกับการ

แสดงสถานการณ์จำลองเป็นการแสดงสถานการณ์ร่วมกันของสมาชิกภายในกลุ่ม จึงทำให้นักเรียนที่ประหม่า กลัวไม่กล้าแสดงเกิดความรู้สึกผ่อนคลาย และมีความประหม่าน้อยลง กล้าแสดงออกมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ โจนส์ (Jones. 1987 : 327 - 344) ที่ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการจัดสถานการณ์จำลองกับการพูดในที่สาธารณะ การวิจัยครั้งนั้นมีจุดมุ่งหมายที่จะใช้สถานการณ์จำลองลดความกังวลในการพูดในที่สาธารณะกับผู้เรียนในวิทยาลัย เพื่อเปรียบเทียบความกังวลใจก่อนและหลังเรียน ผลจากการทดลองพบว่าผู้เรียนมีความกังวลใจในการพูดในที่สาธารณะภายหลังการทดลองน้อยกว่าก่อนการทดลอง นั่นคือมีพัฒนาการในการพูดในที่สาธารณะดีขึ้น

1.3 กิจกรรมสถานการณ์จำลองส่งเสริมให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการอภิปราย และแสดงความคิดเห็น นอกจากกิจกรรมสถานการณ์จำลองมีความมุ่งหมายเพื่อให้นักเรียนได้ฝึกบูรณาการทักษะต่าง ๆ เข้าด้วยกันจากสถานการณ์ที่ใกล้เคียงกับความเป็นจริงแล้วยังเป็นการฝึกให้ผู้เรียนรู้จักแก้ปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ และรู้จักวิพากษ์วิจารณ์ อดทนต่อการถูกวิพากษ์วิจารณ์ และยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น อันเนื่องมาจากการจัดการเรียนการสอนโดยใช้กิจกรรมสถานการณ์จำลองเปิดโอกาสให้นักเรียนได้อภิปราย แสดงความคิดเห็น และให้ข้อเสนอแนะจากการแสดงสถานการณ์จำลองของเพื่อนแต่ละกลุ่มหลังจากเสร็จสิ้นการนำเสนอสถานการณ์ ทำให้นักเรียนได้มองเห็นตัวเองจากการแสดงความคิดเห็นของเพื่อนกลุ่มอื่นในมุมมองที่หลากหลาย และนำมาปรับปรุงแก้ไข ทำให้ผลการแสดงสถานการณ์จำลองในครั้งต่อไปนักเรียนมีพัฒนาการที่ดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการประเมินตนเองและผลจากการสังเกตพฤติกรรมทั้ง 3 ระยะ (ภาพประกอบ 1 และ 2 หน้า 54 และ 56) ที่พบว่านักเรียนมีพัฒนาการในการพูดภาษาอังกฤษด้านต่าง ๆ ดีขึ้นตามลำดับ

1.4 กิจกรรมสถานการณ์จำลองเป็นกิจกรรมที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ เนื่องจากการจัดการเรียนการสอนโดยใช้กิจกรรมสถานการณ์จำลองนั้น ผู้เรียนต้องทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มตั้งแต่การเตรียมบทบาท เตรียมอุปกรณ์ ฝึกซ้อมบทบาท เพราะฉะนั้นนักเรียนต้องรู้จักแก้ปัญหาในการทำงานร่วมกัน รู้จักแบ่งหน้าที่กันรับผิดชอบ ส่วนครูผู้สอนมีหน้าที่เพียงผู้ช่วยเหลือให้คำแนะนำในกรณีที่นักเรียนมีปัญหา การที่นักเรียนได้ฝึกทำกิจกรรมต่าง ๆ และได้ฝึกใช้ภาษาในสถานการณ์จำลองที่มีการจัดสถานการณ์ใกล้เคียงกับสถานการณ์จริง ทำให้นักเรียนสามารถนำประสบการณ์ที่ได้รับไปใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของสเตดเคเลฟ (ทราเยทอง ตั้งวงถาวรกิจ. 2537 :13; อ้างอิงจาก Stadsklive. 1974 : 26-56) ที่กล่าวว่า กระบวนการเรียนรู้โดยประสบการณ์เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นจากการจัดการเรียนการสอนที่ฝึกให้ผู้เรียนรู้อย่างไรเมื่อเจอกับสถานการณ์นั้น

1.5 บรรยายภาคในการเรียนการสอนโดยใช้กิจกรรมสถานการณ์จำลองส่วนใหญ่จะเป็นลักษณะของการทำกิจกรรมคู่ และกิจกรรมกลุ่มแทนการนั่งฟังครูบรรยายแล้วตอบคำถามหรือทำ

แบบฝึกหัด จึงไม่ก่อให้เกิดความตึงเครียด นักเรียนได้แสดงออกและมีการเคลื่อนไหวอยู่ตลอดเวลา จึงเกิดความสนุกสนาน นอกจากนี้หากเกิดมีข้อผิดพลาดแต่สามารถสื่อความหมายได้ครูจะไม่รีบแก้ไข ในระหว่างการทำกิจกรรม จึงทำให้ผู้เรียนมีความมั่นใจในการพูดมากยิ่งขึ้น จากการทำบรรยากาศ การเรียนการสอนสนุกสนาน ไม่เครียด ส่งผลให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียน โดยพบว่า เมื่อกำหนดให้นักเรียนต้องนำเสนอสถานการณ์หลังจากได้ฝึกรูปแบบภาษาแล้ว นักเรียนแต่ละกลุ่ม จะช่วยกันคิดประโยคจากสถานการณ์ที่กำหนด มีการแบ่งงานกันกันคิดว่า ร่วมกันฝึกซ้อมบทบาทเมื่อ มีคาบว่างหรือพักเที่ยง และปรึกษาอาจารย์เมื่อไม่มั่นใจในการใช้คำศัพท์และประโยคในการสนทนา ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ เกลดเลอร์ (Gredler. 1992 :119 -120) ที่กล่าวว่า สถานการณ์จำลองที่ดีจะเป็นสถานการณ์ที่ทำให้ผู้เรียนสนใจและอยากสวมบทบาท กระตุ้นให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาอย่างเต็มที่ ผู้เรียนมีส่วนร่วมกับการบทบาทนั้น ๆ ทำให้ผู้เรียนไม่รู้สึกลำบาก

2. นักเรียนที่เรียนโดยการจัดการเรียนการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลองเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษมีความคิดเห็นโดยรวมต่อการเรียนการสอนโดยใช้กิจกรรม สถานการณ์จำลองอยู่ในระดับดี ซึ่งสามารถอธิบายได้ดังต่อไปนี้

2.1 การจัดการเรียนการสอนโดยใช้กิจกรรมสถานการณ์จำลอง ทำให้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมและรู้จักการทำงานร่วมกัน เนื่องจากการจัดกิจกรรมสถานการณ์จำลอง เป็นกิจกรรมที่มุ่งเน้นเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้ทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม โดยนักเรียนต้องรู้จักการแบ่งงานกัน ทำและรับผิดชอบต่อสิ่งที่ได้รับมอบหมาย ซึ่งเริ่มตั้งแต่การที่นักเรียนต้องทำความเข้าใจกับสถานการณ์ที่กำหนด จากนั้นแบ่งบทบาทกันรับผิดชอบ สร้างบทสนทนา และเตรียมบทบาทร่วมกัน นอกจากนั้น ต้องมีการแบ่งหน้าที่กันรับผิดชอบในการเตรียมสื่อและอุปกรณ์ เพื่อประกอบการนำเสนอสถานการณ์ จนกระทั่งขึ้นสรุป และอธิบาย นักเรียนก็ต้องร่วมกันสรุป อธิบาย และแสดงความคิดเห็นต่อการแสดงสถานการณ์จำลองของเพื่อน ๆ ในกลุ่ม และกลุ่มอื่น ๆ เพื่อจะได้นำไปสู่การปรับปรุงแก้ไข แล้วทำให้ผลการแสดงสถานการณ์จำลองในครั้งต่อไปอยู่ในระดับดีมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของสมบุรณ์ เสนีย์วงศ์ ณ อยุธยา (2525 : 17-18) ที่กล่าวว่า กิจกรรมสถานการณ์จำลองจะช่วยปรับ ความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียนให้เข้ากันได้เป็นอย่างดีและเป็นไปตามความต้องการ นั่นคือ เริ่มจากการที่กำหนดให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมและรู้จักการทำงานร่วมกัน ดังจะเห็นได้จากการตอบแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นโดยรวมว่าการจัดการเรียนการสอนโดยใช้กิจกรรมสถานการณ์จำลองกระตุ้นให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมและรู้จักการทำงานร่วมกันโดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุดถึง 4.63 (ตาราง 6 หน้า 62)

2.2 การจัดการเรียนการสอนโดยใช้กิจกรรมสถานการณ์จำลองเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกใช้ภาษาอย่างเต็มที่ เนื่องจากกิจกรรมสถานการณ์จำลองเป็นการจัดการเรียนการสอนที่มีการจัด

สภาพแวดล้อมและสถานการณ์ให้ใกล้เคียงกับความเป็นจริงมากที่สุด เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีปฏิสัมพันธ์กับเหตุการณ์ บุคคล และความคิดแก้ปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ ตามบทบาทที่ได้รับ โดยมุ่งหวังให้นักเรียนสามารถตัดสินใจแก้ปัญหานั้น ๆ ได้อย่างถูกต้อง และเหมาะสมตามสภาพความเป็นจริงในสังคม ดังนั้นการจัดการเรียนการสอนในทุกชั้นตอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกใช้ภาษาอย่างเต็มที่ เริ่มตั้งแต่ขั้นนำเสนอเนื้อหา เป็นการนำเสนอรูปแบบภาษาในสถานการณ์ที่เป็นจริงที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน และนำไปสู่การฝึกภาษาในสถานการณ์นั้น ๆ โดยเป็นรูปแบบการฝึกที่มีทั้งกิจกรรมคู่หรือบทบาทสมมติ จนผู้เรียนสามารถจดจำภาษาได้ แล้วนำไปสู่การจัดสถานการณ์จำลอง โดยผู้เรียนมีอิสระในการเลือกใช้ภาษาเพื่อให้เหมาะสมกับสถานการณ์ที่กำหนด นั่นคือผู้เรียนต้องประมวลความรู้ที่ได้ตั้งแต่ขั้นนำเสนอเนื้อหา ขั้นฝึกมาสู่การแสดงสถานการณ์จำลอง การที่ผู้เรียนได้ฝึกใช้ภาษาอย่างเต็มที่ในแต่ละขั้นของการปฏิบัติกิจกรรม ทำให้ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้ภาษาในสถานการณ์จำลองได้ดี อาจมีความผิดพลาดบ้างแต่ก็น้อย ซึ่งดูได้จากผลการประเมินตนเองและผลจากการสังเกตพฤติกรรมด้านการพูดทั้ง 3 ระยะที่นักเรียนมีพัฒนาการในการพูดดีขึ้นตามลำดับ (ภาพประกอบ 1 และ 2 หน้า 54 และ 56) และสอดคล้องกับแนวคิดของ วิลกินส์ (Wilkins. 1978) ที่กล่าวว่า การเรียนรู้ทางภาษาควรให้ผู้เรียนได้มีโอกาสฝึกใช้ภาษาที่เรียนและเข้าใจภาษาให้มากที่สุด รวมทั้งเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาในสถานการณ์จริงหรือใกล้เคียงความเป็นจริงมากที่สุด

2.3 นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้จากการจัดการเรียนการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลองไปใช้ได้เมื่อเจอกับสถานการณ์จริง เนื่องจากการจัดการเรียนการสอนมีการกำหนดสถานการณ์ที่สอดคล้องกับชีวิตจริง เป็นสถานการณ์ที่นักเรียนคุ้นเคย เช่น การแนะนำตัวเอง การซื้อขาย การถามและบอกทิศทาง รวมไปถึงการซื้อเชิญ และการกล่าวขอโทษ ทำให้นักเรียนได้ฝึกใช้รูปแบบภาษาจนเกิดความคุ้นเคยและสามารถเลือกใช้ภาษาในการสนทนาในแต่ละสถานการณ์ได้อย่างเหมาะสม ดังนั้น เมื่อนักเรียนต้องเจอกับสถานการณ์นั้นจริง ๆ นักเรียนจึงสามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ได้จริง นักเรียนไม่ประหม่า และกล้าที่จะสนทนาเมื่อเจอกับชาวต่างชาติ ซึ่งจะเห็นได้จากการประเมินตนเอง และจากผลของการสังเกตพฤติกรรมทั้ง 3 ระยะ (ภาพประกอบ 1 และ 2 หน้า 54 และ 56) ที่พบว่านักเรียนมีพัฒนาการในการพูดจากการจัดกิจกรรมสถานการณ์จำลองเพิ่มขึ้นตามลำดับและสอดคล้องกับคำกล่าวของ สุมิตรา อังวัฒนากุล (2537 : 53) ที่กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาในสภาพที่เป็นจริงจะทำให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาในการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ปัญหาที่พบในการวิจัย

1. เนื่องจากรูปแบบของกิจกรรมสถานการณ์จำลองเป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีปฏิสัมพันธ์กันทุกขั้นตอนของกิจกรรมการเรียนการสอน จึงทำให้เกิดเสียงดังรบกวนห้องเรียนข้างเคียง ผู้วิจัยจึงต้องคอยเตือนนักเรียนอยู่บ่อยครั้ง ทำให้นักเรียนรู้สึกอึดอัดและทำให้มีส่วนร่วมกับกิจกรรมไม่เต็มที่ ดังนั้นการควบคุมการดำเนินกิจกรรมและสถานที่จึงเป็นสิ่งสำคัญที่ผู้วิจัยต้องเตรียมพร้อม

2. ในระยะแรกผู้วิจัยพบว่านักเรียนไม่คุ้นเคยกับกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเฉพาะการใช้ภาษาอังกฤษในการสอนตลอดเวลา นักเรียนบางส่วนไม่สามารถปฏิบัติตามกิจกรรมได้ ดังนั้นผู้วิจัยจึงใช้การพูดย้ำประโยคหลาย ๆ ครั้งเพื่อให้นักเรียนเข้าใจ หรือบางครั้งต้องให้ความหมายเป็นภาษาไทย จึงทำให้กิจกรรมในระยะแรกดำเนินไปค่อนข้างช้าไม่ตรงไปตามเวลาที่กำหนดในแผนการสอน

3. เนื่องจากกิจกรรมสถานการณ์จำลองเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมการรู้จักทำงานร่วมกัน รู้จักแบ่งหน้าที่กันรับผิดชอบ ดังนั้นการขาดนักเรียนไปแค่ 1-2 คน ในแต่ละคาบเรียนทำให้การดำเนินกิจกรรมไม่ราบรื่น ผู้วิจัยจึงต้องมีการเตรียมพร้อมในการแก้ปัญหา เพื่อให้กิจกรรมดำเนินไปอย่างราบรื่นอยู่ตลอดเวลา เช่น การให้นักเรียนกลุ่มอื่นที่ได้รับบทบาทเดียวกับนักเรียนที่ขาดเรียนแสดงสถานการณ์ในบทบาทนั้นแทน

4. เนื่องจากโรงเรียนที่ทำการทดลองเป็นโรงเรียนประจำอำเภอที่มีการสนับสนุนเกี่ยวกับบุคลากร สื่อ และอุปกรณ์เพื่อพัฒนาความสามารถด้านภาษาอังกฤษค่อนข้างน้อย ทำให้รูปแบบของกิจกรรมบางกิจกรรมที่มุ่งหวังจะทำ ต้องมีการปรับเปลี่ยนไปตามสื่อและอุปกรณ์ที่มีอยู่ ซึ่งอาจทำให้ประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอนลดน้อยลงบ้าง

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 ครูควรใช้ภาษาอังกฤษในการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนให้มากที่สุด เช่น การอธิบายความหมายของคำศัพท์ อธิบายขั้นตอนการปฏิบัติกิจกรรม เพื่อให้นักเรียนคุ้นเคยซึ่งจะส่งผลให้ความสามารถด้านการฟังภาษาอังกฤษของนักเรียนมีพัฒนาการที่ดีขึ้น

1.2 ครูควรสอนเน้นการออกเสียงคำ ประโยคในการสนทนาก่อนเข้าสู่การฝึกกิจกรรมที่นำภาษาไปใช้เพื่อให้นักเรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ในกิจกรรมได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม

1.3 ครูควรพิจารณากิจกรรมให้เหมาะสมกับเนื้อหาที่นักเรียนต้องเรียนในชั้นเรียน และสามารถนำไปใช้ในชีวิตจริงได้ โดยต้องเป็นกิจกรรมที่นักเรียนสนใจ ไม่ยากหรือซับซ้อนจนเกินไป

ความสามารถของนักเรียน จนนักเรียนไม่สามารถปฏิบัติได้ ทำให้นักเรียนเกิดความท้อแท้ เบื่อหน่าย และมีทัศนคติในทางลบกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ

1.4 ครูควรมีการเตรียมความพร้อมที่จะสอนในแต่ละคาบเรียน มีการตั้งวัตถุประสงค์ในการเรียนหรือทำกิจกรรม เตรียมอุปกรณ์หรือสื่อการสอนให้พร้อมและควรกำหนดเวลาในการเรียนหรือทำกิจกรรมไว้อย่างชัดเจน นอกจากนี้ครูควรหาวิธีการแก้ปัญหาในการเรียนที่อาจจะเกิดขึ้นล่วงหน้าด้วย

1.5 สภาพแวดล้อมในการทำกิจกรรมมีผลต่อการเรียนของนักเรียนเป็นอย่างมาก เพราะจากลักษณะของกิจกรรมเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนตลอดเวลาและมักมีเสียงดัง ครูจึงควรคำนึงถึงสภาพห้องเรียนและสถานที่ในการทำกิจกรรมให้เหมาะสม และเอื้อต่อการทำกิจกรรม และควรเป็นห้องที่เก็บเสียงพอสมควร เพื่อเป็นการป้องกันไม่ให้งานทำกิจกรรมนั้นต้องรบกวนการเรียนการสอนของชั้นเรียนข้างเคียง

1.6 กิจกรรมนี้เหมาะสมกับห้องเรียนขนาดเล็กถึงกลาง นั่นคือนักเรียนไม่ควรเกิน 30 คน ซึ่งทำให้ครูสามารถให้ความสนใจกับนักเรียนได้อย่างทั่วถึงในขณะปฏิบัติกิจกรรม และนักเรียนทุกคนได้ฝึกใช้ภาษาอย่างเต็มที่

1.7 ครูควรต้องเลือกกิจกรรมให้เหมาะสมกับนักเรียนทุกคนในชั้นเรียนให้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมด้วยความสนุกสนาน โดยการจัดกิจกรรมควรคำนึงถึงความสามารถของนักเรียนที่อ่อนและเก่ง โดยต้องไม่ยากเกินไปเกินความสามารถของนักเรียนอ่อน และไม่ยากเกินไปสำหรับนักเรียนเก่งจนเกิดความรู้สึกเบื่อ

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการจัดการเรียนการสอนโดยใช้กิจกรรมสถานการณ์จำลอง เพื่อศึกษาความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารกับนักเรียนในระดับชั้นอื่น ๆ เช่น มัธยมศึกษาตอนต้น (ม. 1 หรือ ม. 2) หรือในระดับอุดมศึกษาในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องกับการใช้ภาษาอังกฤษ

2.2 ควรมีการจัดการเรียนการสอนโดยใช้กิจกรรมสถานการณ์จำลอง เพื่อศึกษาความสามารถทางภาษาอังกฤษในทักษะอื่น เช่น ทักษะการอ่าน และทักษะการเขียน

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กาญจนา ปราบพาล. (2541). ครูสอนภาษาและบทบาทที่ต้องปรับเปลี่ยน. วารสารภาษาปริทัศน์. ปีที่ 17 : 3.
- กุลเชษฐ สุทธิดี. (2544). การใช้กลวิธีการเรียนแบบร่วมมือที่เน้นการแข่งขันระหว่างกลุ่มด้วยเกม เพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียน. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. (ภาษาอังกฤษ). มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.
- คณะอนุกรรมการพัฒนาคุณภาพวิชาการ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ, กรมวิชาการ, กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). การจัดสาระการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- ชัยวัฒน์ ตั่นทงสี. (2529). การเปรียบเทียบสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนภาษาอังกฤษเทคนิคของ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 ที่เรียนโดยใช้เกมและสถานการณ์จำลอง. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- ชูลีพร เพียรช่าง. (2544). การศึกษาผลการฝึกอบรมครูเรื่องการสอนทักษะการพูดโดยใช้กิจกรรม ภาษาเพื่อการสื่อสารของครูสอนภาษาอังกฤษโรงเรียนเซนต์โยเซฟคอนเวนต์. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. (การสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ชูขวัญ รัตนพิทักษ์ธาดา. (2543). ผลของการสอนกลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ที่มีต่อความสามารถในการ พูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและการใช้กลวิธีในการปฏิสัมพันธ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. (การสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- ดนตรี แสงกล้า. (2544). การพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้กลวิธีการทำให้ สำเร็จประกอบสถานการณ์จำลอง. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. (ภาษาอังกฤษ). มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.
- ดวงเดือน เทศวานิช. (2530). หลักการสอนทั่วไป. กรุงเทพฯ: ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ วิทยาลัยครูพระนคร.

- ทรายทอง ตั้งวงศ์ถาวรกิจ. (2537). การเปรียบเทียบผลการใช้สถานการณ์จำลองและการใช้เทคนิคแม่แบบที่มีต่อความสามารถในการแก้ปัญหาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดธาตุทอง (เรือนขาวสะอาด) กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ทันทิวา สุรวัตร. (2540). การเปรียบเทียบความสามารถในการฟัง-พูด และแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ด้วยวิธีการสอนตามแนวการสอนเพื่อการสื่อสารของ คีธ จอห์นสัน กับวิธีการสอนตามคู่มือครู. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ทิตินา เขมมณี. (2522). กลุ่มสัมพันธ์ : ทฤษฎีและแนวปฏิบัติ. เล่ม 1. กรุงเทพฯ: บุรพาศิลป์การพิมพ์.
- นิตยา ประพฤติกิจ. (2526). การเปรียบเทียบสัมฤทธิ์ผลทางการพูดภาษาอังกฤษของนักศึกษาฝึกหัดครูวิชาเอกภาษาอังกฤษที่เรียนโดยใช้กิจกรรมการละครกับการฝึกอุปประโยค. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- บาจริย์ แคนทอง. (2542). การสร้างสไลด์ประกอบเสียงและการจัดกิจกรรมสถานการณ์จำลองเรื่อง “การยังชีพ” เพื่อพัฒนาทักษะการฟัง-พูดสำหรับนักเรียนนายเรืออากาศชั้นปีที่ 5 สาขาวิศวกรรมอากาศยาน โรงเรียนนายเรืออากาศ. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. (ศึกษาศาสตร์-การสอน). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- บุญทัน อยู่ชมบุญ. (2533). หลักการสอน. เชียงราย: คณะครุศาสตร์ วิทยาลัยครูเชียงราย.
- บุษบง ปรีดาวงศากร. (2547). การใช้กิจกรรมการแลกเปลี่ยนข้อมูลในการพัฒนาความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. (การสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ประไพ สมปราชญานันท์. (2545). ผลการใช้สถานการณ์จำลองที่มีต่อการฟังตนเองด้านการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสตรีวัดมหาพฤฒารามในพระบรมราชินูปถัมภ์ กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ปรีชา ศรีเรืองฤทธิ์. (2536). การเปรียบเทียบความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษทักษะการฟัง การพูดเพื่อการสื่อสารและแรงจูงใจในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง การสอนโดยใช้กลวิธีเสริมต่อการเรียนรู้ ประกอบสถานการณ์จำลองและการสอนตามคู่มือครู. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2543). *วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์*. กรุงเทพฯ: สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- เพ็ญแข วงศ์สุริยา. (2546). *การพัฒนาความสามารถในการฟัง-พูด ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดยใช้สถานการณ์จริงของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 1 สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตสกลนคร*. ปรินิพนธ์นิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. (การสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ภาวนา เสถียรสวัสดิ์. (2537). *ผลของกิจกรรมสถานการณ์จำลองในภาษาอังกฤษธุรกิจ สำหรับ นักศึกษาคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. (ศึกษาศาสตร์- การสอน). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- ล้วน สายยศ. (2543). *การวัดด้านจิตพิสัย*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ละเอียด จุฑานันท์. (2541). *แนวการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษตามหลักสูตรภาษาอังกฤษ พุทธศักราช 2539. ในหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พ.ศ. 2521 หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พ.ศ. 2524 (ฉบับปรับปรุง 2533)*. กรุงเทพฯ: เดอะมาสเตอร์กรุ๊ป แมเนจเม้นท์.
- วรารณ วังโน. (2531). *การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในการใช้ภาษาอังกฤษของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีบุคลิกต่างกันที่เรียนด้วยสถานการณ์จำลอง*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์ - มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- วิราพร พงศ์อาจารย์. (2542). *การประเมินผลการเรียน*. พิษณุโลก: สถาบันราชภัฏพิบูลสงคราม.
- วิเชียร เกตุสิงห์. (2530). *หลักการสร้างและวิเคราะห์เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิชย์.
- สมบัติ สิริคองคสกุล. (2539). *ผลของการสอนกลวิธีในการสื่อสารที่มีต่อความสามารถในการพูด ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร - มหาบัณฑิต. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- สมบุญ เสนีย์วงศ์ ณ อยุธยา. (2525). *การเปรียบเทียบผลการเรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนหน่วย "การทำมาหากิน" ด้วยการสอนแบบใช้ และไม่ใช้สถานการณ์จำลอง*. ปรินิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. (การประถมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

สมพงษ์ จิตระดับ. (2530, มีนาคม). การสอนจริยศึกษาด้วยสถานการณ์จำลอง. *ประชากรศึกษา*.

34 (6) : 15 - 21.

สมศักดิ์ สันธะระเวชญ์ และคณะ. (2544). *กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนภาษาอังกฤษ*. กรุงเทพฯ:

วัฒนาพานิช สำราญราษฎร์.

สำเร็จ เวชสุนทร. (2533, 18-22 ธันวาคม). กิจกรรมสถานการณ์จำลองในวิทยาลัยครู. *ครูปริทัศน์*.

5 (2) : 18 - 22.

สุกัญญา ศิลประสาธ. (2544). *การพัฒนาความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้กิจกรรมบทบาทสมมติ*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต.

(การสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

สุพิน บุญชูวงศ์. (2531). *หลักการสอนตรงตามหลักสูตรสภาการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2530*.

กรุงเทพฯ : ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะวิชาครุศาสตร์ วิทยาลัยครูสวนดุสิต.

สุภัทรา อักษรานุเคราะห์. (2532). *การสอนทักษะทางภาษาและวัฒนธรรม*. กรุงเทพฯ:

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุมิตรา อังวัฒนกุล. (2537). *วิธีสอนภาษาอังกฤษ*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย. (2531). *เอกสารคำสอนหลักสูตรและการสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนมัธยมศึกษา*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย

ศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.

อมรา รสสุข. (2529). *การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากเกมสถานการณ์จำลองและเกม
จำลองสถานการณ์ในกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกับต่ำ*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. (โสตทัศนศึกษา).

กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.

อัฉรา วงศ์โสธร. (2538). *แนวทางการสร้างข้อสอบภาษา*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

----- (2544ก). *การทดสอบและการประเมินผลการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ*. พิมพ์ครั้งที่ 2.

กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

----- (2544ข). *การพัฒนาข้อทดสอบอิงวัตถุประสงค์แบบอุดมวัดความสามารถสูงสุดและการ
กระทำปกติทางภาษาอังกฤษ*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อัญญา ราศรี. (2538). *การเปรียบเทียบความสามารถในการฟัง-พูด เพื่อการสื่อสารด้านการ
ท่องเที่ยวและความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4*

โรงเรียนธาตุพนม อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต.

(การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

อัษฎสิทธิ์ แจ่มเจริญ. (2522, พฤษภาคม). สถานการณ์จำลองกับการเรียนการสอน. *มิตรครู*.
21 (9) : 5 - 9.

Bygate, Martin.; & Porter, Don. (1991). *Dimension in the Acquisition of Oral Language*.
Oxford: Oxford University Press.

Bygate, Martin. (1993). *Speaking*. 4th ed. Oxford: Oxford University Press.

----- . (1995). *Speaking*. Oxford: Oxford University Press.

Byrne, Donn. (1986). *Teaching Oral English*. London: Longman.

----- . (1990). *Teaching Oral English*. London: Longman.

Carroll, Brenda Joseph. (1982). *Testing Communication Performance*. London:
Pergamon Press.

Crookall, David.; & Oxford, Rebecca L. (1990). *Simulation, Gaming, and Language
Learning*. New York: Newbury House.

Cruichank, Donald. (1972, July). Notion of Simulation and Games : A preliminary Inquiry.
Education Technology (10): 17-19.

Eggen, Paul.;& Kauchak, Don. (2001). *Educational Psychology Windows on Classrooms*
5th ed. London: Prentice Hall.

Evans, David R. (1979). *Games and Simulations in Literacy Training*. Tehran: Hulton
Educational Publication.

Gredler, Margaret. (1992). *Designing and Evaluating Games*. London: Kogan Page.

Hadfield, Jill. (1984). *Harrap's Communication Games. A collection of Games and
Activities for Elementary Students of English*. London: HARRAP.

Harmer, Jeremy. (1992). *The Practice of English Language Teaching*. London: Longman.

Harris, David P. (1990). *Testing English as a Second Language*. New York:
Mc Graw - Hill Book.

Johnson, Keith. (1983). *Communicative Syllabus Design and Methodology*. Oxford:
Pergamon Press.

Jones, Ken. (1982). *Simulations in Language Teaching*. Cambridge:
Cambridge University Press.

----- . (1987, September). Simulations and Anxiety Related to Public Speaking.
Simulations & Games. (17): 327-344.

- Jones, Leo. (1983). *Eight Simulations*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Littlewood, William. (1981). *Communication Language Teaching*. Cambridge: Cambridge University Press.
- . (1995). *Communicative Language Teaching*. Cambridge: Cambridge University Press.
- . (1998). *Communicative Language Teaching*. 18th ed. Cambridge: Cambridge University Press.
- Morrow, Keith. (1983). Principle of Communication and Methodology. In *Communication in the Classroom: Applications and Methods for Communicative Approach*. Johnson, Keith and Morrow, Keith (Eds). London: Longman.
- Norman, David.; Levihn, Ulf.; & Hedenpuist, Jan A. (1986). *Communicative Ideas. An Approach with Classroom Activities*. London: LIP TEACHER TRAININGS.
- Paulston, Christina Bratt.; & Bruder, Many Newton. (1976). *Teaching English as a Second Language : Techniques and Procedures*. Massachusetts: Winthrop.
- Savignon, Sandra J. (1983). *Communicative Competence : Theory and Classroom Practice: Texts and Contexts in Second Language Learning*. Massachusetts: Addison Wesley.
- Scarcella, Robin C.; Anderson, Elaine S.; & Krashen, Stephen D. (1990). *Developing Communicative Competence in a Second Language*. Boston: Heinle.
- Scott, Roger. (1981). The four skills in communicative language teaching. In *Communication in the Classroom*. Johnson, Keith and Morrow, Keith (Eds). London: Longman.
- Scrivener, Jim. (1994). *Learning Teaching : A Guide-Book for English Language Teachers*. Oxford: Heineman.
- Simulation*. (2003). (Online) Available : <http://www.geocities.com/youngefllearner / simulation.html>. Retrieved December 9, 2003.
- Sturtridge, Gill. (1977). Using Simulation in Teaching English for Specific Purposes *Modern English Publication*. 14(4): 433-434.
- Sturtridge, Gill.; & Herbert, David. (1983). *Simulations (ELT Guide 2)*. 2nd ed. London: NFER.

Taylor, John L.; & Walford Rex. (1971). *Simulation in the Classroom*. 2nd ed.

Middlesex: Harmondsworth.

The History and Development of Simulation Exercises. (2003). (Online) Available: [http:](http://oyt.oulu.fi/tako/simugb_06.html)

oyt.oulu.fi/tako/simugb_06.html. Retrieved December 9, 2003.

Weir, Cyril J. (1993). *Understanding and Developing Language Test*. London:

Prentice Hall.

Wilkins, D.A. (1978). *Linguistics in Language Teaching*. London: Edward Arnold.

What is Simulation?. (2003). (Online) Available: [http: oyt.oulu.fi/tako/simugb_01.html](http://oyt.oulu.fi/tako/simugb_01.html).

Retrieved December 9, 2003.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก.

แผนการสอน

แผนการสอนที่ 1

เรื่อง การทักทาย การแนะนำตัวเองและผู้อื่น

จุดประสงค์การเรียนรู้ นักเรียนสามารถเลือกใช้ภาษาอังกฤษในการพูดทักทาย พูดแนะนำตนเองและผู้อื่นได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

เวลา 150 นาที

โครงสร้างภาษา Greetings, leave taking and introducing oneself and others

สื่อการเรียนการสอน

1. บัตรคำศัพท์	3. รูปภาพ
2. ใบงาน	4. บัตรสถานการณ์

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำเสนอเนื้อหา

1. ครูทบทวนประโยคการทักทาย โดยการกล่าวทักทายกับนักเรียน

T : Good morning, Akarat.

Akarat : Good morning Miss.

T : Good morning, Kannika.

Kannika : Good morning, Miss Loylib.

2. ครูบอกนักเรียนประโยคการทักทายข้างต้นเป็นการทักทายแบบเป็นทางการ ครูให้นักเรียนช่วยกันบอกประโยคสำหรับทักทายเพื่อนๆ ครูเขียนประโยคบนกระดาน เช่น

SS : Hi, Peter. / Hello, Dam

3. ครูให้นักเรียนช่วยกันบอกประโยคที่ถามเพื่อต้องการทราบว่า "สบายดีหรือเปล่า" และประโยคการตอบรับ โดยครูเขียนประโยคบนกระดานแล้วนักเรียนฝึกออกเสียงประโยคพร้อมกันตัวอย่างประโยคเช่น

A

How are you?

How are things?

How's life?

B

Fine, thanks.

Very well, thank you.

OK, thanks.

4. ครูแจก Worksheet 1 ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัด Part 1 (Choose the correct conversation to complete the dialogues. ครูและนักเรียนสรุปคำตอบและอภิปรายเกี่ยวกับการสนทนาแบบเป็นทางการและไม่เป็นทางการ นักเรียนฝึกอ่านประโยคตามตัวละคร

5. ครูให้นักเรียนออกมาเขียนประโยคในการแนะนำตนเองที่นักเรียนรู้จักบนกระดาน จากนั้นนักเรียนฝึกออกเสียงประโยคพร้อมกัน เช่น

Formal : May I introduce myself, my name is _____

Excuse me, I don't think we've met, my name is _____

Informal : I am _____

My name is _____

6. ครูให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดใน Worksheet 1 Part 2 จากนั้นนักเรียนช่วยกันสรุปบทสนทนามาเป็นแบบทางการและไม่เป็นทางการ นักเรียนอ่านบทสนทนาได้ตอบพร้อมกันโดยสมมติเป็น A และ B

7. นักเรียนอ่านบทสนทนาใน Part 3 การแนะนำคนอื่น นักเรียนช่วยกันสรุปการแนะนำแบบเป็นทางการและไม่เป็นทางการ ครูสรุปเพิ่มเติมการใช้ประโยค How do you do? ว่าเป็นการทักทายเมื่อถูกแนะนำให้รู้จักกัน ใช้ในการแนะนำอย่างเป็นทางการซึ่งจะใช้เมื่อถูกแนะนำให้รู้จักกันครั้งแรก จากนั้นแจก Worksheet 2 ประโยคสำหรับการสนทนาเพิ่มเติม นักเรียนฝึกออกเสียงประโยคพร้อมกัน

8. นักเรียนทำแบบฝึกหัดใน Worksheet 3 จากนั้นครูและนักเรียนตรวจคำตอบร่วมกัน
ขั้นฝึกภาษา

9. นักเรียนแสดงบทบาทสมมติตามบัตรภาพและสถานการณ์ที่กำหนด (Worksheet 4)
ขั้นใช้ภาษา

10. นักเรียนจับกลุ่ม กลุ่มละ 4 คน ครูแจกบัตรสถานการณ์ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันสร้างบทสนทนา ฝึกซ้อมบทสนทนาตามบทบาทที่ได้รับ (Role cards for simulation)

11. นักเรียนนำเสนอบทบาทในสถานการณ์จำลอง กลุ่มอื่นสังเกตเพื่อให้อัปเดตย้อนกลับ
ขั้นสรุปและอภิปรายผล

11. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปและอภิปรายผลการแสดงสถานการณ์จำลองของแต่ละกลุ่ม ครูอาจมีการแนะนำเพิ่มเติมถ้านักเรียนมีข้อสงสัยในการใช้ภาษา

การประเมินผล สังเกตพฤติกรรม (จากแบบสังเกตพฤติกรรมด้านการพูดภาษาอังกฤษ)
จากใบงาน

Worksheet 1

Choose the correct conversation to complete the dialogues.

Part 1.

- a. VERY WELL, THANK YOU. HOW ARE YOU?
- b. HELLO, NIPA.
- c. BE SEEING YOU.
- d. GOOD MORNING, MRS LIN: HOW ARE YOU?
- e. HI, BETTY, NICE TO SEE YOU AGAIN. HOW ARE THINGS?

Worksheet 1 (2)

Choose the correct conversation to complete the dialogues.

Part 2.

- a. EXCUSE ME, I DON'T THINK WE'VE MET. I'M KIM KUMAR.
- b. MY NAME IS NOI. WHAT'S YOURS?

MY NAME IS ALI HASSAN.
NICE TO MEET YOU.

Worksheet 1 (3)

Part 3. : Read the conversations and discuss about formal and informal introductions.

Worksheet 2

1. Greetings

Formal greetings

A

Good morning,	Mr. Jones.
Good afternoon,	Mrs. Brown.
Good evening,	Sir.

B

Good morning,	Mrs. Lee.
Good afternoon,	Sir.
Good evening,	Miss

Informal greetings

A

Hi, Paul.
Hello, Tom.
How are you?
How's life?
How are things?
How have you been?

B

Hi, Betty.
Hello, Nipa.
Fine, thanks.
All right, thanks.
Not bad.
Nothing special.

2. Introductions

Introducing oneself

Formal

A

May I introduce myself, my name is____
Excuse me, I don't think we've met,
my name is_____

B

My name is_____

Informal

Hi! I am _____
Hello! My name is_____

I am _____
My name is_____

Introducing others.

Formal

Peter

Suda, may I introduce you to my teacher, Miss Lee.

Suda

How do you do?

Informal

Peter

Suda, this is Vipa.
Suda, have you met Vipa?

Suda

Nice to meet you
Glad to meet you

ใช้ How do you do? ทักทายอย่างเป็นทางการเมื่อมีการแนะนำให้รู้จัก และใช้ How do you do? ในการตอบการทักทายของผู้ที่ทักทายด้วยคำนี้*

Worksheet 3

A : Match the sentences in column A with the sentences in column B.

Column A	Column B
_____ 1. Good morning, Ampon.	a. Fine, thanks.
_____ 2. How are you?	b. I'm going to my house.
_____ 3. How is your mother?	c. Nice to see you, too.
_____ 4. Hi! Surin. Where're you going?	d. Good morning, Anong.
_____ 5. Nice to see you, Suchat.	e. She's very well indeed, thanks.

B : Write the appropriate expressions for each item.

1. You meet a friend at 9 a.m. You might say:

2. You see a friend on the bus. She says "How's life?" You reply:

3. You arrive in class and greet your teacher.

4. You pass a man whom you met only once at a party. He says, "Hello. How are you? You reply:

5. You are introducing a close friend to another classmate in a cafeteria.

6. You are introducing your teacher to your mother.

.....

Worksheet 4

Directions: Practice the conversation with your friends, using the picture and the situation given.

Mrs. Brown meets her friends, Mrs. Carter, at the Health Center. They greet each other and Mrs. Brown introduces her husband to Mrs. Carter.

Jane and Peter are friends. While they are waiting for the bus, they meet Sumalee, a friend of Jane's. Jane and Sumalee greet each other and Jane introduces Peter to Sumalee.

Mr. Jackson and Barbara, his daughter, are talking at the park. Then, Mr. Brooker, a friend of Mr. Jackson's comes. Mr. Jackson and Mr. Brooker greet each other and Mr. Jackson introduces Barbara to Mr. Brooker.

Role cards for simulation

Situation

Somchai is having a birthday party at his house. He is welcoming his friends at the door. While he is talking to Amnat and his friend, Kokiko, Kannika arrives.

Somchai

You are having a birthday party at your house. You are at the door welcoming your friends. Amnat comes with his Japanese friend. He introduces her to you. While you are talking, Kannika comes.

Amnat

You take your friend, Kokiko to Somchai's birthday party. You greet Somchai and introduce Kokiko to him. Meanwhile, Kannika comes. you greet her and introduce Kokiko to her.

Kokiko

You come from Japan to visit your pen-friend, Amnat. After five days in Thailand, Amnat takes you to his friend's birthday party. He introduces you to his friends.

Kannika

You are invited to Somchai 's birthday party. You meet him while he is talking with Amnat and his Japanese friend.

แผนการสอนที่ 2

เรื่อง การถามและการบอกทิศทาง

จุดประสงค์การเรียนรู้ นักเรียนสามารถใช้ภาษาอังกฤษในการถามและการบอกทิศทางได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

เวลา 150 นาที

โครงสร้างภาษา A : Excuse me, could you tell me the way to....., please?

B : Go / Walk / Drive straight on.

Go straight until you come to...(the police station).....

Turn left / Turn right at the corner.

Etc..

สื่อการเรียนการสอน 1. แผนที่
2. ใบงาน
3. รูปภาพ

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำเสนอเนื้อหา

1. ครูถามคำถามเพื่อนำเข้าสู่บทเรียน

T : If there is a foreigner comes into school and asks you the way to Pakpayoon market, what will you say to him?

SS : _____.

2. ครูแจกใบงานที่ 1 (Worksheet 1) เพื่อเป็นการทบทวน นักเรียนอ่านการถามและการบอกทิศทางแล้วจับคู่การบอกทิศทางให้ตรงกับรูปภาพ (Read the directions and put the number under each picture.)

3. นักเรียนตรวจคำตอบ โดยครูอ่านประโยคถามและบอกทิศทางแล้วให้นักเรียนบอกว่าตรงกับรูปใด อธิบายประโยคร่วมกัน แล้วนักเรียนอ่านประโยคพร้อมกัน ครูทำตามขั้นตอนนี้จนครบ 5 ข้อ)

4. ครูแจกเอกสารการถามและบอกทิศทางให้นักเรียนเพิ่มเติม (Worksheet 2) พร้อมทั้งให้นักเรียนอ่านประโยคตามครู

ขั้นฝึกภาษา

5. ครูถามเส้นทางจากแผนที่ที่ติดบนกระดาน แล้วให้นักเรียนช่วยกันบอก (1-2 สถานที่)

6. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม A และกลุ่ม B โดยให้นักเรียนกลุ่ม A เป็นฝ่ายถามและกลุ่ม B เป็นฝ่ายตอบ จากนั้นสลับให้กลุ่ม B ถามและกลุ่ม A ตอบ โดยครูเป็นผู้กำหนดสถานที่ (นักเรียนดูแผนที่บนกระดานประกอบ)

7. นักเรียน ทำงานคู่ (pair work) ครูแจก Worksheet 3 โดยให้นักเรียนนั่งหันหน้าเข้าหากัน ห้ามให้เพื่อนดู Worksheet ของตัวเอง นักเรียนอ่านสถานการณ์แล้วสนทนาถามและบอกทิศทางกับเพื่อนโดยให้นักเรียนทำเครื่องหมายตามการบอกทิศทางของเพื่อน และเขียนตำแหน่งของบ้านตามที่เพื่อนบอกลงใน Worksheet ของตัวเอง

8. นักเรียนเปรียบเทียบ Worksheet ของตัวเองกับเพื่อนเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง

ขั้นใช้ภาษา

9. นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 3 คน ครูแจกบัตรสถานการณ์ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันสร้างบทสนทนา ฝึกซ้อมบทสนทนาตามบทบาทที่ได้รับ

11. นักเรียนนำเสนอบทบาทในสถานการณ์จำลอง กลุ่มอื่นสังเกตเพื่อให้ข้อมูลย้อนกลับ

ขั้นสรุปและอภิปรายผล

12. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปและอภิปรายผลการแสดงสถานการณ์จำลองของแต่ละกลุ่ม ครูอาจมีการแนะนำเพิ่มเติมถ้านักเรียนมีข้อสงสัยในการใช้ภาษา

การประเมินผล

สังเกตพฤติกรรม (จากแบบสังเกตพฤติกรรมด้านการพูดภาษาอังกฤษ)
จากใบงาน

Worksheet 1.

Instructions: Read the directions and put the number under each picture.

1. *John, a foreigner, asks Somchai the way to the hotel.*

John : Excuse me, could you tell me where the hotel is?

Somchai : Go straight ahead for 100 metres and then turn left. The hotel is on your right.

2. *Malee doesn't know the way to the cinema so she asks Preecha.*

Malee : Excuse me, could you tell me where the cinema is?

Preecha : Go through the crossroads and you'll see the cinema on your left.

3. *Susan has an appointment at the library but she doesn't know how to get there. So, she asks Peter.*

Susan : Excuse me, could you tell me where the library is?

Peter : Drive along this road as far as you get to the circle and go through it. Then, you'll see the library on your right opposite the bank.

4. *Kokiko wants to go to the museum. She asks Mana.*

Kokiko : Excuse me, could you tell me where the museum is?

Mana : Follow this street. Go straight on until you come to the traffic light. Then, turn right and the museum is on your left.

5. *Julia wants to go shopping so she asks the tourist officer.*

Julia : Excuse me, could you tell me where the shopping centre is?

Tourist officer : Walk straight along this road. Then go past two T-junctions. The shopping centre is on your right.

.

.....

Worksheet 2.

Asking directions.

Excuse me,	how can I get to....., please?
	could / can you tell me the way to....., please?
	could / can you tell me how to get to, please?
	could you tell me where is, please?
	could / can you direct me to , please?

Excuse me,	where is ?
	how far is it from here to?
	can I walk to ?

Giving directions.

It's	on.....(Silom Road).....
	Opposite.....(the post office).....
	next to.....(the bank).....
	in front of.....(the police station).....
	behind(Bangkok hotel).....
	at the junction of(Silom and Rama Road).....
	on the corner of(Sukumvit Road).....

It's about(2 kilometres).....from here.

Take the bus number.....

Follow this street.

Go /Walk / Drive	straight on.
	straight along this road.
	down.

Go on walking until you see.....

Go straight until you come to

Go straight ahead for..... (200 metres).....

Walk straight across....(the park).....as far as you get to ..(the bank).....

Turn left / right		at the corner.
		at the end of the road.
		at the crossroads.
		at Dusit Thani hotel.

Turn left / right into Silom Road.

Go past(the cinema)..

Go through(the crossroads).....

Go over(the river).....

.....

Worksheet 3.

You are A.

You are visiting your friend's house (B's house). You don't know how to get there. From the station, ask him /her for the direction. While he is giving you directions, you have to draw a line from the station to A's house and mark where his/her house is. After that tell him / her how to get to your house too.

You are B.

You are visiting your friend's house (A's house). You don't know how to get there. From the station, ask him /her for the direction. While he is giving you directions, you have to draw a line from the station to A's house and mark where his/her house is. After that tell him / her how to get to your house too.

The role cards for simulation.

- A. You are a tourist information officer. You work at the Tourist Office. There are foreigners asking you for different places. Use the following information to give the directions.

Opening Times

1. Museum	Opened 9.00am – 5.00pm.
Closed on Tuesdays
2. Department store	Opened 9.00am-5.30pm.
Closed Wednesday afternoon
3. Hotel	Opened every day (10.00am-6.00pm)
4. Aquarium	Opened 9.00am-5.00pm
5. Castle	Opened 10.00am-5.00pm
6. Zoo	Opened every day (10.00am-5.30pm)

B. You are a foreigner who wants to visit the **aquarium** and the **museum**. Ask for the information at the Tourist Office where the aquarium and the museum are. Mark them on your map.

C. You are a foreigner visiting this city. You want to buy some food. At the Tourist Office, ask for the the **shopping centre**. Mark it on your map.

ภาคผนวก ข

แบบทดสอบวัดความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษ
เพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมสถานการณ์จำลอง

แบบทดสอบวัดความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร
โดยใช้กิจกรรมสถานการณ์จำลอง
(PRE-TEST/POST-TEST)

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2547
โรงเรียนหารเทา อำเภอปากพะยูน จังหวัดพัทลุง

คำชี้แจง

ขั้นตอนในการทดสอบ

1. นักเรียนแต่ละกลุ่มจับสลากเพื่อเลือก บทบาท สถานการณ์ ในการสนทนา
2. นักเรียนแต่ละกลุ่มเตรียมบทสนทนา ซ้อมบทบาทตามที่ได้รับเป็นเวลา 10 นาที
3. นักเรียนสนทนากันตามบทบาท และสถานการณ์ที่ได้รับอย่างน้อย 3-5 นาที โดยมีสถานการณ์สำหรับการสนทนาให้เลือกดังนี้

1. Greeting and introducing someone
2. Asking and giving directions
3. Buying and selling
4. Giving and receiving invitations

Pre-test/Post-test 1.
Greeting and Introducing someone

Situation

Today is the first day of the new semester. Somchai meets his friend, Sumalee, in the morning, before class. Meanwhile, Susan, a friend of Sumalee who moved from England comes. Sumalee introduces Susan to Pipat. Then Sumalee and Susan have to go to their class.

Somchai

Today is the first day of the new semester. You meet your friend, Sumalee in the morning. Then Susan, a friend of Sumalee who moved from England comes. Sumalee introduces her to you. After that the class begins, what will you do and say?

Sumalee

Today is the first day of the new semester. You go to school and you meet your friend, Somchai, in the morning, before class. Meanwhile, Susan, your friend who moved from England comes. You introduce her to Somchai. After that, the class begins, so what will you do and say?

Susan

Today is the first day of the new semester. You moved from England to study at a school in Thailand. You go to school and meet your friend, Sumalee. She introduces you to Somchai. Then the class begins, what will you do and say?

Pre-test/Post-test 2.
Asking and Giving Directions

Situation

Nina and Sakda are talking about the English language at the train station. Then there is a foreigner, John, coming and asking the ways to the department store and the chemist's.

Nina

You and your friend, Sakda are talking about the English language at the train station. You are waiting for the train to go back home. Meanwhile, there is a foreigner coming to you. He wants to go to the department store and the chemist's. What will you do and say?

Sakda

You and your friend, Nina are talking about the English language at the train station. You are waiting for the train to go back home. Meanwhile, there is a foreigner coming to you. He wants to go to the department store and the chemist's. What will you do and say?

John

You are a foreigner who comes to visit a town. You want to go to the department store and the chemist's but you don't know how to get there. So you come to the train station and see two students are talking about the English language. What will you do and say?

Pre-test/Post-test 3.

Buying and Selling

Situation

Pat has to buy a groceries for her mother at the grocery store. She has to buy things on the shopping list. She gets two things from Fressho Shop and two from Commart Shop. She has only 200 baht, so she cannot spend more than that.

Pat

You have to buy things for your mother at a grocery. You have to buy things on a shopping list and you must not spend more than 200 baht. You go to Fressho Shop, and get two things from there. Then you go to Commart Shop, and get two from there. You have to choose the cheaper prices so that you can get everything on the shopping list.

Shopkeeper (Fressho Shop)

You are in your shop. There will be a girl coming to buy some goods in your shop. You have to look at the price list and tell her the price of the things she wants. Finally, you sell her two things.

Shopkeeper (Commart Shop)

You are in your shop. There will be a girl coming to buy some goods in your shop. You have to look at the price list and tell her the prices of the things she wants. Finally, you sell her two things.

Shopping list

1 chicken

6 apples

1 tin vegetable soup

1 dozen eggs

Price list

Fressho Shop

<i>Beans</i>	<i>£46 per kg.</i>
<i>Potatoes</i>	<i>£26 per kg.</i>
<i>Cucumbers</i>	<i>£33 per kg.</i>
<i>Apples</i>	<i>£6 per each.</i>
<i>Bacon</i>	<i>£120 per kg.</i>
<i>Chicken</i>	<i>£102 per each.</i>
<i>Vegetable soup</i>	<i>£ 27 per tin.</i>
<i>Apricot jam</i>	<i>£35 per jar.</i>
<i>Margarine</i>	<i>£86 per packet.</i>
<i>Eggs</i>	<i>£40 per dozen</i>
<i>Soap</i>	<i>£23 per bar.</i>

Price list

Commart Shop

<i>Beans</i>	<i>£45 per kg.</i>
<i>Potatoes</i>	<i>£26 per kg.</i>
<i>Cucumbers</i>	<i>£35 per kg.</i>
<i>Apples</i>	<i>£7 per each.</i>
<i>Bacon</i>	<i>£122 per kg.</i>
<i>Chicken</i>	<i>£95 per each.</i>
<i>Vegetable soup</i>	<i>£25 per tin</i>
<i>Apricot jam</i>	<i>£35 per jar.</i>
<i>Margarine</i>	<i>£87 per packet.</i>
<i>Eggs</i>	<i>£42 per dozen.</i>
<i>Soap</i>	<i>£23 per bar.</i>

Pre-test/Post-test 4.
Giving and Receiving invitations

Situation

Nongnoot wants to go for a picnic this Saturday. She invites Sakda to join her. But he is not free. He will be free next Saturday. Meanwhile, Preecha comes, Nongnoot also invites him to come along.

Nongnoot

You want to go for a picnic this Saturday. You want your friend, Sakda to go with you. Sakda cannot go this Saturday. He will be free next Saturday. Meanwhile, Preecha comes, you invite him too. All of you have to make a decision what to bring for lunch.

Sakda

Your friend, Nongnoot, invites you to go for a picnic this Saturday. You are not free (give her a reason) but you can go with her next Saturday. Meanwhile, Preecha comes, you invite him to go with you.

Preecha

Your friends, Nongnoot and Sakda, invite you to go for a picnic. Nongnoot wants to go this Saturday but Sakda wants to go next Saturday. You have to make a decision whether you can go with them or not..

ภาคผนวก ค

เกณฑ์ประเมินความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษ

เกณฑ์ประเมินความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษ

Fluency ความคล่องแคล่ว	
1 คะแนน	หยุดเว้นช่วงในการสนทนนาน ไม่สามารถสื่อสารได้
2 คะแนน	พูดช้า หยุดคิดนาน ประโยคไม่ปะติดปะต่อ
3 คะแนน	พูดโต้ตอบได้บ้าง แต่เป็นประโยคสั้น ๆ
4 คะแนน	พูดสนทนาได้ แต่มีการพูดสะดุดบ้างในบางครั้ง
5 คะแนน	พูดได้อย่างคล่องแคล่วและต่อเนื่องเป็นธรรมชาติ

Pronunciation การออกเสียง	
1 คะแนน	ออกเสียงผิดมาก ไม่สามารถเข้าใจคำพูดได้
2 คะแนน	ออกเสียงผิดบ่อย สื่อให้ผู้ฟังเข้าใจได้เล็กน้อย
3 คะแนน	ออกเสียงผิดบ้าง แต่สามารถสื่อให้ผู้ฟังพอเข้าใจ
4 คะแนน	ออกเสียงผิดน้อยมาก สามารถสื่อให้ผู้ฟังเข้าใจสิ่งที่พูด
5 คะแนน	ออกเสียงได้ถูกต้อง สามารถเข้าใจได้ทั้งหมด

Quality of Communication คุณภาพในการสื่อสาร	
1 คะแนน	พูดโดยใช้โครงสร้างไม่ถูกต้องตามกฎเกณฑ์ทางภาษา ไม่สามารถให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องได้
2 คะแนน	พูดโดยใช้โครงสร้างที่ถูกต้องตามกฎเกณฑ์ของภาษาน้อยมาก และให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องน้อย
3 คะแนน	พูดโดยใช้โครงสร้างถูกต้องตามกฎเกณฑ์ภาษาอยู่บ้าง และให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องได้บ้าง
4 คะแนน	พูดโดยใช้โครงสร้างถูกต้องตามกฎเกณฑ์ภาษาเป็นส่วนใหญ่ และให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องได้เป็นส่วนใหญ่
5 คะแนน	พูดโดยใช้โครงสร้างถูกต้องตามกฎเกณฑ์ภาษาทั้งหมด และให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องครบถ้วน

Vocabulary คำศัพท์

1 คะแนน	ไม่สามารถสื่อสารได้ เพราะไม่มีความรู้ทางด้านคำศัพท์เลย
2 คะแนน	ใช้คำศัพท์ผิดบ่อยครั้ง สามารถใช้คำศัพท์ที่ท่องจำมาเท่านั้น
3 คะแนน	ใช้คำศัพท์ผิดในบางครั้ง แต่พอสื่อสารได้เข้าใจ
4 คะแนน	ใช้คำศัพท์ผิดน้อยมาก สามารถสื่อสารได้เป็นส่วนใหญ่
5 คะแนน	ใช้คำศัพท์ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมกับสถานการณ์
-

ปรับจากเกณฑ์การวัดความสามารถด้านการพูดของกรมวิชาการ (2544) , Bartz (1979) และ Harris (1990)

ภาคผนวก ง

แบบประเมินตนเองด้านการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร
โดยใช้กิจกรรมสถานการณ์จำลอง

แบบประเมินตนเองด้านการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้กิจกรรมสถานการณ์จำลอง

ชื่อ.....ชั้น.....วันที่.....

ประเมิน.....

คำชี้แจง 1. ให้นักเรียนประเมินความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษของตนเองจากการแสดง
สถานการณ์จำลองตามหัวข้อต่อไปนี้ โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับคะแนนที่ตรงกับ
ความสามารถของตนเอง การประเมินครั้งนี้จะไม่มีผลกระทบใด ๆ ทั้งสิ้นต่อการเรียนของนักเรียน

2. ระดับคะแนนมี 5 ระดับดังนี้

- 5 หมายถึง ดีมาก
- 4 หมายถึง ดี
- 3 หมายถึง พอใช้
- 2 หมายถึง เกือบพอใช้
- 1 หมายถึง ควรปรับปรุง

รายการพฤติกรรม	ระดับคะแนน				
	5	4	3	2	1
1. ข้าพเจ้าสามารถพูดโต้ตอบได้คล่องแคล่วและต่อเนื่อง					
2. ข้าพเจ้าสามารถพูดให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ที่กำหนด					
3. ข้าพเจ้าสามารถเลือกใช้ภาษาในการสนทนาได้เหมาะสมตามกาลเทศะ					
4. ข้าพเจ้าสามารถออกเสียงคำ ประโยคในการสนทนาได้ชัดเจน					
5. ข้าพเจ้ามีความมั่นใจในการแสดงท่าทางประกอบการพูดตามบทบาทที่ได้รับ					
6. ข้าพเจ้าสามารถคิดแก้ปัญหา และสร้างบทสนทนาในการทำกิจกรรมได้อย่างรวดเร็ว					

บันทึกเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก จ

แบบสังเกตพฤติกรรมด้านการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร
โดยใช้กิจกรรมสถานการณ์จำลอง

แบบสังเกตพฤติกรรมด้านการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร
โดยใช้กิจกรรมสถานการณ์จำลอง

ชื่อนักเรียน.....เลขที่.....วันที่ประเมิน.....

คำชี้แจง สังเกตพฤติกรรมการพูดภาษาอังกฤษของนักเรียนในขณะแสดงสถานการณ์จำลอง
แล้วเขียน ✓ ลงในช่องระดับคะแนนซึ่งมีระดับคะแนน 5 ระดับ

รายการพฤติกรรม	ระดับคะแนน				
	5 ดี มาก	4 ดี	3 พอ ใช้	2 เกือบ พอใช้	1 ควร ปรับปรุง
1. นักเรียนสามารถพูดโต้ตอบได้คล่องแคล่วและต่อเนื่อง					
2. นักเรียนสามารถพูดให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ที่กำหนด					
3. นักเรียนสามารถเลือกใช้ภาษาในการสนทนาได้เหมาะสมตามกาลเทศะ					
4. นักเรียนสามารถพูดออกเสียงคำ ประโยคในการสนทนาได้ชัดเจน					
5. นักเรียนมีความมั่นใจในการแสดงท่าทางประกอบการพูดตามบทบาทที่ได้รับ					
6. นักเรียนสามารถคิดแก้ปัญหา และสร้างบทสนทนาในการทำกิจกรรมได้อย่างรวดเร็ว					

บันทึกเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก ฉ

แบบสอบถามความคิดเห็นในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ
โดยใช้กิจกรรมสถานการณ์จำลอง

แบบสอบถามความคิดเห็นในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมสถานการณ์จำลอง

คำชี้แจง 1. แบบสอบถามฉบับนี้ถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมสถานการณ์จำลอง ขอให้ท่านผู้อ่านแล้วพิจารณาว่าข้อคำถามแต่ละข้อตรงกับความรู้สึกหรือการกระทำของนักเรียนมากน้อยเพียงใด โดยขอให้ท่านตอบตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด

2. วิธีตอบแบบสอบถามในข้อหนึ่งๆ จะมีช่องว่างให้นักเรียนเลือกตอบตามระดับความรู้สึกหรือการกระทำ 5 ช่องคือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ให้นักเรียนอ่านอย่างละเอียดเมื่อคิดดีแล้วให้กาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องนั้น ๆ

3. การตอบแบบสอบถามฉบับนี้ ไม่มีผลต่อคะแนนในการเรียนของนักเรียนแต่ประการใด

ข้อความ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. บรรยากาศการเรียนการสอนโดยใช้กิจกรรมสถานการณ์จำลองสนุก ไม่เครียด					
2. ขั้นตอนในการสอนโดยใช้กิจกรรมสถานการณ์จำลองเข้าใจง่าย และสามารถปฏิบัติได้					
3. ระยะเวลาในการทำกิจกรรมแต่ละช่วงของการจัดกิจกรรมสถานการณ์จำลองมีความเหมาะสม					
4. การนำเสนอเนื้อหาในแต่ละหัวข้อของกิจกรรมสถานการณ์จำลองมีความกระชับ เข้าใจง่าย					
5. สื่อ และอุปกรณ์ในการจัดการเรียนการสอนโดยใช้กิจกรรมสถานการณ์จำลองมีความเหมาะสม					
6. การจัดกลุ่มนักเรียนในการแสดงสถานการณ์จำลองมีความเหมาะสม					
7. สถานการณ์จำลองที่เรียนเป็นสถานการณ์ที่ใกล้เคียงกับชีวิตจริง					
8. นักเรียนสามารถฝึกใช้ภาษาในสถานการณ์ต่างๆจากการจัดกิจกรรมสถานการณ์จำลองได้อย่างเต็มที่					
9. การจัดการเรียนการสอนโดยใช้กิจกรรมสถานการณ์จำลองเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นอย่างเต็มที่					

10. การจัดการเรียนการสอนโดยใช้กิจกรรมสถานการณ์จำลองกระตุ้นให้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม และรู้จักการทำงานร่วมกัน					
11. นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้จากการจัดการเรียนการสอนโดยใช้กิจกรรมสถานการณ์จำลองไปใช้ในสถานการณ์จริงได้					
12. ผลจากการเรียนการสอนโดยใช้กิจกรรมสถานการณ์จำลองทำให้นักเรียนมีพัฒนาการในการพูดภาษาอังกฤษสูงขึ้น					

ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก ข

ตารางแสดงคะแนนผลการทดสอบวัดความสามารถ
ด้านการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

ตาราง 7 แสดงคะแนนผลการทดสอบวัดความสามารถด้านการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

คนที่	ก่อนการทดลอง				หลังการทดลอง				D	D ²
	ความ คล่อง แคล่ว	การออก เสียง	คุณภาพ การ สื่อสาร	คำศัพท์	ความ คล่อง แคล่ว	การออก เสียง	คุณภาพ การ สื่อสาร	คำศัพท์		
1.	3	3	3	3	5	4	5	5	7	49
2.	3	2	3	2	4	4	4	3	5	25
3.	2	2	2	2	3	3	3	3	4	16
4.	3	3	3	3	4	4	5	5	6	36
5.	2	3	3	3	4	4	5	5	7	49
6.	3	3	3	3	4	4	4	4	4	16
7.	2	3	3	3	3	4	4	4	4	16
8.	3	3	3	3	5	5	5	4	7	49
9.	2	2	3	2	3	3	4	3	4	16
10.	4	4	5	4	5	5	5	5	3	9
11.	2	2	3	2	3	3	4	3	4	16
12.	3	3	4	3	4	4	5	5	5	25
13.	2	2	3	3	4	3	4	4	5	25
14.	2	2	2	2	3	3	3	3	4	16
15.	4	4	5	5	5	5	5	5	2	4
16.	2	3	3	3	3	4	4	4	4	16
17.	3	3	4	3	5	5	5	5	7	49
18.	3	3	4	3	5	5	5	5	7	49
19.	3	2	3	2	5	4	5	4	8	64
20.	2	2	3	3	3	3	4	4	4	16

ตาราง 7 (ต่อ)

คนที่	ก่อนการทดลอง				หลังการทดลอง				D	D ²
	ความ คล่อง แคล่ว	การออก เสียง	คุณภาพ การ สื่อสาร	คำศัพท์	ความ คล่อง แคล่ว	การออก เสียง	คุณภาพ การ สื่อสาร	คำศัพท์		
21.	3	3	3	3	4	4	4	4	4	16
22.	3	3	3	3	4	4	4	4	4	16
23.	2	2	3	3	4	4	4	4	6	36
24.	3	3	3	3	5	5	5	5	8	64
25.	4	3	4	3	5	5	5	5	6	36
26.	2	2	3	2	3	3	4	3	4	16
27.	3	3	3	3	4	4	4	4	4	16
28.	3	3	3	3	5	5	5	5	8	64
29.	2	2	3	2	3	3	4	4	5	25
30.	3	2	3	3	5	5	5	5	9	81
รวม	79	80	96	85	122	121	132	126	159	931
$\bar{X}$	2.70	2.66	3.20	2.83	4.06	4.03	4.40	4.20		

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ชื่อ ชื่อสกุล	นางสาวเยาวลักษณ์ ลอยลิบ
วันเดือนปีเกิด	17 มีนาคม 2516
สถานที่เกิด	อำเภอป่าบอน จังหวัดพัทลุง
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	61 หมู่ 4 ตำบลทุ่งนารี อำเภอป่าบอน จังหวัดพัทลุง 93170
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	อาจารย์ 1 ระดับ 5
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนหารเทา อำเภอปากพะยูน จังหวัดพัทลุง 93120

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2547	ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาการสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
พ.ศ. 2538	ครุศาสตรบัณฑิต (วิชาเอกภาษาอังกฤษ) สถาบันราชภัฏยะลา
พ.ศ. 2534	มัธยมศึกษาตอนปลาย (วิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์) โรงเรียนตะโหมด อำเภอตะโหมด จังหวัดพัทลุง